

İVEL AP'OST'OLXOY ƏŞURXO Bəşin əyit

«İvel Ap'ost'olxoy Əşurxo» girken «Luk'an şampi Mûq Xavar» girke boş exləteşit'oğoxun oşa bəkit'oğone ak'est'a. Luk'ay «Mûq Xavar» girke boş İsusı me dünyəne bəkat'an biq'i əşurxoxune exlətesə, axırdal İsusı göynul əqesunen çareksə. Luk'ay me girk isə İsusı göynul əqesunaxun, yəni «Mûq Xavar» girk çark'i ganuxune burqesə.

Girke boş İsusı şagirdxo İvel Uruf tadeşit'uxun oşa şot'oğoy biq'i əşurxoxun, yəni Mûq Xavara İsusen içəğə tapşurbi k'inək' dirist' dünyəne car saksunaxune exlətesə. Piyes ak'eğəlo isə şone ki, İsusen İz Bavay t'öğöl əqəşit'uxun oşa yaq'abi me İvel Urufen bes bəkal't'oğə ak'i gelə vədə şagirdxo içənal məət't'əlt'un manst'ay. Moval şə upsune ki, Buxaçuğon İvel Uruf tadeşit'u mani yaq'en taşt'una, İzi uk'alt'oğə mani yənən bex p'ap'esp'est'una avabakala şey tene.

Luk'an me girke boş ən gelə P'yot'ri q'a P'aveli biq'i əşurxoxune exlətəpsə. Şot'oğon Mûq Xavara karoozbat'an İsusı Çark'est'al baksuna q'abulbi hazarxon amdarxoy boş saycə iudeyxə təə, ama q'erəz millətxoy baksunal ayankəsə. İsusı laxı Buxaçuğoy Padçağluğı binoral memiine əqesə burqəsə. P'aveli bitə ganxo tarapi Mûq Xavara

car saksun, mot'o görə gele əzyətxo zapsun, me Xavara həysət'in T'urşıya, Siriya, Greşinaxun burqı taşeri dünyəni özəy bakala Rimal şirik' p'ap'epsunal bito hamot'o görəney.

Ğeyin ğineyal, İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoynak' me girkə k'alpi dərs ext'ala gele şeye bu: gireşi sagala afırıpsun, suna kul biq'sun, suna "viçi" q'a "xunçi" pi k'alpsun, camaati piyexun bist'unaxun nu q'ibi İsusı laxi yaq'axun nu c'eysun... Morox bito me girken yax upsun çureğaloroxe.

Girke boş bakalorox

1:1-2:47 İsusen əyit tadi İvel Urufi tadesun

1:1-11 Girke burqesun q'a İsusı axırncı tapşuruğa tadi göynul eşesun

1:12-26 Mat't'iyay İuday gala c'ək'esun

2:1-13 İvel Urufi tadesun

2:14-47 P'yot'ri c'eri camaati bəş əyitpsun q'a İsusı yaq'en tağalt'oğoy sunaxun ser baksun

3:1-12:25 P'yot'ri biyorox q'a Mūq Xavari Yerusalisa, İudeyina saal Samariina yəymışaksun

3:1-4:37 P'yot'ri tarapes nu bakala paygırbala q'olaybsun q'a mot'oxun oşa bakiyorox

5:1-11 Ananiyay q'a Sap'fıray bel hariyorox

5:12-42 Ap'ost'olxoy amdarxo q'olaybsun q'a mot'o görə p'əmci kərəm Kala Şurin bəş c'eysun

6:1-7 Vūğ tana c'ək'p'i əş tapşurbsun

6:8-7:60 St'efan

- 8:1-40 İsusə Çark'est'al k'inək'
q'abulbit'oğoy şaresun q'a Filip'i Mûq
Xavara karoozbsun
- 9:1-31 Şaulen İsusə Çark'est'al k'inək'
q'abulbit'uxun oşa iz bel hariyorox
- 9:32-43 Eneyay q'olaybaksun q'a T'abit'ay
bëyinbaksun
- 10:1-48 P'yot'r q'a K'ornelius
- 11:1-30 İsusə Çark'est'al k'inək'
q'abulbit'oğoy gelebaksun
- 12:1-23 Angeli P'yot'ra zindanaxun c'evksun
q'a padçağ İrodi bisun
- 12:24-28:31 P'aveli bito ganxo tarapi Mûq
Xavara karoozbsun
- 13:1-14:28 P'aveli K'ip'ra q'a Aziya bölginə
tarapi Mûq Xavara karoozbsun
- 15:1-35 Yerusalisa gireşi q'erəz millətxoxun
bakalt'oğoy əslə bëğsun
- 15:36-18:22 P'aveli p'əmcı kərəm Aziya
bölginə, Mak'edoniina saal Axayina tarapi
Mûq Xavara karoozbsun
- 18:23-21:16 P'aveli xibimci kərəm Aziya
bölginə, Mak'edoniina saal Axayina tarapi
Mûq Xavara karoozbsun
- 21:17-36 P'aveli Yerusalisa biq'esun
- 21:37-26:32 P'aveli əslə bëğsun q'a şot'ay izi
əslə bëğalt'oğoy bëş c'eri əyitp'iyorox
- 21:37-22:30 P'aveli Yerusalisa camaati bëş
c'eri əyitpsun
- 23:1-11 P'aveli Kala Şurin bëş c'eysun
- 23:12-35 İudeyxoy əyitə sabi P'avela bespsun
çuresun q'a P'avela K'eyariina yaq'absun
- 24:1-27 P'avel Feliksi bëş

25:1-12 P'avel Fest'i bəş
 25:13-22 Fest'en Agrip'p'aynak' P'aveli
 barada exlətpsun
 25:23-26:32 P'avel padçağ Agrip'p'ay bəş
 27:1-28-31 P'aveli imp'erat'ori bəş c'eyseynak'
 Rima taysun
 27:1-26 P'aveli gəminen Rima taysun q'a
 gəmin tufana bafst'un
 27:27-28:10 P'aveli taşi Malt'ina c'eysun q'a
 t'iya bakiyox
 28:11-31 P'aveli Rima p'ə usen çurpi Mıq
 Xavara karoozbsun

Girke burqesun

¹ T'eofil, bezi mot'oxun bəş şampi girke boş * zu
 İsusen İzi me dünyəne eysuni s'iya ak'est'a burqi
 ğinaxun bit'oğə q'a zombit'oğə bitova belxun
 oşel şampezu,

² İzi c'ək'p'i ap'ost'olxo †İvel Urufen tapşuruğxo
 tadi Buxaçuğon İçu göynul əqevk'i ğinal şirik'
 bakit'oğə bitova. ‡

İsusi axırnci tapşuruğa tadi göynul əqesun

³ İzi koruği boş bisunaxun oşa Şo hələ q'ırx
 ği vədə-vədə t'e amdarxo ak'esay. Şot'oğə İzi
 p'uri ganuxun bəyinbaksuna gele əşurxon sub-
 utbi şot'oğəynak' Buxaçuğoy padçağluğaxune
 exlətpsay.

* **1:1 1:1** - Yəni «Luk'an şampi Mıq Xavar» girkəxune exlət
 taysa. † **1:2 1:2** "Ap'ost'ol" əyit "yaq'abakiyo" upsune. ‡ **1:2**
1:2 Luk'. 1:1-4

4 Sa ği arsí šum ukala gala, İsusen şot'oĝo "Yerusalimaxun ma c'ekinan" pi, me tapşuruĝane tadi: «Bavan vëx əyit tadi, Bezi vëx pi t'e neyməti yaq'a bəĝanan. §

5 İoanen xenene k'unuk'bsay, vən isə sa hema ğinaxun oşa İvel Urufen k'unuk'bakalnan». *

6 Mone, ap'ost'olxon İsusi bel gireşi xavar haq'sat'un burqi: «Ay Q'onçux, isə hevaxt' arsalnu me əyit tadeşi padçaĝluĝi taxt'a, hevaxt' kalaluĝbale me israilluĝon p'urum içoĝoy k'ulnu?» †

7 İsusen coĝabe tadi: «Bavay İz ext'iyəren laxeşi t'e vədinə q'a t'e vaxt'a avabaksun vëx tene mandiyoy!

8 Ama mone, vëx İvel Uruf tadeĝale! Vənal t'etər sa zore q'onçux bakalnan ki, Yerusalima, dirist' İudeyina, Samariina, lap dünyəni t'e belal Bezi barada şahidluĝbi Bezi şu baksuna ak'est'es bakalnan!» ‡

9 İsusen mot'oĝo pit'uxun oşa Buxaçuĝon Şot'o göynule əqevk'i. Şo ap'ost'olxoy piin bəş asoyxoy boş əqeşi piyexun aneçi. §

10 Ama şot'oĝon hələl içoĝoy pula göynuxun tet'un zap'ey. Hame vədinə, bürdən içoĝoy t'öĝöl

§ 1:4 1:4 Luk'. 24:49 * 1:5 1:5 Mat'. 3:11; Mrk'. 1:8; Luk'. 3:16; İoan. 1:33 † 1:6 1:6 - İsrailuyox Rim İmp'eriin kiin oq'a baksun çurtet'unsay, içoĝoynak' padçaĝ c'ək'p'i cöybaksunt'un çuresay. İsusenal Buxaçuĝoy padçaĝluĝaxun əyitk'at'an gelet'in Şot'o düz tene q'amışaksay, fikirt'unbsay içoĝo rimluĝoxun çark'est'i padçaĝ bakseynek'e hare me dünyəne. ‡ 1:8 1:8 Mat'. 28:19; Mrk'. 16:15; Luk'. 24:47-48 § 1:9 1:9 Mrk'. 16:19; Luk'. 24:50-51

mas'i paltar lapi p'ə amdart'un ak'i.

¹¹ Şot'oğon pit'un: «Ay galileyaluyox, k'ənan göynul bəğsun çurpe? Me İsus ef piin bəşt'an eşeşi k'inək'əl qaybakale».

Mat't'iyay İuday gala c'ək'esun

¹² Mot'oxun oşa ap'ost'olxo Zeytuni burux uk'ala ganuxun Yerusalamat'un qaybaki. Me burux Yerusalama İša, sa Şamat' ğine yaq'e * hamane.

¹³ Şorox şəhəre hari içoğoy mandala k'ojin alin otağat'un laşi. Miya mandalorox moroxey: P'yot'r, İoan, İak'ov, Andrey, Filip', T'omas, Varfolomey, Mat'fey, Halfay ğar İak'ov, Kənançi † Simon saal İak'ovi ğar İuda. ‡

¹⁴ Şorox miya usum-usum gireşi afırt'unney. İsusı Nana Mariya q'a İz viçimux, saal q'erəz sa hema çuuxal miya gireşi ap'ost'olxoxun sagala afırt'unney.

¹⁵ Hametər ğimxoy sunt'ust'a, sabaç q'a tan gireşi sa ğine, P'yot'ren hayzeri pine:

¹⁶ «Ay viçimux, İvel Şamurxoy boş bakalorox bex p'ap'ine buq'oy. Axırı İvel Urufen padçağ Davidi muzin əyitk'at'an İsusa biq'sa tağalt'oğ

* **1:12 1:12** - Yəni 1 k'ilomet'irəl şirik'. İudeyxon Şamat' ğine 1 k'ilomet'irəxun avuzin yaq' nu tağalat'unıy, mo Şamat' ğineynak' bakala əş nu biq'suni q'aydoğoxun soğoney. † **1:13 1:13** Kənançi - Buxaçuğoy pit'oğ bex p'ap'espəynak' rimluğoxun davabi cöybaksun çureğala iudeyxoy millətçi təşkilata bakalt'oğ tadeğala s'i. ‡ **1:13 1:13** Mat'. 10:2-4; Mrk'. 3:14-19; Luk'. 6:13-16

yaq' ak'est'i İuda k'inək't'oğoy axırane saturbëş ak'est'i.

¹⁷ Düzə, İuda yaxun sagalaney, şot'inal yaxun barabar İsusen yax tapşurbi q'ulluğanə bsay.

¹⁸ Ama me amdaren günaxe əşp'est'i, izi biq'i t'e pis əşlə görə haq'i tənginenal taşi q'oruğt'un haq'i. Hat'e q'oruğanə şo biin loxol biti şareşi, izi gödənxoval c'irap'esi baredi. §

¹⁹ Dirist' Yerusolimene me barada ibaki, amdarxonal me gane s'iya "Ak'eldama"t'un laxi. Mo içoğoy muzin "P'iyə q'oruğ" upsune.

²⁰ "İvel məğurxo" girke boş şameşi k'inək':

K'ojin işıq'an açi şot'ay,

İzi çadırq'an xarabina mandı, *

saal

Barta iz əşlə q'ert'inq'an taşeri. †

²¹ Kot'o görəl yan həysə q'erəz sa amdar c'ək'k'alayan. Q'onçux İsus me dünyəne bəkat'an yaxun barabar Şot'ay baç'anexun tağalt'oğoxun sunt'u,

²² İoanen Şot'o k'unuk'bi ğinaxun burqi Buxaçuğoy Şot'o göynul ěqevk'i ğinal şirik' yaxun sagala baki, oşal Şot'ay bəyinbaksuna ak'i amdarxo me barada exlətp'i car sakalt'oğoxun sunt'u». ‡

²³ Metərluğen, p'ə tani s'iyat'un duği - Yust' s'i tadeşi İosifa, şot'o hələ Barsabbal next'unıy, saal Mat't'iya.

§ **1:18 1:18** Mat'. 27:3-8 * **1:20 1:20** İvel məğ. 69:25 † **1:20 1:20** İvel məğ. 109:8 ‡ **1:22 1:21-22** Mat'. 3:16; Mrk'. 1:9; 16:19; Luk'. 3:21-22; 24:51

²⁴ Oşal me əyitmoğon afırt'unpi: «Ay Q'onçux, Hun bitot'ay ük'ə avanu! Ak'est'a yax Vi c'ək'p'it'u, barta me p'ə tani boş't'an

²⁵ İuday gala hari Vi yax tapşurbi əşlə bex p'ap'espseynak' c'ək'eşit'u ak'es baken. Axırı p'uri taneşi İuda, isəəl günaxkər maya bakalanesa t'iyane».

²⁶ Eçeriyal çöpt'un boseri, çöpəl hari Mat't'iyane koft'i. Sas's'e ap'ost'ola gərbaki p'as's'emci bakiyoval şone baki.

2

İvel Urufi tadesun

¹ Əllimci Ğine axsibayey, * şoroxal bito sagala gireşet'unıy.

² Bürdən göynuxun ost'aar muşe guğultına oşq'ar sa səse hari, me səsen içoğoy arşi k'oja dirist' haneq'i.

³ Hame vədine şot'oğon bok'ala aruğoxun c'eğala yalova oşq'ar sa şeyt'un ak'i. Me yalov cöybaki hari içoğoy hər sunt'ay loxol çurepi.

⁴ Miya bakalt'oğoy bitot'u İvel Urufe tadeşi, şot'oğonal cürbəcür muzin əyitpsat'un burqi.

* **2:1 2:1** - Grek'i muzin "P'ant'ek'ost", yəni "Əllimci ği" uk'ala axsibay C'ovaksuni axsibayaxun əlli ği oşane baksa. Me ğinast'a iudeyxon içoğoy taxıla girbi çarksunat'un axsibay bi c'ovakeş't'a. İsusı bəyınbaki göynul eşeşit'uxun oşa ap'ost'olxo q'a İsusı t'iyəmi şagirdxo İvel Urufi tadesunal hame ğinene bakey. Meterluğen, İsusı tapşurbit'oğə bex p'ap'esp'i Şot'ay şu baksuna dirist' dünyəne ak'est'alorox süft'ə me amdarxone baki. Bəğa: C'eys. 12; 23:16; 34:22; Lev. 23:15-21; K'an. 16:9-12

İvel Urufene əyitp'est'ay şot'oğō içoğoy memaçəğ nu avabakala muzin.

⁵ Me vədine Yerusalam dünyəni bip' t'öğölxun gireşi hari iudeyxon buyey, morox bito Moiseyen laxi k'anunen tağala iudeyxoney.

⁶ Me səsə ibakiyal kala sa top amdare gireşi t'iya, axırı bitot'in içoğoy hari ölkın camaaten əyitk'ala muzane ibaksay. Mat mandet'unıy bito.

⁷ Məət't'əl mandi xavart'un haq'say: «Me əyitk'alt'oğoy bito galileyalu tene ki?

⁸ P'oy hetəre baksa ki, beş ümüğō beşi nanaxun baki ölkın camaaten əyitk'ala muze lafst'a?

⁹ Beş boş isə p'arfıyaluval bune, midiyalu q'a elamluval bune, Mesop'ot'amiinaxun, İudeyinxun, K'ap'p'adok'iinaxun q'a P'ont'inaxun bakaloroxal bune, Rime imp'eriin Aziya bölgınəxun bakalorox,

¹⁰ Frigiinaxun, P'amfliinaxun, Misirəxun, Liviin K'irenina İša bakala bölgəğoxun q'a Rımaxun bakalorox,

¹¹ nanaxun bakat'an iudeylu nanaxun bakiy-orox q'a iudeyluğa oşa q'abulbiyoroxal bune. Hələ k'rit'luyox q'a ərəbxoval bune. Mone, bitot'inal beş nanaxun baki ölkın camaaten əyitk'ala muzayan ibaksa! Beş muzinyan ibaksa yan Buxacığoy biq'ala əşurxoy kalaluğaxun»!

¹² Bito mat mandet'unıy, içoğoy bul tene c'eyşay ki, mo k'ə upsune.

¹³ Ama lağa haq'i metər uk'aloroxal buney: «İçoğoy ũği noç'ene ava! Finağoyt'un morox»!

P'yot'ri c'eri camaati bəş əyitpsun

14 T'e vədə P'yot'r mandi sas's'e ap'ost'olxoxun sagala camaati bəş c'eri ost'aar pine: «Ay iudeyxo q'a Yerusalisa yəşəyişalorox bito, isə yönbəri ümüxlaxanan, ibakanan k'əz nex!

15 Düz tenan nexə, me amdarxo finağoy tet'un! Ğine xibimci saadast'a † het'ay finağoyluğa?

16 Mo bito Yoel xavareçalen saturbəş ak'i piy-oroxe, hari bexə c'eysa.

17 Axırı şot'in peney:

"Bəğanan Buxaçuğon k'ə nex:

Me dünyəni axıreynak' mal mandi sa vədine Bez

İvel Urufaxun tadeğale amdarxo bitova!

Efi ğarmoğon q'a xuyərmoğonal gələcəyə bakalt'oğə saturbəş ak'i uk'alt'un,

Efi cəyilxoy piyes ak'esunxo bakale,

Q'ojoğoy nep'en ak'iyorox hari bex c'eğale!

18 Bezi k'ul bakala ham işq'arxo, ham çupuxxo tadoz Zu Bez İvel Urufaxun,

Şot'oğonal gələcəyə bakalt'oğə saturbəş ak'i me ak'it'oğə car sakalt'un.

19 Ala, göynul bəğat'anal Bezi kiyexun ayeğalorox ak'eğale,

Oq'a, oçali çoyel nu ak'eşi əşurxo bat'anal,

P'i, arux, pula c'ek'ala k'üün ak'eğale amdarxoy-nak'.

20 Bəğ fıırıpı məyin,

Xaşal p'iyə irəngen bakale

Q'onçuğoy laxi tamtarağlu,

İzi şu baksuna bitot'u ak'est'ala t'e ği eğalt'uxun bəş.

† 2:15 2:15 ğine xibimci saadast'a - yəni savaxt'an saadin vuy.

21 Q'onçuğō xoyinšp'i izi çark'esuna Şot'ost'a ak'aloval çark'eğale". ‡

22 Ay israilluyox, bezi həysə uk'alt'oğō ūmūxlaxanan! Nazaret'lu İsusı Buxaçuğon yaq'abiyo baksuna vənal anank'i. Şot'ay biq'i nu ak'eşi eşurxon, şuk'k'ali kiyexun nu ayeğalt'oğō bsunen q'a İçu alaxun tadeşi sa zoren bit'oğon ak'esedi ki, mot'oğō bitova Buxaçuğone Şot'o best'a. Efi piin bəşe baki morox bito!

23 Taşeriyal Şot'o buxaçuxsuzt'oğoy kiin xaça t'əq't'est'i besnanbi. Buxaçuğon mot'oğō bit'ova Şot'aynak' t'e belxune şampey, İzi piyorox hari bex c'eyseynak'e bakey morox bito. §

24 Ama Buxaçuğon Şot'o zapi taşala bisuni kiyexun ext'i bəyinebi, şot'o görə ki, bisunenal Şot'o efes batenekoy. *

25 Davidenal Şot'ay barada metəre pey:
"Q'onçuğōy həmişə bez t'öğöl baksuna avazu,
Za tək nu barst'una görəl bələ zaxun əxile
tarak'on.

26 Mone, bez ūk' mūq, çoyenal axşumene,
Bez ūk'ə buz k'inək'ez efe, q'ı butene zaynak'.

27 Axırı Hun bezi p'uri oçali oq'a taysuna,
Vaxun çō nu taradalt'ay başaybaki əfçibaksuna
imkan ten tadon.

28 Za yəşəyinş tadala yaq'en ak'est'i Hun,
Va aksunen mūqt'ale za.
Vi t'öğöl baksune zaynak' həmişəluğ bakala
mūqluğ". †

‡ 2:21 2:16-21 Yol. 2:28-32 § 2:23 2:23 Mat'. 27:35; Mrk'. 15:24;
Luk'. 23:33; İoan. 19:18 * 2:24 2:24 Mat'. 28:5-6; Mrk'. 16:6;
Luk'. 24:5 † 2:28 2:25-28 İvel məğ. 16:8-11

29 Ay viçimux, şuk'k'alaxun c'ap' tene ki, beş bava David p'urene, oçalaxalsene. İzi oçalaxeşi ganuval ğeyin ğinal şirik' avayan ki maya.

30 Ama David sa xavareçaley, Buxaçuğon elasp'i əyit tadt'oğ'o, iz taxt'a iz nəsiləxun bakalt'u arşest'una avaney şot'in. ‡

31 Şot'o görəl

"Buxaçuğon bezi p'uri oçali oq'a taysuna, Başaybaki əfçibaksuna imkan tene tadon" § əyitmoğ'o uk'at'an İsusı p'uri bəyinbaksunaxune saturbēş xavar tast'ay.

32 İsə mone, Buxaçuğon İsusə həgigiyal bəyinebi, bitot'inal mot'o beşi ak'i exlətp'it'oğoxun avanan.

33 Buxaçuğon Şot'o göynul əqevk'i İzi yön tərəf, ən hörmətlü galane arşevk'i, Şot'inal İçu əyit tadeşi İvel Urufaxun ext'i beşi loxole şipi. Mone efi həysə ak'i ibakalorox!

34 Axırı David iç göynul əqəşiteney, mo şo upsune ki, göynul əqəşi İsusı baradaney şot'ay pi me əyitmux:

"Q'ONÇUĞON bez Q'onçux bakalt'u pine:

35 Zu Vi düşmənxo Vi turin oq'a sakamin

Bez yön tərəf arsa". *

36 Şot'o görəl barta israilluğoy bitot'in sa şeyə saat'q'an avabaki: Buxaçuğon hame efi xaçe loxol t'əq't'est'i İsusane yaynak' ham Q'onçux, hamal Xrist'os† bi yaq'abey».

‡ 2:30 2:30 2 Şam. 7:12-13; 1 Padç. 17:11-12; İvel məğ. 132:11

§ 2:31 2:31 İvel məğ. 16:10 * 2:35 2:34-35 İvel məğ. 110:1

† 2:36 2:36 Xrist'os - yəni Buxaçuğoy tərəfəxun C'ək'əsiyo.

³⁷ Me əyitmogon t'iya bakalt'oğogelene təsirbi, pəşmanbaki burt'unqi P'yot'raxun q'a t'iyəmi ap'ost'olxoxun xavar haq'sa: «Ay viçimux, p'oy yan isə k'ə ben?»

³⁸ P'yot'ren şot'oğogemetərə coğab tadi: «Günax əsp'est'unaxun kulhaq'i düz yaq'en takinan! İsus Xrist'osi Çark'est'al baksuna q'abulbiyal xenen k'unuk'bakanan ki, efi günaxxo bağışlayınşakeq'an. T'e vədə İvel Urufaxun vəxal pay k'inək' tadeğale.

³⁹ Axırı mo bitot'une əyit tadeşe: vəxal, vəxun bakit'oğoval, vəxun nu bakit'oğoval, beşi Buxaçux bakala Q'onçuğon c'ək'p'it'oğoy bitot'u».

⁴⁰ P'yot'ren şot'oğogedüz yaq'a laxseynak'hələ q'erəzəl gele əyitmux pi metərə tapşurbi: «İçoğoy cazina zap'k'ale me düz yaq'axun c'eri nəsilen, bəğanan ki, vənal şot'oğoy aruğogenu baft'anan!»

⁴¹ Hametər, t'e ği t'iya bakalt'oğoxun şot'ay pit'oğogibaki q'abulbiyorox k'unuk't'unbaki, sa xib hazar tana İša amdaral İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğogecörginəne baft'i.

İsusi yaq'en tağalt'oğogey sunaxun ser baksun

⁴² Mot'oxun oşa, me amdarxo İsusi laxi yaq'en tağala ap'ost'olxon içoğogozombala k'inək't'un yəşəyınşbsay. İsusen İz şagirdxoxun sagala

gireşi şum bot'ala k'inək', ‡ mot'oğonal sagala
gireşi şumt'un bost'ay, afırit'unney.

⁴³ Bitot'inal Buxaçuğoy zora q'a Şot'ay bes
bakalt'oğō ak'i məət't'əlt'un manst'ay, şot'o görə
ki, Buxaçuğon ap'ost'olxo nu ak'eşi, şuk'k'ali
kiyexun nu ayeğala gele əşure biq'est'ay.

⁴⁴ Me amdarxo dim sagalat'un baksay, içoğoy
k'ə buneysa, bito sagalaney.

⁴⁵ İçoğoy k'ojurxo, var-dövlətə, k'ə bunesa
bitova toydi tənginə içoğoy boş eht'iyəc
bakalt'oğot'un paybsay.

⁴⁶ Xrame məəlneyal hər ği sagalat'un giresay,
içoğoy k'ojurxo şumal gireşi sagalat'un bost'ay.
Müqt'unbaksay, içoğoy ük'e qayesay k'alpi suna
şum tadat'an,

⁴⁷ arşi sagala Buxaçuğoy s'iya alabat'an. Am-
darxon bitot'in şot'oğō çurt'unsay, Q'onçuğonal
İsus Xrist'osaxun eğala çark'esuna q'abulbit'oğō
gelebsunen şot'oğō gərbakalt'oğoy saya avuzeb-
say.

3

Tarapes nu bakala paygırbalı q'olaybaksun

¹ Sa ği vuyumci saadast'a, * yəni berezərin
afırın vədine P'yot'r q'a İoan xramat'un taysay.

‡ **2:42 2:42** Vəbakalxon gireşi şum kəyit'uxun oşa gele vədə İsusı
axırncı biyəsin ukunast'a içoğō pi əyitmoğot'un eyex bast'ay. Sa
k'ot'or şum cöybi uksunen q'a sa q'urt't'um fi uğsunen İsusen
içoğoy günaxxo bağışlayınşakseynak' İz bədənə q'urbanbsuna
q'a İz p'iya şipsunat'un eyex bast'ay. Bəğa: Luk'. 22:17-20 * **3:1**
3:1 vuyumci saad - yəni berezərə saadin xilə

² Hame vədine t'iya tarapes nu bakala sa işq'ara eçeri "Q'əşəng darvaza" uk'ala darvazin tume arsest'undi. Me işq'ar nanaxun bakat'an iz ture əngəle buy, isəəl ğinnen hari miya arest'ay ki, xrama tağalt'oğon şot'o nəzir pi təngəq'at'un tadi.

³ Şot'in P'yot'ri q'a İoani xrame məəlne bay-suna ak'at'an şot'oğoxunal nəzire çureşi.

⁴ P'yot'ren q'a İoanen düz iz piin boşt'un bəği, P'yot'ren pine: «Beş loxol bəğa».

⁵ İşq'arenal bəği fikirebi ki, həysə içü təngə tadalt'un.

⁶ Ama P'yot'ren pine: «Bezi va tadala nə q'ızıl, nə gümüş təngə tezax bu, zast'a bakalt'uxun va tadoz. Nazaret'lu İsus Xrist'osi za tadi ext'iyərenez nex: "Hayza tarapa!"»

⁷ P'yot'ren şot'ay yön kulaxun biq'i alanebi, işq'ariyal turmux q'a k'ək'əp'xo hat'e saad qayeşi.

⁸ Şo turel hayzeri tarapsane burqi! P'yot'raxun q'a İoanaxun sagala xrame məəlne başiyal bu-reqi t'iya iz müqexun cupi-bist'a, Buxaçuğə alxışsa.

⁹ Bitot'ine aksay me amdari tarapes baksuna, şot'ay hetər Buxaçuğə alxışpsuna.

¹⁰ Xrame "Q'əşəng darvazin" tume arşi pay girbala me işq'ari bel harit'oğə ak'iyal camaat məət't'əle manst'ay.

P'yot'ri xrama camaati bəş c'eri əyitpsun

11 Me işq'ar P'yot'raxun q'a İoanaxun kul tene haq'say. Şorox xrame mæəlne "Solomoni seyv-an" uk'ala galat'unij, amdarxoval bito mæət't'əl mandi hari şot'oğoy belt'un gireşi.

12 P'yot'ren mot'o ak'i camaata pine: «Ay israilluyox, memiya mæət't'əl mandala k'ə bu ki? Şor bēnanğsa, yan beşi zoren næəl Buxaçuğoy yaq'en İz pi k'inək' taysuna görəyan me işq'ara turelbes baki?

13 Mo beşi bavoğoy - Avrahami, İsaak'i saal İak'ovi Buxaçuğone İz K'ul İsusi şu baksuna ak'est'i Şot'ay s'iya alabi. Efi toydi, P'ilat'i bēş İçuxun efi çoya taradi İsusi! P'ilat'en Şot'o tərbaley,

14 ama vən İvel, Düzgün Bakalt'uxun ço taradi amdarbeshp'alanan tərbesh'i! †

15 Vən yəşəyinşə Yaratmışit'unan beshp'il! Ama Buxaçuğun Şot'o p'uri ganuxun bēyinebi, bitot'inal mot'o beşi ak'i exlətp'it'oğoxun avanan.

16 Çark'esuna İsusen tades bakala zorast'a aksunene q'olaybi efi həysə ak'ala, efi bitot'in saat' çalxala me işq'ara. İsusi Çark'est'al baksuna q'abulbsunen q'a mot'o q'abulbit'oğə tadeşi vəlūgene turelbi me amdara efi bitot'ay piin bēş.

17 Ama avazu, ay viçimux, vənəl, efi kalat'oğonal mot'o avabaksun tenan be.

18 Buxaçuğun xavareçalxo saturbēş pest'iyoroxe hari metər bex p'ap'i: koruğ ak'alaney Şot'ay C'ək'p'it'in.

† 3:14 3:14 Mat'. 27:15-23; Mrk'. 15:6-14; Luk'. 23:13-24; İoan. 19:12-15

19 İse mone, toobabanan! Düz nu bakala yaq'axun c'eri Buxaçuğoy laxi yaq'en takinan ki, Buxaçuğonal efi günaxxo os'k'i taşereq'an.

20 Efi çark'esuni Şot'oxun eysuna q'amışakat'an isə təzələyinşaki irəətlüğ bəğəbalnan, Q'onçuğonal vəynak' İsusa, me dünyəne bakalt'oğoy çark'eseynak' saturbəş c'ək'eşi Xrist'osa yaq'abale.

21 Ama həysə Şo hələ göynul bakalane, şot'o görə ki, Buxaçuğon yax hələ damna döörəxun avabakeşt'i, İz İvelxavareçalxoy muzin yax pi t'e vaxt' hari p'ap'itene. Buxaçuğon bitova təzələyinşat'an hari p'ap'ale t'e vaxt'.

22 Axırı Moiseyenal peney: "Efi boşt'an sa xavareçal c'eğale. Efi Buxaçuğon bakala Q'onçuğon za efi loxol laxi k'inək' Şot'o efi loxol kalo laxale. Şot'ay əyitəxun ma c'ekinan.

23 Me xavareçali əyitə nu bəğalt'ay isə tura azuk'axun bot'anan, əfçibakalane şo". ‡

24 Lap mandi xavareçalxonal, Şamuelaxun burqi Buxaçuğon əyitp'est'i hema xavareçal bunesa bitot'in, me ğimxoy barada saturbəş avabakeşt'et'unıy.

25 Vən isə Buxaçuğon xavareçalxo pest'it'oğoy, efi bavoğoxun irəzilüğ ğaçeğat'an tadi əyiti hari bex p'ap'suna ak'i nəsilnan. Buxaçuğon Avra-hama pi k'inək': "Vaxun bakit'oğoxun haq'ale xeyir-bərəkətə oçalin çoyel bakala azuk'xon bitot'in". §

‡ 3:23 3:22-23 K'an. 18:15,18,19; Lev. 23:29 § 3:25 3:25 Burq. 12:3; 22:18; 26:4; 28:14

26 Şot'o görəl Buxaçuğon İz K'ula yəşəyinq tadi me dünyəne yaq'abat'an, süft'ə ef t'öğölə yaq'abi. Yaq'anebi ki, vəx xeyir-bərəkət tadi düz nu bakala yaq'axun c'evk'ane».

4

P'yot'ri q'a İoani Kala Şurin bəş c'eyşun

¹ P'yot'ren q'a İoanen camaataşun əyitk'ala vədine şot'oğoy t'öğöl bəyinqşxo, xrame q'aroolçığoy kalo saal saduk'eyxone* hari.

² Şot'oğoy əcuğone biq'ey ki, ap'ost'olxon İsusi bəyinqbaksunaxun əyitp'i amdarxo zomt'unbsay ki, şoroxal İsus bəyinqbaki k'inək' bəyinqbakalt'un.

³ Şot'oğon hari P'yot'ra q'a İoana biq'est'undi, ama şot'oğoy əşlə bəğşun savaxt'ineynak'e mandı, şot'o görə ki, ene biyəney.

⁴ Ama p'urumal, gelet'ine ap'ost'olxoy İsusi barada pit'oğə ibaki q'abulbi, metərлуğenal İsusi Çark'est'al baksuna q'abulbit'oğoy say hari qo hazarane p'ap'i.

⁵ Əyc'indəri Kala Şurina arşi divanbalorox, ağsaq'q'alxo saal k'anun zombalxo Yerusali-mat'un gireşi.

* **4:1 4:1** saduk'eyxo- Saduk'eyxo iudeyxoy sa dini icmin üzviyoxey. Şot'oğoy t'iyəmi icmoğoxun fərg şəney ki, şot'oğon amdari bəyinqbaksuna, angelxoy q'a urufxoy baksuna vətət'unıy. Saduk'eyxoy əyit iudeyxoy Kala Şurinal c'ovaneksay, içəğoy t'et'iya kala hörmətə buy.

⁶ Miya samci bəyinşxoy kalo bakala Xanan, K'ayafa, oşa İoan, Aleksandr, hələ me nəsiləxun bakala q'erəzəl gele bəyinşxone buy.

⁷ Metərluğen, şot'oğon P'yot'ra q'a İoana bəş c'evk'i xavart'un haq'i: «Upanan bəyn, vən me əşurxo şi zoren, şi ext'iyərennan bsa?»

⁸ T'e vədə İvel Urufen P'yot'ra əyitp'esedi, şot'inal pine: «Ay me azuk'i kalorox q'a ağsaq'q'alxo!

⁹ Mone, yax miya c'evk'i beşi sa azarineynak' bi şaat'luği q'a şot'o hetər q'olaybsuni exlətənan taşt'a.

¹⁰ İsə nexzu, avabakanan, barta bito israil-luğonal avabakeq'at'un: me efi həysə ak'ala amdara, q'olaybaki iz turin loxol çurpes bakala me amdara nazaret'lu İsus Xrist'osen tadala zorene q'olaybi! Efi xaçe loxol t'əq't'est'i, ama Buxaçuğon p'uri ganuxun bəyinbi İsus Xrist'osi!

¹¹ İvel Şame boş bakala "barizap'k'alxon t'öğx boşeri jə k'ojin binorina efala jəne baki" † əyitəl hame İsusı baradane.

¹² Saycə Şone yax çark'est'es bakalo! Me dünyəne Şot'ay s'iyaxun q'erəz şuk'k'ali s'iya duği çark'eşes tenan bakon».

¹³ T'iya bakalt'oğon P'yot'ri q'a İoani k'anun zombal nu baksuna avat'unıy, şot'o görəl adi sa amdar baksun metər qay, hik'k'alaxun nu q'ibi əyitpsuna ak'i məət't'əlt'un mandı. Q'amışt'unbaki ki, morox İsusaxun sagala baki, Şot'ay zombit'oğ ibaki amdarxoxunt'un.

† 4:11 4:11 İvel məğ. 118:22

14 Q'olaybaki amdar içal şot'oğoy t'öğöley, mot'o ak'i hik'k'al pesal tet'un baksay.

15 T'e vədə Kala Şurina arşit'oğon İsusı şagirdxo qavuna c'evk'est'i, içan isə maslaatb-sat'un burqi.

16 Şot'oğon pit'un: «Me amdarxo k'ə ben? Dirist' Yerusolimene ava mot'oğoy me nu ak'eşi, şuk'k'ali kiyexun nu ayeğala əşlə biq'suna, mot'o ene danmişakalal tene.

17 Ama me exləti samalal yəymişaksuni bəşinəmə haq'alayan. Me amdarxo hədələyİNŞEN, ene İsusı s'iya maq'at'un duği».

18 Metərлуğen, şot'oğon P'yot'ra q'a İoana p'urum k'alpi eçest'undi, oşal şot'oğə tapşurbi əmirt'unbi ki, ene İsusı s'iya duği şuk'k'ala hik'k'al maq'at'un zombi.

19 Ama P'yot'ren q'a İoanen metərt'un coğab tadi: «Ef zənden, Buxaçuğoy əyiten təə, efi əyiten taysun Buxaçuğoy piyes düzgün ak'eşes banekon?

20 Beşi ibakit'oğoxun q'a ak'it'oğoxun nu exlətp'es bateyankon yan».

21 Kala Şurina arşit'oğoy kiyexunal şot'oğə p'urum ost'aar tapşurbi tərbsunaxun q'erəz hik'k'al tene hari. Şot'oğə taxsırkər c'evk'i caza tadesal tet'un baksay, şot'o görə ki, amdarxon bitot'in şot'oğoy bit'oğə ak'i Buxaçuğot'un alxışpsay.

22 Axırı ap'ost'olxoy biq'i me nu ak'eşi əşlen q'olaybaki amdari q'ırxaxun ala yəşe buy. ‡

‡ 4:22 4:22 Bəğa: Ap'ost'. 3:2. Me işq'ar nanaxun bakat'an iz ture əngəle buy.

İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoy afırı

23 P'yot'ra q'a İoana tərbit'uxun oşa şorox İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbi viçimoğoy t'öğölt'un hari, hariyal samci bəyinşxon q'a ağsaq'q'alxon içoğ pit'oğ bitova exlətt'unbi.

24 Şot'oğoy pit'oğ ümüxlaxit'uxun oşa me viçimoğon bitot'in sagala Buxaçuğ k'alpi xoy-inšt'unbi: «Ay, bitot'uxun üst'ün bakala Q'onçux Buxačux, göyurxo q'a oçala, dənizə q'a dənizi boş bakalt'oğ yaratmışıyo Hunnu! Ş

25 Vi k'ula, beş bava Davida metəre pest'i Vi İvel Urufen:

"Azuk'xoy nairəzi baksunal,
Millətxoy bul nu biq'ala fikirxoval içoğ man-dale.

26 Mone, dünyəni padçağxone giresa,
Kalaluğbaxone əyitə sabi Q'onçuğ q'a Şot'ay
C'ək'p'it'u pislüğbsun çuresa". *

27 Həgigiyal ketəre, sabet'un əyitə me şəhərə İroden q'a P'ont'i P'ilat'en. Buxačuxsuzt'oğ q'a israilluğoval içoğ gərbi Vi İvelK'ul bakalt'ay, Vi C'ək'p'it'ay əleyinət'un taysa şorox.

28 Mot'ay metər baksuna avanuy Hun satur-bəşaxun, şot'o görə ki, saycə Vi çureğalo, Vi zoren best'es bakalone bex c'eğon.†

29 İsə mot'oğoy yax q'ıdest'una bəğə, ay Q'onçux! İmkan ma tada şot'oğon Vi k'ulurxoy pula haq'at'un, barta Vi pit'oğ hik'k'alaxun zap'eşinut car sakes bakayan.

Ş 4:24 4:24 C'eys. 20:11; Neh. 9:6; İvel məğ. 146:6 * 4:26
4:25-26 İvel məğ. 2:1-2 † 4:28 4:27-28 Mat'. 27:1-2; Mrk'. 15:1;
Luk'. 23:1,7-11; İoan. 18:28-29

³⁰ Boxoda azariğo q'olaybes bakala Vi kula, barta Vi İvel K'ul bakala İsusı s'iyen bes bakalt'oğoy, Şot'o q'abulbit'oğoy biq'ala nu ak'eşi əşurxo ak'eq'at'un!»

³¹ Şot'oğon afırına bi çark'it'uxun oşa, içoğoy arşi ga jik'eşi, şot'oğoy bitot'uval İvel Urufaxune tadeşi. Mot'oxun oşa şot'oğon ene hik'k'alaxun zaptet'unsay, qay Buxaçuğoy Əyitə cart'un sak-say.

İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoy serluğ

³² İsusı Çarkest'al k'inək' q'abulbi me am-darxo bito sunaxun viçi k'inək't'uniy, ük' saney şot'oğoy. Vi-bez buteney içoğoy arane, k'ə buneysa sagalaney. ‡

³³ Ap'ost'olxon Q'onçux İsusı bəyinbaksunaxun əyitp'i me barada bitot'u car saksuna elmuxt'un laxsay, Buxaçuğonal İz xeyir-bərəkətə bol-bole şiney şot'oğoy loxol.

³⁴ Şot'oğoy boş t'etəro tene buy ki, izi het'unesa eht'iyəc bakane. Şot'o görə ki, izi k'oj nəəl oçal bakalt'in mot'oğoy toydi, tənginəl eçeri

³⁵ ap'ost'olxoy kiyele tast'ay. Oşa me təngə hərt'u izi eht'iyəcə görə payebaksay.

³⁶ Soğoy K'ip'ra nanaxun baki, ap'ost'olxon iz s'iya Barnaba, yəni "ük' tadalo" laxı levilu İosif.

³⁷ Me İosifi sa q'oruğə buy, şot'in t'e q'oruğa toydi tənginə eçeri ap'ost'olxoy kiyele tadey.

5

Ananiyay q'a Sap'firay bel hariyorox

‡ 4:32 4:32 Ap'ost'. 2:44-45

¹ Ama Ananiya uk'ala sa işq'are buy, iz çuğoy s'i Sap'fıra. Me işq'ari sa oçale buy. Şot'in me oçala toyst'a,

² ama tənginə bitova tene eçeri ap'ost'olxo tast'a, təngin sa paya içeynak'e efsa. Mot'oxun iz çuğoy xavaral buney.

³ P'yot'ren isə qaybaki metərə pi: «Ananiya, ko Şeytanen hetərə vi haq'ıla başq'i ki, hun İvel Urufa əfçiduğı oçalaxun ext'i təngin sa paya vaynak'en efi?

⁴ Me oçal toydaminal viney, toydit'uxun oşa şot'oxun ext'i təngəl viney. Axırı hetəren metər sa əş biq'es baki? Hun amdarxo təə, Buxaçuğon əfçiduğı baki!»

⁵ Me əyitmoğō ibakala k'inək' Ananiya biti p'ure. Me barada ibakalt'oğō bitot'u q'iyene haq'i.

⁶ Sa hema cəyilenal hari Ananiyay meydə bəc'ürpi ext'undi ki, taşeri oçalaxp'at'un.

⁷ Xib saadaxun oşa Ananiyay çuuxe hari. Şot'ay hələ hik'k'alaxun xavar tene buy.

⁸ P'yot'ren şot'oxun xavare haq'i: «Sa upa bəyn, oçala me pi toyennan toyde?» Çuğonal "hoo, ke toyen" pine.

⁹ P'yot'ren şot'o pine: «Şor bəğenan əyitə sab-sunen Q'onçuğoy Urufa əfçiduğı cazasuz mandalnan? Me egalt'oğoy səsə inbaksa? Vi işq'ara oçalaxp'iyoroxe, qayt'unbaksa. İsə mone, va taşt'at'un eysa».

¹⁰ Me əyitmoğoxun oşa çuux hat'iya P'yot'ri turin oq'a biti p'ure, cəyilxonal bona başi

çuğo p'uri ak'at'an taşeri şot'o izi işq'ari t'öğöl oçalaxt'unbi.

¹¹ İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoy bitot'u q'a me baki't'oğ ibakalt'oğ q'ıyene haq'i.

Ap'ost'olxoy amdarxo q'olaybsun

¹² Ap'ost'olxon camaati boş nu ak'eşi, içoğ alaxun tadeşi gele əşurt'un biq'say. İsusı yaq'en tağalt'oğoy bito "Solomoni seyvan" uk'ala galat'un giresay.

¹³ Bitot'ay şot'oğ kala hörməte buy, ama şuk'k'al şot'oğ ük' bi İša bites bateneksay.

¹⁴ Q'onçuğ Çark'est'al k'inək' q'abulbi işq'arxoy q'a çupuxxoy say isə ğibağ avuzebaksay.

¹⁵ Bitot'in ap'ost'olxoy biq'ala nu ak'eşi əşurxoxune əyitey, amdarxon içoğoy azariğ döşəyxoy, nasilk'oğoy loxol c'evk'i yaq'a lat'unxsay ki, P'yot'r t'et'iin c'ovakat'an izi xoji q'a bakayin şot'oğoy loxol biteq'an.

¹⁶ Yerusallima İša bakala şəhərmoğoxunal dəst'ə-dəst'ə amdarxone eysay. Şot'oğon içoğoy azariğ q'a içoğoy boş murdar uruf bakalt'oğot'un eş'tay, şoroxal bito q'olayt'unbaksay.

Ap'ost'olxoy p'əmcı kərəm Kala Şurin bəş c'eyşun

¹⁷ Me əşurxo ak'ala samcı bəyinşxoy q'a içoğoxun arşi-hayzala saduk'eyxoy paxılluğene biq'say,

¹⁸ şot'o görəl ap'ost'olxo biq'est'i zindanat'un badest'i.

19 Ama Q'onçuğoy yaq'abi sa angelen üşe hari çomo qaypi şot'oğö c'evək'i.

20 Angelen pine: «Takinan xrama çurpi bitot'aynak' İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoy yəşəyinşi k'ə baksunaxun exlətp'anan».

21 Ap'ost'olxonal içöğö pi k'inək' bit'un, savaxt'an üşenen taşi xrame məəlnə çurpi amdarxo zombsat'un burqi.

Samci bəyinşxoy kalo q'a içöğoxun arşi-hayzalarox isə girt'unşi ki, Kala Şurina k'alpi ağsaq'q'alxoxun sagala ap'ost'olxoy əşlə bəğat'un. Şot'oğon amdarxo yaq'at'unbi ki, ap'ost'olxo içöğoy t'öğölq'at'un eçeri.

22 Ama amdarxon bona başi şot'oğö nu ak'at'an, qaybaki metərt'un pi:

23 «Taşi bəyanği çomo ğaçe, biq'əsīt'oğoy q'aroola zap'k'aloroxal çomoy jomost'a çurpet'un, ama bona başi bəyanği şuk'k'al butene».

24 Xrame q'aroolçığoy kalat'in q'a samci bəyinşxon me əşurxo ibakat'an "mo hetəre bakes bakon?" pi məət't'əlt'un mandi.

25 Hame vədine sunt'in hari pine: «Sa ekinan bəğanan efi zindana badi amdarxo mayat'un - xrame məəlnə çurpi amdarxot'un zombsa».

26 T'e vədə xrame q'aroolçığoy kalat'in q'a iz amdarxon taşi ap'ost'olxo biq'i et'unçeri, ama eçat'an t'ap'sun tet'un eçeri, şot'o görə ki, metər bayt'un amdarxon içöğö jəlayinşbsunaxun q'it'unbsay.

27 Ap'ost'olxo eçeri Kala Şurin bəşt'un c'evk'i,

samci bëyinşxoy kalat'inal şot'oğoxun xavare haq'i:

²⁸ «Yan vëx teyan tapşurbi ki, İsusı s'ıya duğı şuk'k'ala hik'k'al ma zombanan? Vën isə dirist' Yerusalımanan car saksa, hələ sa me amdari bisuna beş ozaneyal laxsun çurnansa!» *

²⁹ P'yot'ren q'a t'iyəmi ap'ost'olxon isə metərt'un coğab tadi: «Buxaçuğoy əyiten taysun amdarxoy əyiten taysunaxun bəşe.

³⁰ Vën xaçe loxol t'əq't'est'i besnanbi İsusı, ama beşi bavoğoy Buxaçuğon Şot'o bëyinebi.

³¹ Şot'o əqevk'i İzi yön tərəf, Çarkest'al q'a Ext'iyəri Q'onçux bi ən hörmətlu galane arşevk'i. Arşevək'i ki, İsrailaxun bakit'oğon toobabi içoğoy günaxxo bağışlayınşakest'es baka't'un.

³² Yan q'a Buxaçuğoy laxi yaq'en tağalt'oğoy bitova tadeşi İvel Urufenal subutyansa ki, mo metəre».

³³ T'ıya bakalt'oğon mot'o ibakat'an əcuğon biq'i ap'ost'olxo bespsunt'un çureşi.

³⁴ T'e vədə Kala Şurina arşi divanbalt'oğoxun soğə bakala Gamaliyel turele hayzeri. Şə fariseyxoxun bakala k'anun zombaley, amdarxoy boşal izi gele hörməte buy. Şot'in ap'ost'olxo qavuna c'evk'est'i,

³⁵ oşa isə metəre pi: «Ay israiluyox, me amdarxo k'ə balnansa yönbəri fikirbanan oşa banan.

³⁶ Bəğanan, sa hema vədə mot'oxun bəş T'evdase içü kala sa amdari gala laxi mey-dane c'erey. Şot'ay baç'anexun bip'baç tana

* 5:28 5:27-28 Mat'. 27:25

İša amdare taşi, ama şot'o besp'it'uxun oşa iz bač'anexun tağalal tene mandi, bito c'eri t'it'unt'eri.

³⁷ Oşa, amdarxoy siyəyinə haq'esuni vədine, galileyalu İudane c'eri, şot'ay bač'anexunal mal amdar tene taşi. Ama şot'o besp'ala k'inək' t'e amdarxoval bito şart'unşi.

³⁸ Şot'o görəl, həysə bezi upsun şone ki, galmadanan me amdarxo, tərbanan taşeq'at'un. Amdari kiin biq'eğala əş boxoy tağala tene.

³⁹ Ama əgər Buxaçuğoxun eğala əşesa, kot'oğoy bəşinəmə haq'es tenan bakal. Buxaçuğoy əyitəxun c'eyusun bakale mo vəynak'!»

Metərluğen, Gamaliyeli pi əyitmux Kala Şurina arşit'oğoy beyne baneşi.

⁴⁰ Şot'oğon ap'ost'olxo p'urum içoğoy t'öğöl k'alpest'i şot'oğə tatarlayinşest'undi, oşal İsusı s'iya duği k'ənesə zombsuna saal q'adağanbi tərt'unbi.

⁴¹ Ap'ost'olxo Kala Şurinaxun c'eğat'an müqt'un c'eri, İsusı bač'anexun tağalt'oğoxun baksuna görə içoğə metər sa caza zapsun q'ışmat baksunene müqst'ay şot'oğə.

⁴² Oşa hələl hər ği xrame məəlnə çurpi, k'ojurxo taşi amdarxo zomt'unbsay, şot'oğə Mıq Xavara p'ap'esp'i İsusı Buxaçuğoy C'ək'eşiyo bak-sunat'un car saksay.

6

Vüğ tana c'ək'p'i əş tapşurbsun

¹ İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoy say taysun avuzebaksay. T'e ğimxo grek'i muzin əyitk'ala iudeyxon burt'unqi İudeyina nanaxun baki iudeyxoxun şikəətsa. Ğiluğ ukuna paybat'an içoğoy süpür çupuxxo pay nu kofst'unaxunt'un şikəətsay.

² T'e vədə p'as's'e ap'ost'olen İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoy bitova ğirbi metərt'un pi: «Beşi əş Buxaçuğoy Əyitə karoozbi mot'o amdarxo p'ap'epsune. Me əşlə efi taşi ğiluğ şume bitot'u barabar koft'i nu kofst'una bəğes teyan bakon yan.

³ Şot'o ğörəl, ay viçimux, ef boşt'an iz s'i şaat' c'eri, içust'a İvel Uruf q'a müdrikluğ bakala sa vüğ işq'ar c'ək'p'anan, şot'oğon taşi me əşlə bəğeq'at'un.

⁴ Beşi əş isə afırıpsun q'a Buxaçuğoy Əyitə amdarxo p'ap'epsun bakale».

⁵ Ğireşiyorox bito şot'oğoy pit'oğoxun irəzit'un baki, eçeriyal St'efana, Filip'a, P'roxora, Nik'anora, T'imona, P'armenasa saal iudeyluğa oşa q'abulbi Ant'ioxinaxun bakala Nik'olaosa c'ək't'unpi. St'efan ğele vë, içust'a İvel Uruf bakala sa amdarey.

⁶ Şot'oğə ap'ost'olxoy bəşt'un c'evk'i, ap'ost'olxonal afırıpit'uxun oşa içoğoy kulmoğə şot'oğoy bel laxı xeyir-bərəkətt'un tadi.

⁷ Buxaçuğoy Əyitə ibaki İsusı Çark'est'al bak-suna q'abulbalt'oğoy sayal Yerusalima taysun avuze baksay. İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoy arane bəyinş bakaloroxal mal teney.

St'efani biq'esun

⁸ St'efan gele xeyirxax, Buxaçuğoxun içü başarağ tadeşi sa amdarey. Şot'in nu ak'eşi, içü alaxun tadeşi gele eşuruxe biq'say amdarxoy boş.

⁹ Ama k'ul baki oşa azadluğa c'erit'oğoy tağala sa sinagoge buy, me sinagoga k'irenaluyox, aleksandriyaluyox saal K'ilik'iya q'a Aziya bölginəxun bakaloroxe taysay. Mot'oğoy boş't'anal St'efanaxun içoğoy əyit çəp tağaloroxe buy.

¹⁰ İvel Urufen isə St'efana t'etər sa müdriklüğe tadey ki, şot'ay əyitə p'ap'esp'es tet'un baksay.

¹¹ T'e vədə me amdarxon sa hema tana təngə tadi metərt'un pest'i: «Me amdaren Moiseya q'a Buxaçuğə bihi tağala əyitmux uk'at'anyan ibake».

¹² Me əyitmoğon St'efana camaati, ağsaq'q'alxoy q'a k'anun zombalxoy piyexune saki, şot'oğonal hari şot'o biq'i tat'unşeri. St'efana Kala Şurin bəş c'evk'i,

¹³ əfçi şahidxoval et'unçeri t'iya. Şot'oğon pit'un: «Me amdaren dim beş İvelxrame q'a k'anunxoy pisane əyite.

¹⁴ Beş ümüğonyan ibake kot'in uk'at'an ki, me Nazaret'axun bakala İsusen beş xrama şark'ale, Moiseyaxun yaynak' amanat mandi k'anunxoval ene hik'k'al bakale».

¹⁵ Kala Şurina arşi divanbalt'oğoy pul isə St'efani loxoley, şot'ay çoyen angeli çoyen işiğ sakala k'inək' işiğe saksay.

7

St'efani Kala Şurin bəş çurpi əyitpsun

¹ Samci bəyinşxoy kalat'in St'efanaxun xavare haq'i: «Me amdarxoy piyoroş düze?»

² St'efanen metəre coğab tadi:

«Ay viçimux q'a bavoox, ibakanan k'əz nex! Beşi bitot'ay bava bakala Avraham Mesop'ot'amiina bakat'an, hələ Xarrana köçp'i tağamin tamt'arağlu Buxaçuş şot'o ak'eşeney.

³ Ak'eşiyal metəre pi şot'o: "Vi bakala ganu, vi bavay k'oja efa Zu va uk'ala gala taki." *

⁴ Avrahamal xaldeyluğoy oçalaxun c'eri Xarranane taşi. İzi bava p'urit'uxun oşa Buxaçuğon şot'o t'et'iinal c'evək'i, eçeriyal həysə efi yəşəyınşala me oçalane arşevk'i. †

⁵ Miya şot'o mülk pi sa p'at'ar gaal tene tadi, ama əyite tadi ki, me oçal dirist' şot'o q'a şot'oxun bakalt'oğō mandale. T'e vədine Avrahami hələ sa əyelal buteney. ‡

⁶ Buxaçuğon şot'o metəre pi: "Vaxun bakiy-oroş q'erəz sa ölkinə q'ərib k'inək' yəşəyınşale, t'e ölkən amdarxon şot'oğō k'ul k'inək' əşp'est'i bip'baç usen əzyət tadalt'un".

⁷ Buxaçuğon saal pine: "Ama şot'oğō k'ul k'inək' əşp'est'alt'oğoy cazina tadoz, t'e vədə t'et'iin c'eri hari Za miya bul k'os'balt'un". §

⁸ Oşa Avrahamaxun irəziluğğa çəşi, İzi tadi əyiti loxol çurpsuna ak'est'eynak'al şot'o

* 7:3 7:2-3 Burq. 12:1 † 7:4 7:4 Burq. 11:31; 12:4 ‡ 7:5 7:5 Burq. 12:7; 13:15; 15:18-21; 17:8 § 7:7 7:6-7 Burq. 15:13-14; C'eys. 3:12

sünnətbaksuni tapşuruğə tadi. * Avrahamenal izi ğar İsaak' nanaxun baka't'an muğ ğinaxun oşa şot'o sünnətebi. İsaak'enal izi ğar İak'ova, İak'ovenal beşi bavoov-kalboov bakala izi p'as's'e ğarane nanaxun baka't'an sünnətbi. †

9 Me beşi bavoğon içoğoy viçi İosifa paxılluğbi şot'o misirluğə k'ul k'inək' toyt'undi. Ama Buxaçux İosifi tərəf baki

10 şot'o bito bəloğoxun çark'esedi. Şot'o t'etər sa müdrikluğə tadi ki, faraoni ük'ele bask'i şo. Faraonen şot'o dirist' Misiri q'a iz saraya bakalt'oğoy loxol kalaluğbsunane tapşurbi. ‡

11 Samal oşa dirist' Misirə q'a Kənan oçala busaluğə baki, beşi bavoğonal t'etər sa əzyət ak-sat'un burqi ki, ukseynak' şum tet'un bəğəbsay. §

12 İak'oven ibakat'an ki, Misirə taxıle bu, beşi bavoğə t'iya taxıl eşt'eynak'e yaq'abi. Mo şot'oğoy samci kərəm t'iya taysuney.

13 P'əmcı kərəm tağat'an isə İosifen viçimoğə izi şu baksunane pi, faraonenal İosifi Kənan oçala bakala q'oomxoy barada avanebaki. *

14 Mot'oxun oşa İosifen xavar yaq'abi izi baval, şot'oxun sagala izi bito q'oomxoval izi t'öğölə eçest'i. Q'oomxoy sayal bito sagala yetmiş qə tane bsay. †

* 7:8 7:8 Burq. 17:9-14 † 7:8 7:8 Burq. 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18 ‡ 7:10 7:9-10 Burq. 37:11,28; 39:2,21; 41:39-41 § 7:11 7:11 Burq. 42:1-2 * 7:13 7:13 Burq. 45:1-3; 47:2-10 † 7:14 7:14 Burq. 45:9-11,17-18; 46:27

15 Hametər İak'ov Misirəne köçp'i, oşa Misirəl p'ure. Beşi bavooxal t'e oçalat'un p'uri. ‡

16 İak'ovi q'a İosifi üq'enxo eçeri Şek'ema, Avrahamen Xamori ğarmoğoxun gümüş tənginəl haq'i galat'un oçalaxp'ey. §

17 Buxaçuğon Avrahama əyit tadiyorox hari bex p'ap'ala vədə İşalayınşaksunen Misirə bakala beş azuk'i sayal taysun avuzebaksay.

18 Ama oşa t'etər sa vədəne hari ki, Misirə İosifa nu çalxala sa padçağə taxt'a arşi. *

19 Me padçağən beşi bavoğə pul tadi işiğ tene tast'ay, təzə nanaxun baki əyloğə bosesest'ay ki, p'ureq'at'un. İzi eş hetər uk'ayin bic'luğ əşp'est'i beşi azuk'a əfçibsuney. †

20 Hame vədinene Moisey nanaxun baki. Hat'etər əyel teney şo, Buxaçuğon İz pit'oğə bex p'ap'espseyinak' c'ək'p'i gözəl sa əyeley. Xib xaş şot'o iz nanan içine ukest'i,

21 ama axıral şirik' efes nu baki, bitot'ullarik' taşeri izi əylə bosala bakat'an, faraoni xuyəren şot'o bəğənebi, ext'iyal izi əyel k'inək' bəği kalanebi. ‡

22 Moisey misirluğoy başarbalt'oğoy bitova zombakeney, muzaxunal saat'ey, kiin eşəxunal.

23 Hari q'ırx yəşə p'ap'at'an Moiseyi ük'exun taşi izi p'iyə q'oomxo bakala israilluğə lafst'une c'ovaki.

24 Sa ği şot'in hari israillun misirluni kiyel t'ap'esunane ak'i. Moisey israillun tərəfe çurpi,

‡ 7:15 7:15 Burq. 46:1-7; 49:33 § 7:16 7:16 Burq. 23:3-16;

33:19; 50:7-13; Yeş. 24:32 * 7:18 7:17-18 C'eys. 1:7-8 † 7:19

7:19 C'eys. 1:10-11,22 ‡ 7:21 7:20-21 C'eys. 2:2-10

misirluna bəsp'i şot'oxun t'ap'eşi israillun həyifə haneq'i.

²⁵ Şot'in fikirebsay ki, azuk'en izi şu bak-suna q'amışebakon, Buxaçuğon şot'oğə şi kiin çark'est'una anek'on. Ama şot'oğon tet'un q'amışaki.

²⁶ Əyc'indəri Moiseyen hari bəneği ki, p'ə israillunene sunaxun davabsa. Şot'oğə bərişt'irişbsun çureşi pine: "Ay viçimux, axırı vən sa p'iyaxunna. Het'aynak'nan sunay loxol kul alabsa?"

²⁷ Ama iz azuk'axun bakalt'u t'apk'ala t'e am-daren Moiseya lik't'i pine: "Hun şunu? Va miya yaynak' kalo nəəl divanbal tet'un laxe!

²⁸ Bərkə nəyni misirluna bəsp'i k'inək' zaal bəsp'ala fikirvax bu?"

²⁹ Me əyitmoğə ibakit'uxun oşa Moisey ölkinəxun c'eri t'inet'eri, taşiyal q'ərib k'inək' Midyan oçalane yəşəyinşala baki. T'iya şot'ay p'ə gare baki. §

³⁰ Q'ırx usene c'ovaki. Sa giyal, ams'i oçala bakala Sinay buruğoy t'öğöl Moiseya bok'ala ləmbin yalovi boş sa angele ak'eşi.

³¹ Şot'in izi piin ak'alt'u vəbakes tene baksay, taşi işanaxun bəğsun çureğat'an Q'onçuğoy səsəne ibaki:

³² "Zu vi bavoğoy Buxaçuşzu: Avrahami Buxaçuşzu, İsaak'i Buxaçuşzu saal İak'ovi Buxaçuşzu". Mot'o ibakat'an Moiseya q'iyexun t'ut'ultinene haq'i, sal iz bula alabi bəğes tene baksay.

³³ Q'onçuğon şot'o pine: "Vi turexun torok'ala c'evk'a, şot'aynak' ki, vi çurpi ga İvele.

³⁴ Zu Misirə bakala Bezi azuk'i əzyətə ak'i, şivanal izbaki. Mone, şiriz ki, şot'oğə misir-luğoy kiyexun çark'est'az. İsə taki, va Misirəz yaq'absa!" *

³⁵ Mo hat'e Moiseyey, azuk'en içü "hun şunu? Va miya yaynak' kalo nəəl divanbal tet'un laxel!" pi nu q'abulbi Moisey! İsə mone, Buxaçuğon şot'o ləmbin boş ak'eşi angeli kiin İz azuk'i loxol kalaluğbseynek' q'a şot'oğə çark'est'eynak'e yaq'absay!

³⁶ Şot'ine azuk'a iz bəş badi c'evk'i. Misirə, Č'oç'a dənizə, oşaal q'ırx usen ams'i oçala nu ak'eşi, içü alaxun tadeşi əşure biq'i şot'in. †

³⁷ Şoney israilluğə "ef boş'an sa xavareçal c'eğale. Efi Buxaçuğon bakala Q'onçuğon za efi loxol laxi k'inək' şot'o efi loxol kalo laxale" ‡ piyo.

³⁸ Moiseyey israilluyox ams'i oçala bakat'an şot'oğoxun bakiyo, şoney Sinay buruğə içuxun əyitk'ala Angeli § əyitmoğə gireşi israilluğə p'ap'esp'alo, şot'one nexey Angelen beşi bavoğə q'a yax p'ap'espsun çureğala t'e yəşəyinşest'ala əyitmoğə. *

³⁹ Ama beşi bavoğon Moiseyi pit'oğon taysun tet'un çureşi, içəğoy çoyat'un taradi şot'oxun, qaybaki Misirə taysune c'ovaki şot'oğoy ük'exun.

* **7:34 7:30-34** C'eys. 3:1-10 † **7:36 7:36** C'eys. 7:3; 14:21; Ams'i oç. 14:33 ‡ **7:37 7:37** K'an. 18:15,18 § **7:38 7:38** - Yəni Buxaçuğoy * **7:38 7:38** C'eys. 19:1-20:17; K'an. 5:1-33

40 Hələ Moiseyi viçi Aarona metərəl pit'un: "Yaynak' buxaçuxxo düzba, yanal şot'oğoy pit'oğon arşi-hayzen, şot'o görə ki, yax Misirəxun c'evk'i me Moiseyi bel k'ə hare avateyan".

41 Haketərəl bit'un, t'e ğimxo eçeri q'ızıla xebi sa arak't'un düzbi, oşal içoğoy kiin düzeşi t'e binik'eynak' q'urban eçeri hələ sa şot'ay s'iyal kəyi-ğğsunal tat'undi. †

42 Buxaçuğonal beşi bavoğoxun İzi çoya taradi sal şot'oğə düz yaq'a laxsunal tene çureşi. Mant'undi şorox haketər göynul bakala bəğa, xaşa saal muç'uligo bul k'os'bsun, Xavareçalxon şampi k'inək':

"Ay israilluyox, q'ırx usen ams'i oçalanan baki, Hevaxt'nan Zaynak' q'urbanxo q'a payur eçeri?

43 Taşi Maloxeynak' düzeşi çadıra, Refana bul k'os'bsuna ak'est'eynak' bakala muç'ulinanan vəxun taradi. ‡

Kiin düzeşi binik'xonan vəynak' buxaçux bi! İ sə Zuval vəx Vavilona sürgünboz!" §

44 Çadire buy beşi bavoğoy ams'i oçala, Buxaçuğoy içoğoxun irəziluğ ğaçəğat'an tadi əyiti loxol çurpsuna ak'est'ala çadırey şo. Moiseyen şot'o Buxaçuğon içu pi, ak'est'i k'inək'e düzbest'ey. *

45 Oşın eğala nəsilən Yeşuan içoğə eçeri t'e ölkinə, Buxaçuğon q'erəz millətxo şəp'esi içoğə tadi t'e oçala eğat'an me İvel çadıral içoğoxun

† 7:41 7:40-41 C'eys. 32:1-6 ‡ 7:43 7:43 - Malox q'a Refan binik'-buxaçuxxoy s'iyurxoney § 7:43 7:42-43 Amos 5:25-27

* 7:44 7:44 C'eys. 25:9,40; Əbr. 8:5

ext'et'unii. Hari David padçağ bakaminal me çadır beşi bavoğoynak' Buxaçuğoy bakala İvel ganey. †

⁴⁶ Davidal Buxaçuğoy ük'el bask'i sa padçağey. İak'ovi Buxaçuğoynak' sa məsk'əne biq'sun çureşi şot'in. ‡

⁴⁷ Ama Buxaçuğoynak' t'e məsk'ənə biq'iyə Davidi ğar Solomone baki. §

⁴⁸ Ala Arsiyo isə insani kiin biq'eşi k'ojurxo tene yəşəyişbsa. Xavareçalxon şampit'oğə eyex baden:

⁴⁹ "Q'onçuğon nexə ki,
Göyurxo Bez arşala taxt',
Oçalal Bez turmoğə laxala gane.
Hetər sa k'oj biq'alnan ki Zaynak',
Hetər gane ki şo, Bezi irəətlüğ bəğəbes bakala
sa ga bakane?

⁵⁰ Bez kiin tez yaratmışə ki mot'oğə bitova Zu?"
*

⁵¹ Ay ef jomoy tüşən tağalorox, hik'k'alal sünnət'bakitenan vən! İvel Urufeynak' ga butene ef ük'e, efi bavoğollarik' efiyal ümüğxo biq'e, uk'alt'oğə itenanbaksə vən. †

⁵² Xavareçalxoy mat'ut'un ği tadi ki efi bavoğon? Düzgün Bakalt'ay eysuna saturbəş ak'i pit'oğot'un bəsp'i şot'oğon. İsə mone, vənəl şot'o toydi İzi p'iya şipiyoroxnan baki.

† 7:45 7:45 Yeş. 3:14-17; 18:1 ‡ 7:46 7:46 2 Şam. 7:1-16; 1 Hadis. 17:1-14 § 7:47 7:47 1 Padç. 6:1-38; 2 Hadis. 3:1-17 * 7:50 7:48-50 İsa. 66:1-2; Mat'. 5:35 † 7:51 7:51 İsa. 63:10

53 Angelxon ef kiyel biq'est'i k'anuna nu əməlbioroxnan vən!»

St'efana bespsun

54 St'efani me əyitmoğō ibakat'an Kala Şurina arsit'oğoy əcuğon t'etərə biq'i ki, lap içoğoy uluxxo ğıric'enst'at'un burqi.

55 İvel Urufen buy bakala St'efanen isə iz bula alabi göynule bəği. Şot'in Buxaçuğoy tamtarağa q'a İz yön tərəf çurpi İsus a ak'i

56 pine: «Mone, göye t'e çoye bakalt'oğoz aksa zu, Buxaçuğoy yön tərəf çurpi Amdari Ğaraz aksa!»

57 Me əyitmoğō ibakat'an t'iya bakalt'oğoy bitot'in içoğoy ũmũğxo biq'i harayk'a St'efani loxolt'un taşı. ‡

58 Şot'o şəhərexun t'öğx c'evk'i jəlayinşpsat'un burqi, şot'ay pit'oğō içoğoy ũmũğōn ibakit'oğonal içoğoy loxolxun lapi boxoy paltara c'eq'i, § şaul uk'ala sa cəyili turnoq'at'un laxi.

59 Jəyur hari içu laft'ala St'efanen isə metərə afırıpı xoyinşp'say: «Ay Q'onçux İsus, bez urufa Vaz tapşurbsa».

60 Oşa k'ə k'əp'i loxol biti ost'aar səsen pine: «Ay Q'onçux, mot'oğoy me günaxa içoğoy ozane ma efa!» Metər piyal elmuxe tadi.

‡ 7:57 7:57 - St'efani me piyoroş Buxaçuğō bihi tağala əyitmux k'inək'ey şot'oğoynak'. § 7:58 7:58 - Jəlayinşat'an içoğoy turmoğō maq'an ləc'üresi pit'un c'eq'say.

8

İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoy şaresun

¹ Morox bito iz piin bəş baki Şaul isə St'efana bəsp'it'oğoxun sa fikirdəney.

Me əşurxoxun oşa İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoy Yerusalisa bakala cəmiyyətəynak' ği tene buy. Ap'ost'olxoxun q'erəz bito c'eri İudeyin q'a Samariin ayizmoğot'un t'it'ala baki.

² Buxaçuğoy laxi yaq'en tağalt'oğon isə St'efana oçalaxp'i, şot'aynak' üşe-ğena önepi yasal et'unfi.

³ Şauli əş isə İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoy baç'anexun bafst'uney. Çuux-işq'ar tene bəğsay, taşi şot'oğə içoğoy k'ojin boşt'an biq'i eçeri türminəne bast'ay. *

Filip'i Samariina hari Mûq Xavara karoozbsun

⁴ Sa tərəfəxunal, Yerusalimaxun dədərgün baki İsusı şagirdxon içoğoy hari hər gala Mûq Xavarat'unkaroozbsay.

⁵ Filip'al Samariina bakala şəhərmoğoxun sunt'u hari, t'iya İsusı Buxaçuğoy C'ək'eşiyo baksunane karoozbi car saksay.

⁶ Amdarxon şot'ay uk'alt'oğə ibaki, iz biq'ala nu ak'eşi əşurxoval içoğoy piin bəş baksuna görə şot'o həvəsənt'un ümüxlaxsay.

⁷ Mone, içoğost'a murdar uruf bakalt'oğoy boşt'an urufxone c'aysay harayk'a, p'araliç baki bask'iyorox q'a axsağ bakaloroxe hayzeri taraney.

* 8:3 8:3 Ap'ost'. 22:4-5; 26:9-11

8 Kala sa müqlügene haq'ey t'e şəhəre bakalt'oğō.

Falçi Simon

9 Filip'i hari me şəhəre falçi Simon uk'ala sa amdare buy. Şot'in gele vaxt'ey ki falçilüğəbsay, Samariin amdarxoy bitot'inal şot'ay biq'ala əşurxo ak'i məət't'əlt'un manst'ay. Şot'in içinal nexey ki, "zu adi amdar tezu".

10 Kala-mis'ik' bitot'in şot'o jomo əmbi ümüxt'unlaxsay. Metərt'un nexey: «Bitova başarbala Buxaçuğoy zore mo, me amdari biq'ala əşurxost'ane duği c'eysa».

11 Heq'ədər vədəne ki, şot'ay bala caduğō ak'i məət't'əl mandala amdarxoney morox, şot'o görəl bitot'in şot'o kala sa amdare avay.

12 Ama Filip'i uk'alt'oğō ibakat'an, Buxaçuğoy padçağluği q'a İsus Xrist'osi Çark'est'al baksuni Müq Xavara ibakat'an, mot'o q'abult'unbi şot'oğon. Q'abulbiyal taşi k'unuk'ebaksay gelo, işq'arxoval, çupuxxoval.

13 Simonen içinal İsus Çark'est'al baksuna q'abulebi. K'unuk'bakit'uxun oşal dim Filip'i t'öğölə baksay, şot'ay biq'ala nu ak'eşi, içu alaxun tadeşi zoren bala əşurxo ak'i məət't'əle manst'ay.

14 Yerusalisa mandi ap'ost'olxon ibakat'an ki, samariyaluğon İsus Çark'est'al baksuna q'abulbet'un, P'yot'ra q'a İöanat'un şot'oğoy t'öğöl yaq'abi.

15 Şot'oğonal hari afırt'unpi ki, me amdarxo İvel Urufq'an tadeşi,

16 axırı şot'oğoy saycət'u hələ İvel Uruf tene tadeşey. Saycə k'unuk'baki İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbiyoroxey şorox,

17 ama ap'ost'olxon hari içoğoy kulmoğə şot'oğoy bel laxit'uxun oşa şot'oğə İvel Urufal tadeşi.

18 Simonen ak'at'an ki, İvel Uruf ap'ost'olxon amdarxoy bel içoğoy kulmoğə laxsunene tadesə, şot'oğə tənğə boxodi

19 pine: «Zuval metər sa zore q'onçux bak-sunez çuresə, barta bez kula içoğoy bel laxsunen amdarxo İvel Urufq'an tadeşi».

20 P'yt'ren şot'o pine: «Vi tənğə vi belq'an laft'i! Şor bənğsa Buxaçuğon tades bakala me başarağa tənğinen haq'ala şeyə?

21 Valuğ tene me əş, vi eyexun c'evk'a! Şot'o görə ki, düzgün tene ak'esa vi ük'e bakalorox Buxaçuğoy piyes.

22 Şaat'o şone, toobabiQ'onçuğə xoyinşpa ki, vi beyne metər fikirxo eysuna görə və bağışlayinşeq'an.

23 Zu azaksa ki, paxılluğə vast'a bakalo, günaxi boş batk'enu tansa!»

24 Simonen qaybaki metərə pi: «Bez gala vən Q'onçuğə afırıpi xoyinşp'anan ki, bez bel ef pit'oğoy sayco maq'an hari».

25 Metərлуğən, şot'oğon içoğoy ak'it'oğoxun exlətp'i Q'onçuğoy Çark'est'al baksuni Mıq Xavara amdarxo p'ap'esp'it'uxun oşa qaybaki Yerusimat'un taşi. Şot'oğon Samariina içoğoy yaq'e loxol bakala ayizmoğoval başi karoozt'unbsay.

Filip'i efiop'iyaluna k'unuk'bsun

²⁶ Q'onçuğoy sa angelen isə Filip'a pine: «Hayza ams'i oçali güney tərəf taşi Yerusali-maxun Gazzina tağala yaq'a c'eki».

²⁷ Filip'al hayzeri taneşi. Hariyal bəneği ki, yaq'axun vəzifinə bakala efiop'iyalu sa xədimə c'ovaksa. Şo K'andak'iin, yəni Efiop'iin çuux-padçağı xəznin kaloney, Yerusalisa Q'onçuğobul k'os'bsane harey,

²⁸ isəəl iz k'oyane qaybaksay. Me xədimen iz arabina arşi İsayə xavareçalen şampi girkəne k'aley.

²⁹ İvel Urufen Filip'a pine: «T'e arabina p'ap'a şot'oxun barabar taki».

³⁰ Filip' t'it'eri arabina p'anep'i, p'ap'iyal arabina arşi t'e amdari İsayə xavareçali girkə k'alpsunane ibaki. Filip'en xavare haq'i: «Hun vi k'alk'alt'u q'amişənbaksa?»

³¹ Xədimenal "amdara q'andırışal nu bakayin, k'alpit'u q'amişakes banekon?" pi, Filip'a izi t'öğölə k'alpi arşest'i.

³² Şot'ay İvel Şame boş't'an k'alpi əyitmux isə moroxey:

"Şamseynak' taşala sa eğel k'inək't'un taşt'ay Şot'o,

İçu q'açibalt'oğoy bəş muzsuz sa q'uzi k'inək'ey, İz jomo tene əmbəsay Şot'in.

³³ Saki çaxçuxt'unney Şot'o, İz baç'ane çurk'alal tene buy,

İçuxun oşa sa zürgətəl tene efi ki, İz s'i t'ap'əğane,

Axırı hat'unq'i Şot'ay me dünyəne bakala el-moğ." †

³⁴ Efiop'iyalu xədimen Filip'axun xavare haq'i: «İsə za upa bəyn, xavareçalen miya içuxune əyite yoxsa q'erəz sunt'uxun?»

³⁵ Filip'enal şot'ay me k'alpit'oğoxun burqi İsusı Şu baksuni Müq Xavara şot'o p'ap'esebi.

³⁶ Hametər exlətpsın, şorox hari xe bakala sa galat'un p'ap'i. Efiop'iyalunen pine: «Bəğa, miya xene bu! İsə het'u görə ma k'unuk'bakaz ki?»

³⁷ ‡

³⁸ Oşa əmirebi ki, arabina efeq'at'un. Şorox arabinaxun şiri p'öğəl xenat'un başı, Filip'enal efiop'iyalu xədimə k'unuk'ebi.

³⁹ Xenaxun c'erit'uxun oşa Q'onçuğoy Urufen Filip'a ext'i taneşeri. Efiop'iyalu xədimen şot'o ene ak'alateney, ama p'urumal şo iz arabina arşi müq-müqe k'oya taşı.

⁴⁰ Filip'en isə saal bəneği ki, Aşdod şəhərene. Şo K'eyşariina taşı c'eğamin bito şəhərmoğə başı Q'onçuğoyMüq Xavarane amdarxo p'ap'espəy.

9

Şauli İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbsun

¹ Şauli ük' isə hələ çaxtenesay, iz fikir Q'onçuğə Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğə tumexun əfçibsuney. Mone, şo samci bəyinşxoy kalat'ay t'öğöl hari

† **8:33 8:32-33** İsa. 53:7-8 ‡ **8:37 8:37** - Bəzi kiinşamurxoy boş miya me əyitmuxal bune: Filip'en pine: "Əgər ük'in vənusa, banekon". Xədimen metərə coğab tadi: "Hoo, vəzu, İsus Xrist'osi Buxaçuğoy Çar baksuna vəzu!"

² şot'oxun xaişebi ki, Damask'a bakala sinagogxo İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbi iudeyxo bunesa, şot'oğö biq'i Yerusalima eş'teynak' içü peçat duğesi sa icazaq'an tadi. Me sinagogxo "Yaq'en tağalt'oğoy", yəni İsusi laxi yaq'en tağalt'oğoy gireğala ganey, şot'o görəl t'iya taşi çuux-işq'ar, şot'oğoxun şu bunesa bitova biq'i eş'tune çuresay.

³ Ama taşi Damask'a p'ap'ala vədine, yaq'a göynuxun şot'ay loxol pulmoğö taşala t'etər sa işiğə biti ki,

⁴ Şaul çooq'a bineti. Şot'in sa səse ibaki: «Şaul, Şaul! Hun het'u görən Za əfçibsun çuresa?»

⁵ Şaulen "Hun şunu, Ağə?" pi xavare haq'i, səsenal qaybaki "vi əfçibsun çureğala İsuszu.

⁶ İsə hayza şəhərə taki, t'et'iya va k'ə bsun lazım bakalt'oğö uk'alt'un" pine.

⁷ Mayinesa c'eğala sa səse ibaki, ama içoğoy t'öğöl şuk'k'ali nu baksuna ak'at'an Şaulaxun sagala yaq' c'erit'oğoy muzeğa çəşesi.

⁸ Şaul biti ganuxun hayezəri, ama iz pula qayk'at'an bəneği ki, hik'k'al tene aksa. Şot'o Damask'al şirik' iz kiyexun biq'it'un taşəri.

⁹ Xib gi şot'in hik'k'al tene ak'i, iz jomo nə şum tene laft'i, nə xe.

¹⁰ Damask'a isə İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbi sa amdare buy, iz s'i Ananiya. Q'onçux şot'ay piyes ak'esi k'alepi: «Ananiya!» Ananiyanal "memiyazu, ay Q'onçux!" pine.

¹¹ Q'onçuğon şot'o pine: «Hayza "Düz küçə" uk'ala küçinə taki. İuday k'oya T'arsus

şəhərexun bakala Şaul uk'ala amdare bu, şot'o bəğəba. Şot'in həysə afırinne,

¹² içüval alaxun ak'esune tadesa ki, Ananiya uk'ala amdaren hari iz kulmoğo şot'ay bel lax-sunen şot'ay pulmoğon aksa burqale».

¹³ Ananiyan qaybaki metəre pi: «Ay Q'onçux, gelez ibake me amdari barada, Yerusalisa Va q'abulbi İvelt'oğo bi pisluxxoxunal bez xavar buzax.

¹⁴ Şo memiyal Vi s'iya duği afırık'alt'oğo biq'i bast'ane hare, iz kiyel samci bəyinşxon mot'o əm zapi icazal but'ux».

¹⁵ Ama Q'onçuğon şot'o pine: «Taki! Zu ke amdaraz c'ək'p'e, kot'in Bezi şu baksuna buxaçuxsuzt'oğo, içoğoy padçağxo saal israil-luğo çalxest'ale.

¹⁶ Ak'est'oz kot'o Za çalxest'eynak' heq'ədər əzyət zapine buq'on».

¹⁷ Metərluğen, Ananiya hayzeri taneşi, taşiyal Şauli bakala k'oja bəğəbi, başi iz kula şot'ay bel laxi pine: «Şaul, ay viçi, Q'onçuğone za vi t'öğöl yaq'abe. Hun miya eğat'an va yaq'a ak'eşi İsusene za yaq'abe ki, vi pulmux qayeşi va İvel Urufq'an tadeşi».

¹⁸ Hat'e saad Şauli piyexun unk'on tore zap'eşi, şot'in p'urum aksane burqi. Hayzeriyal İsusi Çark'est'al baksuna q'abulbit'uxun oşa xenen k'unuk'baki

¹⁹ şum kəyi içule hari.

Şauli Damask'a karoozbsun

Şaul hələ sa hema gi Damask'a çurpi İsusi yaq'en tağalt'oğoxun vaxt'e c'ovakeşt'i.

20 Şot'in İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbit'uxun oşa hat'e saad sinagogxo taşi İsusi Buxaçuğoy Ğar baksuna karoozbsal bureqi.

21 Şot'o ibakalt'oğoy bito məət't'əl mandi metərt'un nexey: «Yerusalima me s'iya duği afırık'alt'oğə əfçibsun çureğala amdar tene ki mo? P'oy next'unıy ki, miyal İsusi yaq'en tağalt'oğə biq'i samci bəyinşxoy t'öğöl taşt'eynak'e hare?!»

22 Şaul isə çurt'enney, samalal ük'in karoozbi İsusi əyit tadeşi Çark'est'al baksuna İvel Şamen t'etərə subutbsay ki, Damask'a bakala iudeyxon içəğoy k'alpit'oğə düz q'amışaksunaxun şupələyinşaksat'un burqsay.

23 Aranexun xeylək vaxt' c'ovaneki, iudeyxon əyitə sat'unbi ki, Şaula biq'i besp'alt'un.

24 Ama Şaula me xavar hari p'anep'i. Şot'o bespsun çureğalt'oğə şəhərə bağala darvazin tume çurpi üşə-ğena q'aroolt'un zap'ey ki, şot'o c'əğat'an biq'alt'un.

25 Şauli şagirdxon isə şot'o üşə zənbilə laxi şəhəri hərrəmine bakala q'alınaxun oq'at'un şivk'i. *

Yerusalima bakala ap'ost'olxoy Şaula q'abulbsun

26 Yerusalima eğala k'inək' Şaul İsusi şagirdxo gərbaksune çureşi, ama şorox Şaulaxun zap't'unsay, şot'ay həgigiyal İsusə q'abulbi Şot'ay yaq'en tağalt'oğə soğə baksuna vətət'unıy.

* 9:25 9:23-25 2 K'or. 11:32-33

27 Ama Barnaba şot'ay bač'ane çurpi şot'o ap'ost'olxoy t'öğöle taşeri, şot'oğoynak' İsusı Şauleynak' ak'esuna, Q'onçuğon şot'oxun əyitpsuna, oşal Şauli Damask'a İsusı s'ıya qay duğı hetər karoozbsuna bitova exlətebi.

28 Mot'oxun oşa, Yerusalisa İsusı şagirdxo maya tat'unsaysa, Şaulal içoğoxuney. Hik'kalaxun q'itenebsay, qay İsusı s'ıya duğı Şot'ay şu baksuna bitot'u care saksay.

29 Şo q'erəz ölköğoxun hari iudeyxoy boşal baneksay, gele vədəl izi əyiten şot'oğoxun biteneq'say. Əş hari t'e galane p'ap'i ki, şot'oğon Şaula biq'i bespsunt'un çureşi.

30 Ama İsusı q'abulbit'oğon mot'o ibakat'an şot'o K'eyşariina taşeri, t'et'iinal Tarsusat'un c'ovakeşt'i.

31 Metər ext'at'an isə İudeyina, Galileyina saal Samariina İsusı Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoynak' içoğoy bul dinc sa vədəne hari. İçoğoy ganut'un ost'aarbsay me Q'onçuğoy kalaluğa q'amışakit'oğon, İvel Urufenal şot'oğoy ük'e tast'ay, şot'oğoy cörginə bakalt'oğoy sayane avuzbsay.

*Eneyay q'olaybaksun q'a T'abit'ay
bəyinbaksun*

32 Hame vədine, bito şəhərmoğoy tarapi karoozbala P'yot'r Liddinane hari.

33 Miya Eney uk'ala p'aralıçen duğı sa işq'are buy, şo muğ useney ki, bask'i galaney.

34 P'yot'ren şot'o pine: «Eney, hayza vi bask'i ganu girba! Mone, İsus Xrist'osen va q'olayebşa!» Eneyal hat'e saad hayzeri.

35 Liddina q'a iz t'öğöl bakala Şaron düzənluğa bakalt'oğon me amdari tarapsuna ak'at'an Q'onçuğö q'abulbi Şot'ay laxi yaq'ent'un taysa burqi.

36 Yop'p'a şəhəre isə İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbi sa çuuxə buy, iz s'i T'abit'a, mo "ceyran" upsune. Me çuux gele xeyirxax, kəsibxo kul boxodala sa çuuxey.

37 T'etəre baki ki, P'yot'ri Liddina bakala vədine me çuux azarayınsaki p'ure. Çuğoy meydəl os'k'i izi bakala k'ojin alin otağa lat'unxi.

38 Yop'p'a isə Liddina İša baksuna görə, İsusi laxi yaq'en tağala viçimoğon P'yot'ri t'iya baksuna ibakat'an şot'aynak' p'ə tanaxun xavart'un yaq'abi ki, içü usum miyaq'an p'ap'esp'i.

39 P'yot'ral hayzeri şot'oğoxun taneşi. Şot'o eğala k'inək' çuğoy meyd bakala otağat'un laçuvk'i, meyidi loxol önek'ala süpür çupuxal girt'unşi şot'ay bel. Şot'oğon burt'unqi önek'a T'abit'an içoğoynak' əbi dərgoğö q'a q'erəzəl paltarxo ak'est'a.

40 P'yot'ren şot'oğö bitova otağaxun c'evk'i, için isə çökt'i afırıpsane burqi. Oşa p'urin loxol bəği pine: «T'abit'a, hayza!» Çuğon pula qayepi, P'yot'ra ak'iyal hayzeri areşi.

41 P'yot'ren şot'o kiyexun biq'i hayzevek'i, oşal İsusi laxi yaq'en tağala süpür çupuxxo q'a t'iya bakalt'oğoy bitot'u k'alpi şot'oğö p'uri ganuxun hayzeri T'abit'ane ak'est'i.

⁴² Me baki əş dirist' Yop'p'ina yəymişebaki, gele amdaral Q'onçuğə q'əbulbi Şot'ay laxi yaq'en tağalt'oğoxune baki.

⁴³ P'yot'r isə hələ sa heq'ədər vədəl Yop'p'ina çurepi, şo Simon uk'ala sa t'olaşk'ali k'oyane manst'ay.

10

Angeli K'orneliusaxun əyitpsun

¹ K'eydariina "it'alyanxoy q'oşun" uk'ala q'oşuna q'ulluğbala K'ornelius s'iyen sa amdare buy. Şo t'e q'oşuna baçtani loxol kalaluğbalt'oğoxun sığoney.

² Me K'ornelius, izi külfət gərgür, Buxaçuğə və hamal Şot'ay laxi yaq'en tağala sa amdarey. Şot'in dim kəsibxo kule biq'say, Buxaçuğə afırıpi xoyinşpsunaxunal qoş tene çurey.

³ Sa ği, vuyumci saada * İša, şo alaxune ak'eşi. Buxaçuğoy sa angelen hari şot'o k'alepi: «K'ornelius!»

⁴ K'orneliusen q'ıbsun şot'ay loxol bəği pine: «İzbaksa, ağa!» Angelen saal əyitepi: «Vi bi afırıyox q'a biq'i əşur Buxaçuğoy piyes şaat'e ak'eşi. Bok'ala q'urbani yeq'e aden irəzibala k'inək'e irəzibi şot'oğon Buxaçuğə!»

⁵ İşə hayza Yop'p'ina amdarxo yaq'aba, taşi Simon uk'ala amdara k'alpi vi t'öğölq'at'un eçeri. T'e amdara P'yot'ral next'un,

⁶ şo həysə dənizi börine, Simon uk'ala sa t'olaşk'ali k'oyane baksa».

* **10:3 10:3** *vuyumci saad* - yəni bərezərə saadin xib

7 K'orneliusen içuxun əyitk'ala angel taşit'uxun oşa izi q'ulluğçığoxun p'ranna saal izi həmişə əş tapşurbala sa əsk'ərə buy, şot'one k'alpi. Me əsk'ər Buxaçuğoy laxi yaq'en tağala, baç'an tarades bakala sa əsk'ərey.

8 Şot'oğoynak' me bakit'oğoy bitova exlətp'i Yop'p'inane yaq'abi.

Q'onçuğon P'yot'ra ak'est'i piyorox

9 Əyc'indəri, üqūmci saada † İša, K'orneliusen yaq'abi amdarxo hari p'ap'ala vədine, P'yot'r afırıpseynak' k'ojin bele‡ laşi.

10 Şot'in busa baki uksune çureşi. K'ojin amdarxon ukun həzərbamin isə iç alaxune ak'eşi.

11 Anek'i ki, göyür qayesa, alaxunal kala sulfa k'inək' sa şeyə iz bip' dönbinexun biq'i oq'at'un şivksa.

12 Sulfin loxol isə hər cür tarak'ala q'a xoreğala heyvan saal q'uşure bu.

13 Oşa sa səse ibaki: «P'yot'r, hayza me heyvanxoxun şampa uka!»

14 P'yot'ren qaybaki "bakala şey tene, ay Q'onçux! Zu sal sa vədine bez jomo haram nəəl murdar hesabbakala heyvani yeq' tez duğə!" pine.

15 T'e vədə səsen şot'oxun p'əmcı kərəm əyitp'i pine: «Buxaçuğon təmiz ak'i "uka" uk'alt'u haram umapa!»

† 10:9 10:9 üqūmci saad - yəni berezərə saadin p'as's'e ‡ 10:9 10:9 k'ojin bel - Filist'inə k'ojurxoy bul düzə baksay, yəni k'ojurxoy üğ tene baksay. K'ojin bula əş biq'seynak', afırıpseynak', eğarix vədəmoğost'a üşə laşi baskseynak't'un əşp'est'ay.

16 P'yot'ren mot'o xib kərəm ibakit'uxun oşa, sulfa hat'e saad qaybaki eşeşi.

17 P'yot'r me izi piyes ak'eşit'oğoxun hələ içul tene harey, hame vədine K'orneliusen yaq'abi amdarxon t'olaşk'al Simoni k'oja bəğəbi hari darvazin tume çurt'unpi.

18 Şot'oğon k'alpi P'yot'r uk'ala Simoni miya mandi nu manst'unat'un xavar haq'i.

19 P'yot'ren hələl içü ak'eşit'oğoxune fikirbsay, İvel Urufen isə şot'o pine: «Va xib tanene qəvesa.

20 § Hayza oq'a şiri şot'oğoxun gərbaka taki. Hik'k'alaxunal zap'mayeki, şot'oğoxu Zuz yaq'abe».

21 P'yot'ren oq'a şiri t'e amdarxo pine: «Efi qəveğala amdar zuzu. Het'aynak'nan hare?»

22 Şot'oğon pit'un: «Yax K'ornelius uk'ala sa amdarene yaq'abe, şo "it'alyanxoy q'oşuna" baçtani kalone. Şo düzgün, Buxaçuğoy laxi yaq'en tağala sa amdare, iudeyxoy boşal izi gele hörmətt'ux bu. Buxaçuğoy İvel angelxoxun sunt'in şot'o əmirbene ki, va iz k'oya eçest'i vi uk'alt'oğoxu ümüxlaxeq'an».

23 P'yot'renal şot'oğoxu k'oya badi q'onağebi.

P'yot'ren K'orneliusi k'oya hari karoozbsun

Əyc'indəri P'yot'r hayzeri şot'oğoxun yaq'anebaft'i, Yop'p'inaxun İsusı yaq'en tağala viçimoğoxunal sa hemo şot'oğoxun gərbaki tat'unşı.

§ 10:20 10:20 - İudeyxoynak' iudey nu bakalt'oğoxun yaq' c'eysun, şot'oğoxun arşı-hayst'un harame hesabbaksay.

24 Oşin ğine şorox hari p'at'unp'i K'eyariina. K'orneliusenal iz q'oomxo, İša dost'urxo girbi şot'oğoy yaq'ane bēğsay.

25 P'yot'r k'oya bağat'an K'ornelius şot'ay bēşe c'eri, şot'ay turin oq'a biti bule k'os'bi.

26 P'yot'ren isə "hayza, adi sa amdarzu zu" pi şot'o alanebi.

27 P'yot'r K'orneliusaxun exlətpsun otağane başı, başıyal bēneği ki, t'iya amdarxon buye.

28 Şot'oğō metəre pi: «Bitot'in avane ki, yax iudeyxo iudey nu bakalt'oğoxun arşi-hayst'un, şot'oğoy k'ojurxo başı-c'eyusun q'adağane. Ama Q'oncuğon za avabakesedi ki, şuk'k'ali loxol "mo murdare" nəəl "Buxaçuğoy piyes təmiz tene ak'esa" pi nu bēğalazu.

29 Şot'o görəl, bez bač'anexun hari amdarxoxun hik'k'al tez xavar haq'i, hayzeri hariz. İsə upanan bēyn, za het'aynak'nan eçest'e?»

30 K'orneliusen əyitpsa burqi metəre pi: «Xib ği mot'oxun bēş hame vədəney, vuyumci saada İşane * bakoy, k'oya afırızney. Bürdən bez bēş s'aldala paltarla sa işq'arez ak'i,

31 za metəre pi: "K'ornelius, vi bi afırıyox q'a biq'i xeyirxax əşur Buxaçuğoy piyes şaat'e ak'eşi.

32 İsə hayza Yop'p'ina amdarxo yaq'aba, taşi P'yot'r uk'ala Simona k'alpi vi t'öğölq'at'un eçeri, dənizi börine Simon uk'ala sa t'olaşk'ali k'oyane baksa həysə şo."

* 10:30 10:30 vuyumci saad - yəni berezərə saadin xib

³³ Ene zuval hat'e saad amdarxo yaq'azbi, hunal dirist'baka ki, hayzeri harin. İse mone, Buxaçuğonal aneksa ki, bito gireseyan, Q'onçuğon vi muzin yax psun çureğalt'oğon ibak-seynak'al həziryan».

³⁴ T'e vədə P'yot'ren əyitpsa burqi pine: «İse həgigiyal q'amışezbaki ki, Buxaçuğon bitot'ay loxol sa piine bəğsa.

³⁵ Buxaçuğoy piyes İz laxi yaq'en taşi düzgün eş biq'alone şaat' ak'esa, me amdar mani azuk'axun bakale bakeq'an!

³⁶ Avanan ki, Şot'in israilluğonak' Mıq Xavara bitot'ay Q'onçux bakala İsus Xrist'osa yaq'absunene p'ap'esp'i. Buxaçuğoy Yaq'abit'u q'abulbi İçuxun beşi arana düzbes baksuni Mıq Xavare mo!

³⁷ İoanen Galileyina amdarxo toobabsuna k'alpi şot'oğon xenen k'unuk'bsa burqit'uxun oşa İudeyina bakit'oğon ibakenan:

³⁸ Buxaçuğon İz c'ək'p'i nazaret'lu İsus Xrist'osa İvel Uruf q'a zore tadi, Şot'inal bito ganxo tarapi heq'ədər şaat'luğon bi! İblisen iz kiin oq'a badit'oğon bitova q'olayebsey Şot'in, şot'o görə ki, Buxaçuğon İçuxuney.

³⁹ Beşi piinyan ak'e yan Yerusallima, dirist' İudeyina baki me əşurxo. Xaçə t'əq't'est'i best'unbi İsusa,

⁴⁰ ama Buxaçuğon Şot'o p'urit'ay xibimci gine bəyinebi, amdarxonal Şot'o ak'ese baki.

⁴¹ Düze, bitot'in tene ak'i, ama yan ayank'i, şot'o görə ki, Buxaçuğon saturbəş c'ək'p'it'oğone

tadeşey mo. Bëyinbaki İsusaxun arşi kəyi-üşgi, Şot'ay p'uri ganuxun bëyinbaksuna beşi piin ak'i oşa mot'o car sakseynak'yan c'ək'eşey yan.

⁴² Amdarxo beşi ibakit'oğö p'ap'epsunane tapşurbi yax Şot'in. Barta bitot'in avabakeq'an ki, Buxaçuğon dirist't'oğoval, p'urit'oğoval di-vanbsuni ext'iyərə Şot'one tade.

⁴³ Bito xavareçalxoy saturbəş ak'i pit'oğonal ak'esest'a ki, Şot'ay şu baksuna q'amışaki q'abulbit'oğoy günaxxo bağışlayinşakale».

⁴⁴ P'yot'ren izi əyitə hələ pi tene çark'ey, t'iya bakalt'oğoy bitot'u İvel Urufe tadeşi.

⁴⁵ P'yot'raxun sagala hari viçimoğon, şorox bito iudeyxoney, mot'o ak'i məət't'əlt'un mandi. Axırı q'erəz sa millətəxun bakalt'oğone tadeşey İvel Uruf,

⁴⁶ şot'oğonal İvel Urufi əyitp'est'ala muzin əyitp'i Buxaçuğoy s'iyat'un alabsay.

T'e vədə P'yot'ren metərə pi:

⁴⁷ «İsə ki me amdarxo yax tadeşi k'inək' İvel Urufal tadeşi, het'u görə xena başi k'unuk'maq'at'un baki?»

⁴⁸ Metər piyal, şot'oğö bürüşebi ki, İsus Xrist'osa Çark'est'al k'inək' qabulbsuna içoğoy xena başi k'unuk'baksunenq'at'un ak'est'i. Mot'oxun oşa şot'oğon P'yot'raxun xaişt'unbi ki, sa hema giyal içoğoy t'öğöl mandeq'an.

11

P'yot'ri c'eri bitova exlətpsun

¹ Ap'ost'olxon q'a dirist' İudeyina İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğon it'unbaki ki, Buxaçuğoy Mûq Xavara q'erəz millətxoxun bakalt'oğonal q'abulbet'un.

² Şot'o görəl P'yot'r Yerusalisa qaybakat'an "İsusa qabulbit'oğoy bito sünnətbakalat'un" uk'alt'oğoxun bakala viçimoğon burt'unqi mot'o iz çoye duği upsa:

³ «Taşı sünnət nu bakit'oğoy k'oyan başe, hələ sa arşi şumal kəyenu».

⁴ T'e vədə P'yot'ren bakit'oğoy bitova belxun soğoy-soğoy exlətpsane burqi:

⁵ «Yop'p'a şəhərezuy. Afırık'ala gala alaxunez ak'eşi, azk'i ki, göyür qayesa, alaxunal kala sulfa k'inək' sa şeyə iz bip' dönbinexun biq'i düz bez çurpi galat'un şivksa.

⁶ Bez bula boxodi bəzgi ki, sulfin loxol hər cür tarak'ala q'a xoreğala heyvan saal q'uşure bu.

⁷ Oşa sa səsez ibaki, za pine: "P'yot'r, hayza me heyvanxoxun şampa uka!"

⁸ Zuval qaybaki "bakala şey tene, ay Q'onçux! Zu sal sa vədə bez jomo haram nəəl murdar hesabbakala heyvani yeq' tez duğey!" pizu.

⁹ T'e vədə göynuxun eğala səsen zaxun p'əmcı kərəm əyitp'i pine: "Buxaçuğon təmiz ak'i <uka> uk'alt'u haram umapa!"

¹⁰ Hametər, sa əyitə xib kərəm ibakit'uxun oşa, sulfa hat'e saad qaybaki əqəşi.

¹¹ Hame vədine K'eyşariinaxun za taşt'eynak' hari xib işq'ar bezi mandala k'ojin darvazin tume çurt'unpi.

¹² İvel Urufen za pine ki, şot'oğoxun hik'k'al xavar haq'inut gərbakaz tağaz, zuval hayzeri tazsi, İsusı yaq'en tağala beşi me ũq viçiyal zaxun taneşi. Metərluğen, taşi c'eryan bezi bač'anexun amdarxo yaq'abi t'e işq'ari k'oya.

¹³ Miya me amdaren bureqi yaynak' izi angela aksunaxun, angelen içü "Yop'p'ina amdarxo yaq'aba, taşi P'yot'r uk'ala Simona k'alpi vi t'öğölq'at'un eçeri" upsaxun exlətpsa.

¹⁴ Angelen t'e amdara peney ki, "va q'a vaxun sa k'ojin oq'a bakalt'oğö çark'est'es bakala Mıq Xavar eçale me eğala amdaren".

¹⁵ Zu əyitpsa burqat'an isə süft'ə yax tadeşi k'inək' şot'oğoval İvel Urufe tadeşi.

¹⁶ T'e vədə Q'onçuğon yax pi me əyitmux bez eyexe baft'i: "İoanen xenene k'unuk'bsay, vən isə İvel Urufen k'unuk'bakalnan". *

¹⁷ Şot'o görəl, isə ki Buxaçuğon yan Q'onçux İsus Xrist'osa q'abulbat'an yax tadi k'inək' şot'oğoval t'e neymətəxun tadenesa, zu şuzu ki, Buxaçuğoy bəş çurk'az?»

¹⁸ P'yot'ren metər pit'uxun oşa şot'oğon əyit tet'un bəğəbi ukala. Saycə Buxaçuğö alxışp'i mot'o q'abulbsune mandi, şot'oğonal pit'un: «Mo şo upsune ki, q'erəz millətxoxun bakalt'oğonal toobabi İsusə q'abulbsunen həmişəluğ yəşəyinşə haq'est'un bakon».

Ant'ak'iina İsusə q'abulbit'oğoy gelebaksun

¹⁹ St'efaneynak' bisuni q'ərar tadeşit'uxun oşa isə İsusı yaq'en tağalt'oğoy bitot'ay bač'anexun

* 11:16 11:16 Mrk'. 1:8; Ap'ost'. 1:5

baft'et'uniy, şot'o görəl gelo c'eri t'it'ereney. Şorox taşı Finik'iina, K'ip'ra q'a Ant'ak'iinal şirik' p'ap'et'uniy, içoğoy taşı t'e ganxoval karoozbi t'iya bakala iudeyxo Mûq Xavarat'un p'ap'espsay.

†

²⁰ Ama me t'it'erit'oğoy boş K'ip'raxun q'a K'ireninaxun bakaloroxal buney, şot'oğon Ant'ak'iina hari t'iya bakala q'erəz millətxoynak'al içoğoy muzin karoozbi Q'onçux İsusı Çark'est'al baksuni Mûq Xavara şot'oğon p'ap'est'unpsay.

²¹ Q'onçuğoy kul içoğoy loxol baksuna görə isə me Mûq Xavara ibakit'oğoy gelet'ine İsusı Çark'est'al k'inək' q'abulbi.

²² Ant'ak'iina İsusı q'abulbit'oğoy say gelebaksuni xavar hari Yerusalisa bakala viçimoğoval p'anep'i, şot'oğonal Barnaba t'iyat'un yaq'abi.

²³ Şot'in hari İsusı laxı yaq'en tağalt'oğon iz piin ak'i q'amışebaki ki, mo Buxaçuğon içoğon tadi sa xeyir-bərəkəte. Şo gelene müqbaki, bitot'uval ük' tadi axıral şirik' Q'onçuğoy laxı yaq'en taysunane k'alpi.

²⁴ Barnaba iç gele və, içust'a İvel Uruf bakala sa amdarey, izi şaat'luğa görəl gelet'ine şot'ay əyitmoğoxun oşa İsusı Q'onçux baksuna q'abulbi.

²⁵ Oşa Barnaba Şaula qəvəşi bəğəbseynak' T'arsusane taşı.

²⁶ Bəğəbiyal içuxun Ant'ak'iinane eçeri. Şorox t'iya dirist' sa usen İsusı yaq'en tağala viçimoğoxun mandı şot'oğon Buxaçuğoy laxı

yaq'en taysuni k'ə baksunat'un zombi. İsus Xrist'osa q'abulbit'oğə "xrist'ian" upsa süft'ə Ant'ak'iinat'un burqey.

²⁷ Hat'e ğimxo Yerusolimaxun Ant'ak'iina Buxaçuğoy əyitə p'ap'esp'i şaat' karoozbala sa hema tane hari.

²⁸ Şot'oğoxun Agav uk'ala sunt'in hayzeri əyitpsa burqat'an İvel Urufen şot'o gələcəyəne ak'est'i, şot'inal "dirist' Rim imp'eriin kiin oq'a bakala oçalxo kala sa busaluğ bakale" əyitəne pi. Ölkinə K'lavdiyen kalaluğbat'an baki busaluğenal şot'ay me pi əyiti hari düz c'eyusunane ak'est'i. ‡

²⁹ T'e vədə Ant'ak'iina bakala viçimoğon əyitə sat'unbi ki, şiin heq'ədər baneksasa hat'e q'ədər təngə yaq'absunen İudeyina bakala viçimoğə kul biq'alt'un.

³⁰ Haketərəl bit'un, tənginə girbi Barnabaxun q'a Şaulaxun yaq'at'unbi ki, təşəri t'iya bakala viçimoğoy əşurxo taşala ağsaq'q'alxoq'at'un tadi.

12

Angeli P'yt'ra zindanaxun c'evksun

¹ Hame vədəmuxey, padçağ İroden İsusa q'abulbi viçimoğoxun sa hemaray baç'anexun bafedi ki, biq'i badale.

² Şot'in İoani viçi İak'ovi bula şampi bosesedi,

³ oşal ak'at'an ki, mo lap iudeyxoy ük'exun c'ovakala sa şeye, amdar yaq'abi P'yt'ral

biq'esedi. Morox bito Əyinsuz Şume axsibayi* vədinene baki.

⁴ P'yot'ra eçeri zindanat'un badi, çomoy tume-lal q'aroolt'un laxi. Şot'ay q'aroola zapseynek' bip' kərəm navade badalbaksay, hər navadast'al q'aroola bip' əsk'ərə çurey. İrodi fikir şoney ki, P'yot'ra C'ovaksuni axsibayaxun† oşa camaati bəş c'evk'i divanbane.

⁵ Şot'o görəl P'yot'ra hələ ki bonat'un efsay, İsusə q'abulbi viçi-xunçimoğon isə üşe-ğena Buxaçuğot'un afırıpi xoyinşpsay.

⁶ İroden P'yot'ra camaati bəş c'evk'i divanb-sun çureğala ğine bəşin şü P'yot'r zindana p'ə əsk'əri arane bask'enev. Əsk'ərxon şot'o p'ə zincirent'un içoğoxun ğaçp'i sakey, hələ çomoy tume çurpi q'arool zap'k'ala əsk'ərxoval buney.

⁷ Bürdən Q'onçuğoy sa angel hari dirist' t'e otağa işiğe saki. Şot'in P'yot'ri bərinə galdi, şot'o muğurbi pine: «Üsum baka, hayza!» Hat'e saad P'yot'ri kula ğaçp'i zincirxo k'as'eşi baredi.

⁸ Angelen şot'o pine: «Vi bığa ğaçp'a, torok'alal lapa». P'yot'ren metərəl bine. Angelen saal əyitp'i pine: «Vi loxolxun lak'alt'u vi loxol lap't'a bezi baç'anexun eki».

⁹ P'yot'r angeli baç'anexun taşi zindanaxun c'ere. Ama hələl tam q'amışakes tene baksay mo nep'e aksa, yoxsa angelen içü həgigiyal c'evək'i.

¹⁰ Şorox q'aroola çurpi sa dəst'ə əsk'ərxoy t'öğölxun c'ovat'unki, oşa q'erəz sa dəst'ə əsk'ərxoy t'öğölxunal c'ovaki hari şəhərə bağla dəmiri darvazoğoy t'öğöl p'at'unp'i. Darvazoox

* 12:3 12:3 C'eys. 12:15-20 † 12:4 12:4 C'eys. 12:1-27

iç-içeynak' qayesi, şoroxal şəhərexun c'ert'un. Küçin t'e bel şirik' taşit'uxun oşa bürdən angel piyexun aneçi.

¹¹ P'yot'ren içul hari pine: «Həgigiyal, həysə q'amışezbaki ki, Q'onçuğon İz angela yaq'abi za İrodi q'a bez pisa çureğala iudeyxoy kiyexun çark'esedi».

¹² Bakit'oğö q'amışaki P'yot'r hayzeri düz İoani nana Mariyay k'oyane taşi, me İoana Mark'al k'alt'unney. Şot'oğoy k'oya afırıpseynak' gele amdarxone giresey.

¹³ P'yot'ren hari şot'oğoy darvazina t'ap'epi, k'oyaxunal Roda uk'ala sa q'ulluğçi çuux hare ki, çomo qayk'ale.

¹⁴ Şot'in P'yot'ra iz səsəxun çalexı, t'emal müqebaki ki, çomo qaypsun izi eyexune c'eri. T'ist'un taşi k'oya bakalt'oğö P'yot'ri çomoy tume baksunane xavar tadi.

¹⁵ Mot'o ibakat'an t'iya bakalt'oğon çuğö pit'un: «Gijen bake?" Ama çuğon p'urum iz uk'alt'une nexey. T'e vədə "mo içü q'orişala angel bakale» ‡ pi irəziləyiñşt'unbaki.

¹⁶ P'yot'ren isə çomo sat'öğxun t'ap'eney. K'oyaxun hari çomo qayt'unpi, şot'o ak'iyal mat mant'undi.

¹⁷ P'yot'ren şot'oğö kiin-biin şip'bi Q'onçuğon içü zindanaxun hetər c'evksunane exlətp'i. Oşal "İak'ova q'a beşi mandi viçimoğoval avabak-est'anan" pi c'eri q'erəz galane taşi.

‡ 12:15 12:15 - T'e vaxt' iudeyxon fikirt'unbsay ki, hər amdari içü oşq'ardala sa q'orişala angele bu. Me angelen amdar p'uriyal bakayin, dirist'al bakayin içü ak'est'es baneksay.

18 Savaxt'an kəybakat'an q'aroola çurpi əsk'ərxo bito gərgürt'unbaki, "me amdar memiin horebakon ki" pi, haq'əsi mandet'uniy.

19 İrodenal amdarxo yaq'anebi ki, taşi P'yot'ra bəğəbi eçereq'at'un, ama "şot'o ak'ez" uk'al tene baki. T'e vədə İroden amdarxoxun k'ə hetəre bake bitova xavar haq'i avabakit'uxun oşa, şot'oğə əmirbi bəsp'esedi.

Padçağ İrodi bisun

Mot'oxun oşa İrod İudeyinxun K'eydariina taşi t'et'iya çurepi.

20 İrod Sur q'a Sidon şəhərə bakala amdarxoy loxol gele əcuğluney. T'e vədə t'et'iin sa hema tan hare ki, padçağa ak'i şot'o yaq'al eçat'un, şot'o görə ki, me pi şəhərmoğə eğala ukala şeymux bito padçağı kiin oq'a bakala bölgoğoxune eysay. Şot'oğon saturbəş Vlast'osaxun əyitp'et'uniy ki, içoğoynak' padçağı t'öğöl jomoq'an əmbi. Me Vlast'os padçağı sarayane q'ulluğbsay, padçağaxunal izi ara gele şaat'ey, şot'o görəl umudt'uniy ki, padçağ şot'ay əyitəl bask'ale.

21 Metərluğen, şot'oğoy padçağı bəş c'eyes bakala gi p'anep'i, İrodenal izi padçağı paltara lapi hari taxt'e loxol areşi. Şot'in amdarxoxun əyitpsa burqat'an,

22 bitot'in "mo adi amdari səs tene, sa buxaçuğoy səse mo" uk'a haraypsat'un burqi.

23 Ama şot'in Buxaçuğoy s'iya nu alabsuna görə Q'onçuğoy sa angelen t'etəre bi ki, şot'o hat'e iz arşi gala hari azare laft'i. Şot'o izi

mequrxon kəyi çark'est'undi, şot'ayal elmux c'ere.

Barnabay q'a Şauli Ant'ak'iina qaybaksun

²⁴ Buxaçuğoy Mũq Xavari bəşinəmə isə hik'k'alən haq'es bateneksay, şot'o ibaki çark'eğalt'oğoy sayal taysun avuzebaksay.

²⁵ Hame vədine Barnaban q'a Şaulenal Yerusalisa içoğə tapşurbi əşlə bex p'ap'esp'i qayt'unbaki. Qaybakat'an içoğoxun İoanal ext'undi, me İoana gele vədə Mark'al k'alt'unney.

13

İvel Urufi Şaula q'a Barnaba əş tapşurpseynak' c'ək'psun

¹ Ant'ak'iina isə İsusə q'abulbit'oğoy boş saat' karoozbalorox q'a Buxaçuğoy laxi yaq'en taysuni k'ə baksuna zombala məəlimxone buy: Barnaba, Simeon (şot'o Nigert'un k'aley), k'irenalı Luk'ıya, padçağ İrodaxun sagala kalabaki Menaxem saal Şaul.

² Sa ği bito ğurux efi Buxaçuğoy s'ıya alabseynak' gireşi vədine İvel Urufen şot'oğə pine: «Ef boşt'an Barnaba q'a Şaula Za tadanən, şot'oğə əş tapşurboz».

³ Şot'oğənal ğurux efi afırıpıt'uxun oşa içoğoy kulmoğə Barnabay q'a Şauli belt'un laxi, şot'oğə xeyir-bərəkət tadi yaq'at'unbadi.

Barnabay q'a Şauli K'ip'ra taşi Mũq Xavara karoozbsun

⁴ Metərluğen, Barnaba q'a Şaul İvel Urufen içoğō k'alpi taşala galat'un taşı. Şorox Selevk'iina hari, t'et'iinal gəminə laşı K'ip'rat'un yaq'a baft'i.

⁵ Şorox K'ip'ra bakala Salamisa şiri memiin burt'unqi Buxaçuğoy Mûq Xavara car saksa. T'iya bakala iudeyxoy sinagogxo taşı karoozt'unbsay, İoanenal içoğō me əşləst'a köməyebşay.

⁶ Şot'oğon K'ip'ra dirist' me belxun t'e bel şirik' tarapi hari P'afos şəhəret'un c'eri, miyal Bar-İsus uk'ala sa iudeylunat'un irəst'hari. Şo içü xavareçali gala laxala sa falçiney.

⁷ Me Bar-İsus Rimen t'iya kalo laxi Sergi P'aulaxun İşaney. Sergi P'aul isə gele əxilak'al, savadlu sa amdarey, Buxaçuğoy Mûq Xavari k'ə baksuna ibaksun çureşiyal Barnaba q'a Şaula iz t'öğöle k'alpest'i.

⁸ Ama me falçinen, şot'ay s'iya falçi Elimal k'alt'unney, şot'oğoy exləti bul nu biq'sunane çalışaksay, şot'o görə ki, Sergi P'auli Mûq Xavara ibaki İsus q'abulbsuna çurtenesay.

⁹ T'e vədə Şaulen, rimluğoy muzin uk'ayan P'avelen, düz Elimay piin boşə bəği, İvel Urufenal içü metərə pest'i:

¹⁰ «Ay iblisaxun bakiyo! Ük' pislüğən q'a əfçinen buy bakalonu hun, düzgün bakala k'ə bunesa ak'ala pul tevax bu vi! Şor bəngsa Q'onçuğoy laxi düz yaq'en taysuni k'ə baksuna vi tağala k'ori yaq'en ak'est'es bakalnu meyin oşa?

¹¹ Mone, haq'alnu vi paya Q'onçuğoxun, k'aç'i mandalnu sa hema vədə, gene işığa ak'es ten

bakal hun!»

Me amdari pulmuxal hat'e saad bayinq'ebaki, bureqi izi ömëxun biq'i taves bakala sa amdar qəvësa, şot'o görə ki, hik'k'al ateneksay.

¹² Sergi P'aulen mot'o ak'i Q'onçuğoy şu baksuna q'amişakat'an məət't'əle mandi, Mıq Xavara q'abulbiyal İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoxune baki.

P'aveli q'a Barnabay Ant'ak'iina taşı Mıq Xavara karoozbsun

¹³ P'avel q'a içuxun sagala bakalorox P'afosaxun gəminə arşı P'amfiliina bakala P'erga şəhəret'un taşı. Miya İoanen şot'oğö barti Yerusolimane qaybaki.

¹⁴ Şorox isə t'et'iinal arşı P'isidiin Ant'ak'iya şəhəret'un taşı. Şamat' ğineyal t'iya bakala iudeyxoy sinagoga hari camaataxun sagala art'unşı.

¹⁵ Moiseyen şampi girkəxun q'a xavareçalxon şampi girkəxun k'alpit'uxun oşa sinagogi əşurxo bəğala ağsaq'q'alxon şot'oğöynak' xavar yaq'abi pit'un: «Amdarxo ük' tast'eynak' uk'ala əyit but'uxsa, peq'at'un».

¹⁶ P'avel turele hayzeri, iz kula alabi amdarxo şip'biyal pine: «Ay israilluyox q'a Buxaçuğö vëbakalt'oğoy bito, ibakanan k'əz nex!

¹⁷ İsrailuğoy Buxaçuğon beşi bavoğö-kalboğöne c'ək'p'i, Misirə q'ərib k'inək' yəşəyişala vədine şot'oğöy saya avuzbi kala sa azuk'e bi. Oşa İzi hər şeyə başərbala kiin şot'oğö Misirəxun c'evk'i

18 q'ırx usen ams'i oçala bəneği. *

19 Kənan oçala yəşəyinşala vüğ azuk'ane əfçibi Şot'in, şot'oğoy oçalxoval ext'i israil-luğone tadi ki, həmişəluğ t'iya arsi tumq'at'un saki.

20 Morox bito hari bex c'eğamin bip'baç əlli usene c'ovaki.

Oşa Buxaçuğon şot'oğoynak' divanbalxone c'ək'p'i laxsa burqi ki, içoğoy loxol kalaluğbi İzi pit'oğoxun c'eysa nu bark'at'un. Azuk'eynak' c'ək'p'i laxi axırnci divanbalal xavareçal Şamuele baki. †

21 Oşa isə azuk'en iz loxol kalaluğbala sa padçağə çureşi, Buxaçuğonal Binyamini nəsiləxun bakala K'işe ğar Şaula şot'oğoy loxol padçağə laxi. Şauli padçağluğen q'ırx usene zapi. ‡

22 Oşa Buxaçuğon şot'ay padçağluğa iz kiyexun ext'i iz gala Davidane padçağ laxi. Buxaçuğon şot'ay barada metəre pey: "Mone, Yesseyi ğar Davide Bez piyes şaat' ak'eşi, Bez ük'e bask'iyone şo. Bez uk'alt'oğə şot'in bex p'ap'esp'ale". §

23 Buxaçuğon hame Davidi nəsiləxune israil-luğoynak' əyit tadeşi Çark'est'al İsusə yaq'abi.

24 İoanenal hələ İsus eğamin amdarxoynak' karoozebsay ki, əşp'est'i günaxxo içoğoy ozane

* **13:18 13:18** *bəneği* - Bəzi kiinsamurxost'a miya "bəneği" əyiti gala "portebi" əyite bu. † **13:20 13:19-20** K'an. 7:1; Yeş. 14:1-19:51; Divan. 2:16; 1 Şam. 3:20 ‡ **13:21 13:21** 1 Şam. 8:5; 10:21 § **13:22 13:22** 1 Şam. 13:14; 16:12; İvel məğ. 89:20

ext'i k'unuk'bakeq'at'un. *

²⁵ İsusı eyseynak' lap mal mandı vədine İoanen metəre pi: "Za şunan hesabbsa? Efi yaq'bəğalo zu tezu! Zaxun oşa eğale Şo. K'os'baki Şot'ay torok'ali bağal şadbsuna layığ tezu zu!" †

²⁶ Ay israilluyox q'a Buxaçuğo vëbakalt'oğoy bito, yaynak'e yaq'abake me çark'est'es bakala Mûq Xavar.

²⁷ Yerusalisa bakalt'oğon q'a içoğoy kalat'oğonal İsusı q'abultet'unbi, ama Şot'aynak' bisuni q'ərar tatest'unen xavareçalxoy saturbəş ak'i pit'oğ, hər Şamat'ğine içoğoy k'alk'alt'oğot'un bex p'ap'esp'i şot'oğon.

²⁸ Metər sa caza tadeseynak' sal sa taxsır tene buy Şot'ay, ama p'urumal P'ilat'a me q'ərara tatest'undi şot'oğon, ‡

²⁹ metər luğenal Şot'ay barada şameşiyorox bito hari bex c'ere. Oşa şivt'unk'i Şot'o İçu t'əq't'i t'e xaçe loxolxun, taşeriyal mağarınat'un laxi. §

³⁰ Ama Buxaçuğon Şot'o p'uri ganuxun bəyinebi.

³¹ Oşa Şo hələ sa hema ği İçuxun sagala Galileyinaxun Yerusalisa harit'oğoynak' ak'eşi. Şot'oğonal içoğoy piin ak'it'oğ israilluğ p'ap'est'unpsa. *

* **13:24 13:24** Mrk'. 1:4; Luk'. 3 † **13:25 13:25** Mat'. 3:11; Mrk'. 1:7; Luk'. 3:16; İoan. 1:19-20,27 ‡ **13:28 13:28** Mat'. 27:22-23; Mrk'. 15:13-14; Luk'. 23:21-24; İoan. 19:15 § **13:29 13:29** Mat'. 27:57-61; Mrk'. 15:42-47; Luk'. 23:50-56; İoan. 19:38-42 * **13:31 13:31** İvel möğ. 1:3

32-33 Beşi vəx upsun çureğala Mûq Xavara ibakanan: Buxaçuğon İsusə bəyinpsunen beşi bavoğəo tadi əyite hari bex c'eri, mot'o aksunal yax, beşi bavoğoxun baki nəsiləne q'ismat baki. P'əmci İvel məğə boş şameşi k'inək':

"Hun Bez ğarnu,
Zu ğeyinaxun vi Bava k'aleğoz". †

34 Buxaçuğon Şot'o p'uri ganuxun bəyinpsuni barada peney, Şot'ay bədəni başaybaki k'ula ğərbaksa nu barst'uni barada şameşeney:

"Bezi Davida tadi əyiti loxol çurk'oz Zu,
İvel, nu badalbakala sa xeyir-bərəkəte Bezi tadi t'e əyit". ‡

35 Mot'o İvel Şame boş bakala me əyitmoğonal ak'esest'a:

"Vaxun çə nu taradalt'ay başaybaki əfçibaksuna imkan ten tadon Hun". §

36 Düze, David iz vədine Buxaçuğoy pit'oğə bex p'ap'espsunen yəşəyinşi, beşi bavoğollarik'al p'uri oçalaxeşene. İzi bədənəl başaybaki k'ula ğərbakene.

37 Ama Buxaçuğon Bəyinbit'ay bədənən başaybaksun tene ak'i!

38 İsə mone, bezi vəx upsun çureğalo şone ki, ay viçimux, efi günaxxoy bağışlayınşaksun İsusast'ane.

39 Şot'oxune hari c'ovaksa efi bito günaxxoy bağışlayınşaksun, şot'o ğərə ki, Moiseyi laxi k'anunen taysunen efi bito günaxxo bağışlayınşakes tene bakoy. Saycə Şot'o

† 13:32-33 13:32-33 İvel məğ. 2:7 ‡ 13:34 13:34 İsa. 55:3

§ 13:35 13:35 İvel məğ. 16:10

çark'est'al k'inək' q'abulbiyone Buxaçuğoy piyes düzgün ak'eğon.

⁴⁰ Şot'o görəl bəğanan ki, xavareçalxoy me piyorox efi bel maq'an hari:

⁴¹ "Ak'anan, ay ef jomoy tüşen taşi Buxaçuğoy əyitə hik'k'al balorox!

Efi piin ak'alt'oğō vētenanbakal vən, haketər əfçibakaln!

Mone, hələ ef pul qay vədine şorin əşur biq'oz ki Zu,

Vəx piyt'unij, sal sa vədə vētenanbakoy"». *

⁴² P'avel q'a Barnaba sinagogaxun c'eğat'an amdarxon şot'oğō pit'un ki, eğalaşamat' ğine p'urumal hareq'at'un, me Mūq Xavari barada samalal gelet'un avabaksun çuresay.

⁴³ Oşa isə sinagoga hariyorox şaresa burqiyal bakayt'un, iudeyxoy q'a iudeyluğa oşa q'abulbit'oğoy gelo hələl P'avelaxun q'a Barnabaxun cöybaksun çurtet'unsay. Şot'oğonal me amdarxoxun exlətp'i şot'oğō ük't'un tast'ay, Buxaçuğoy laxi yaq'en taysunen içoğō tades bakala xeyir-bərəkətə ak'i mot'o q'abulbsunat'un k'aley.

⁴⁴ Oşin Şamat' ğineQ'onçuğoy barada bakala Mūq Xavara ibakseynak' pes banekon dirist' şəhərə gireşey.

⁴⁵ İsusi Çark'est'al baksuna nu q'abulbala iudeyxon ak'at'an ki, heq'ədər amdare gireşi, içoğoy paxılluğene biq'i. Burt'unqi P'aveli uk'alt'oğoy tərsinə əyitp'i şot'o içoğoy jomo eğalt'u upsa.

* 13:41 13:40-41 Hab. 1:5

46 Ama P'avelen q'a Barnaban qoş nu çurpi pit'un: «Buxaçuğon me Mûq Xavara süft'ə vən ibaksunane çuresay, ama vən şot'o q'abultenanbi, həmişəluğ yəşəyinşə haq'es bakalt'oğoxun baksun tenan çureşi. İsə mone, q'erəz millətxoxun bakalt'oğoynak'yan car saksa me Mûq Xavara yan.

47 Q'onçuğon yax bürüşü k'inək':
"Va millətxoy piyel işiğ eçaloz bi Zu,
Lap dünyəni t'e bel bakalt'oğoynak'al çark'esuni xavaraz p'ap'esp'est'i"». †

48 Q'erəz millətxoxun bakalt'oğon mot'o ibakat'an mûqt'unbaki, Buxaçuğon içoğə me Mûq Xavara p'ap'epsuna görə şot'o alxışt'unbi. Metərлуğənal Buxaçuğon həmişəluğ yəşəyinşeynak' həzirbit'oğon İsusı Çark'est'al baksuna q'abult'unbi.

49 Q'onçux İsusı Çark'est'al baksuni Mûq Xavar dirist' t'e bölginə yəymişebaki.

50 Ama İsusı Çark'est'al baksuna nu q'abulbi iudeyxon s'ila ailəğoxun bakala Moiseyi laxi k'anunxon tağala çupuxxo q'a şəhərə bakala q'erəz hörmətlu amdarxoval galdi P'avela q'a Barnaba t'etiin şəp'eşest'undi.

51 T'e vədə P'avel q'a Barnaba c'eri K'oniinat'un taşi. C'eğat'an isə me içoğə şəp'eşit'oğoy Buxaçuxsuz baksuna ak'est'eynak' «Ef günax ef ozane» pi, içoğoy turel arşi tozal şapt'it'un c'eri.
‡

† 13:47 13:47 İsa. 42:6; 49:6-7 ‡ 13:51 13:51 Mat'. 10:14; Mrk'. 6:11; Luk'. 9:5; 10:10-11

52 İsusə Çarkest'al k'inək' q'abulbit'oğon isə müqluğa içöğö tadeşi İvel Urufast'at'un aksay.

14

P'aveli q'a Barnabay K'oniina Mũq Xavara yəymışbsun

¹ K'oniina harit'uxun oşa P'avel q'a Barnaba hayzeri sinagogat'un taşi. Şot'oğon həmişə metərt'un bsay, mani şəhərə eğayt'un, t'iya bakala sinagogat'un taşi karoozbsay. İse miyal, hari t'etərt'un karoozbi ki, gele amdarene İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbi. Şot'oğoy boş iudey bakaloroxal buney, nu bakaloroxal.

² Ama İsusə Çark'est'al baksuna nu q'abulbi iudeyxon q'erəz millətxoxun bakalt'oğə galt'unst'ay, şot'oğoyal içöğoy boş'tan İsusə q'abulbit'oğə ak'ala pul tene buy.

³ P'avel q'a Barnaba isə p'urumal qoş tet'un çurey, şot'oğon hələ sa heq'ədər vədə t'iya çurpi Q'onçux İsusə barada qay əyitt'unney. Q'onçuğonal şot'oğoy p'ap'esp'ala Mũq Xavari hetər sa xeyir-bərəkət baksuna şot'oğoy kiin biq'ala nu ak'eşi əşurxon ak'est'i, mot'oğoy bito şot'oğə alaxun tadesuna çoyele c'evksay.

⁴ Şəhərə bakala camaat p'ə galane cöybakey: sa tərəf İsusə nu q'abulbi iudeyxoy tərəfey, t'e soğorox isə ap'ost'olxoy.

⁵⁻⁶ Ama ap'ost'olxon ak'at'an ki, içöğoy iudeyxon q'a q'erəz millətxoxun bakalt'oğon şəhəri kalat'oğoxun əyitə sabi İsusə q'abulbit'oğə t'ap'sun, jəlayınşbsunt'un çuresa,

c'eri Lik'aoniina bakala List'ra q'a Derbe şəhərmoğot'un t'it'eri. Şot'oğon me şəhərmoğon hariyal, miya bakalt'oğon q'a İsa ayizmoğon bakalt'oğon

⁷ Mûq Xavarat'un p'ap'espsay.

P'aveli q'a Barnabay List'ra saal Derbena Mûq Xavara yəymişbsun

⁸ List'ra şəhərə iz tur biq'eşi sa amdare buy. Me amdari turmoğon nanaxun bakat'an tene eşpsay, şot'o görəl sal sa vədə tarapes tene bake.

⁹ Sa ği şot'in arşi P'aveli əyitmoğon ümüxlaxat'an, P'avelen şot'ay piin boş beği anek'i ki, şot'ost'a içü q'olaybes bakala sa vəluge bu.

¹⁰ Şot'o görəl ost'aar pine: «Hayza turel çurpa!» Amdaral iz ganuxun cupi hayzeri tarapsane burqi.

¹¹ Camaaten P'aveli bit'u ak'at'an sa səsen harayk'a lik'aoniin muzin pit'un: «Mo buxaçuxxone amdar baki alaxun şire!»

¹² Şot'oğon Barnaba Zevs, P'avela isə, əyitk'alo həmişə şoney pi, Xermest'un k'aley.

¹³ Şəhərə bağala darvazin c'öşin tərəf Zevs uk'ala me buxaçuğoynak' biq'eşi sa xrame buy. Me xrama q'ulluğbala bəyinsenal darvazin bəş arak'xo q'a çəngə-çəngə vardurxone eçeri ki, şəhərə başi camaataxun sagala P'aveleynak' q'a Barnabaynak' q'urban eçale.

¹⁴ Ama ap'ost'ol Barnaban q'a P'avelen Buxaçuğon bihi tağala me əslə ibakat'an içoğoy loxol bakala paltara zığzığbi harayk'a camaati loxol taşi pit'un:

15 «Ay camaat, vən k'ənan bsa?! Buxačux teyan yan, vəllarik' sa amdarxoyan! Vəynak' Mıq Xavarayan eçere, eçereyan ki, me əfçi buxačuxxo bul k'os'bsunaxun kul haq'i Dirist' bakala Buxačuğə bul k'os'banan! Oçala q'a göyurxo, dənizxo q'a mot'oğoy boş bakalt'oğoy bitova yaratmışı Buxačuğə!

16 Şo t'e vaxt'ey, amdarxo düz yaq'en nuval tağayt'un, Buxačuğə mot'o nu aksunane laxsay.

17 Manu ki, lap t'e vədəl İzi şu baksuna ak'esest'ay Şot'in İzi biq'ala saat' əşurxon. Vəynak' göynuxun ağala yaq'abalo, oçala vəx iz vədine bar tadəst'alo, ef tapanə boşevk'i, ef ük'əl müqlüğən buybalo Şoney!»

18 Me əyitmoğoxun oşa, şot'oğən çətinluğənal bakayin camaata içəgoynak' q'urban eşt'uni fikirəxun qoşt'unbi.

19 Ama Ant'ak'iinaxun q'a K'oniinaxun hari bəzi iudeyxone buy. Şot'oğən burt'unqi camaata galdı İsusı yaq'en tağalt'oğə piyexun saksa. T'e vədə P'avela jəlayinşi, şot'o ene p'uri avabakiyal c'evk'i şəhərə bağala darvazin c'öşin tərəf bot'unseri.

20 İsusı laxı yaq'en tağala viçimux hari iz bel gireğat'an isə, şo turel hayzeri p'urum şəhərene qaybaki. Əyc'indəri P'avel q'a Barnaba c'eri Derbenat'un taşi.

21 Şot'oğən miya hariyal amdarxo Mıq Xavarat'un p'ap'epsay, şot'oğoy uk'alt'oğə ibakiyal gele amdarene İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbi.

P'aveli q'a Barnabay Ant'ak'iina qaybaksun

Oşa P'avel q'a Barnaba qaybaki List'rina, t'et'iin K'oniina, K'oniinaxunal p'urum P'isidiina bakala Ant'ak'iinat'un taşi.

²² Mayal tağayt'un İsusa q'abulbit'oğö ük' tadi, şot'oğö içöğöy tağala yaq'axun nu c'ey sunat'un k'aley, "avabakanan, Buxaçuğöy padçağluğa bayseynak' gele çətinluğxoxun c'ovakalayan" next'unıy.

²³ Tağala hər şəhərə bakala İsusa q'abulbakit'oğöynak' içöğöy əslə taşala ağsaq'q'alxot'un c'ək'ey, ğurux efi afırıpit'uxun oşal xeyir-bərəkət tadi şot'oğö içöğöy Çark'est'al bakala Q'onçuğot'un tapşurbsay.

²⁴ Şot'oğön dirist' P'isidiinaxunal c'ovaki P'amfliinat'un hari.

²⁵ Müq Xavara P'erge şəhərə bakalt'oğöval p'ap'esp'it'uxun oşa Ant'aliinat'un taşi.

²⁶ T'et'iinal gəminə arşi qaybaki Ant'ak'iinat'un hari: Buxaçuğön içöğö xeyir-bərəkət tadi bito me bex p'ap'esp'i əşurxo biq'seynak' tapşurbi gala.

²⁷ Hariyal, İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğöy bitova girbi şot'oğöynak' Buxaçuğön içöğöy kiin biq'i əşurxoxun q'a q'erəz millətxoxun bakalt'oğöynak' çark'esuna taşala yaq'e qayesunaxunt'un exlətp'i.

²⁸ P'avel q'a Barnaba miya bakala şagirdxoy t'öğöl sa heq'ədər vədə çurt'unpi.

15

*Yerusalima gireşi q'erəz millətxoxun
bakalt'oğöy əslə bəğsun*

¹ Ant'ak'iina İudeyinaxun hari sa hema tane buy. Şot'oğon burt'unqi miya İsusı yaq'en tağalt'oğō metər pi zombsa: «Moi-seyen iz laxi k'anuni boş yax bürüşı k'inək' sünnətnubakaynan, çark'eşes tenan bakal». *

² P'avel q'a Barnaba me exləti loxol şot'oğoxun gelet'un bul-bula hari, şot'o görə ki, içoğoy me barada bakala fikirxo çəpe eysay. Boxoy exlətəxun oşa metər sa q'ərarat'un hari ki, P'avel q'a Barnaba, içoğoxun İsusı q'abulbi viçimoğoxun sa hemaral ext'i, Yerusalımaq'at'un taşı. Axırınıci əyitə t'iyə bakala ap'ost'olxon q'a ağsaq'q'alxon uk'aley.

³ Metərluğen, şorox Ant'ak'iina bakala İsusı q'abulbit'oğoy köməyen hayzeri yaq'at'unbaft'i, tağat'anal Finik'iin q'a Samariin boşt'ant'un c'ovaki taşı. Şot'oğon miya bakala viçimoğoynak'al q'erəz millətxoxun bakalt'oğoy İsusı q'abulbsunaxun exlətp'i şot'oğō gele müqt'undi.

⁴ Hari Yerusalıma p'ap'at'an, şorox miya bakala İsusı q'abulbi viçimoğoy t'öğölt'un taşı, şot'oğonal ap'ost'olxoxun q'a ağsaq'q'alxoxun sagala şot'oğō saat' q'abult'unbi. P'avelen q'a Barnaban Buxaçuğon içoğoy kiin biq'i əşurxo bitova şot'oğoynak' exlətt'unbi.

⁵ T'e vədə fariseyxoy p'art'iinaxun bakala İsusı q'abulbit'oğoxun sa hema tanen hayzeri metərt'un pi: «Q'erəz millətxoxun bakaloroxal

* 15:1 15:1 Burq. 17:10-14; Lev. 12:3

sünnətbakalat'un, Moiseyen bürüşit'oğə
şot'oğənal əməlbəlat'un».

⁶ Ap'ost'olxo q'a ağsaq'q'alxoval girt'unşi ki,
me əşlə bəğalt'un.

⁷ Boxoy exlətəxun oşa, P'yot'ren turel hayzeri
pine: «Ay viçimux, vənal avanan ki, Buxaçuğon
gele vaxt'axun beş boş't'an za c'ək'p'ene ki,
q'erəz millət'xoxun bakalt'oğənal Mıq Xavara
bez jomoxun ibaki İsusı Çark'est'al baksuna
q'abulbeq'at'un. †

⁸ Yax tadi İvel Urufaxun şot'oğəval tast'unen
isə ak'esedi ki, amdarxoy ük'e bakalt'oğə
avabakala Buxaçuğəynak' İsusə çalxi q'erəz
millətəxun bakaloval q'abule. ‡

⁹ Beşi bitot'ay loxol sa piine bəğsa Şot'in, şot'o
görə ki, İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbsune
günaxxo os'k'i taşalo, iudey baki nu baksun təə!

¹⁰ T'e vədə mani s'iyennan beşiyal, beşi
bavoğəyal tarades nu baki me yükə eçeri
q'erəz millətəxun bakalt'oğə taradest'un çuresa?
Buxaçuğon İzi tərs çəyax'an ak'est'i pinan bsa
mot'o?

¹¹ Axırı yan bitot'in avayan ki, saycə Q'onçux
İsusı ük'bok'al baksuna görəyan çark'eşes baki!
Şoroxal hakətər!»

¹² T'e vədə gireşiyorox bito şip'baki burt'unqi
P'aveli q'a Barnabay q'erəz millət'xoxnak'
bit'oğəxun exlətp'alt'oğə ümüxlaxsa. Şot'oğənal
Buxaçuğon içəğəy kiin biq'i nu ak'eşi əşurxo q'a
möcüzəğə bitova exlətt'unbi.

† 15:7 15:7 Ap'ost'. 10:1-43 ‡ 15:8 15:8 Ap'ost'. 2:4; 10:44

13 Şot'oğon əyitp'i çark'it'uxun oşa İak'ovene burqı: «Ay viçimux, İbakanan k'əz nex!

14 Buxaçuğon q'erəz millətxoxun bakalt'oğoxun İz çoya nu tarast'una, şot'oğoy boş't'an c'ək'eşit'oğō İz s'iya duği afırıpes bakala sa azuk' bsuna həysə Simonaxun § iyanbaki.

15 Şot'ay piyoroş q'a Xavareçalxoy girke boş şameşiyorox sunaxun düze eysa:

16 "Oşa qaybakoz Zu,
Bəğoz Davidaxun bakit'oğoy k'ojin işiğə açə.
Ama bəc'ük't'oz Zu şot'oğoy k'ojin işiğa,
Şareşi ganxo təzədən biq'oz!
Kalaluğbalt'un şot'oğonal p'urum,
Davidaxun mandi taxt'e loxol arşi.

17 T'e vədə q'erəz azuk'xoval eşale,
Buxaçuxsuzt'oğoyal bitot'in hari Q'onçuğō bul k'os'bale.

Şot'o görə ki, şot'oğō c'ək'p'i Beziz bi,
Bezi s'iya duği afırıpes bakala sa azuk'ez bi!
Q'onçuğōne metər nex, *

18 Mot'o hələ damna döörəst'a avabakeşti'yone Şo".

19 Şot'o görəl, zaynak' t'etərə eysa ki, Buxaçuğoy şu baksuna çalxi me q'erəz millətxoxun bakalt'oğō çətinluğa nu badalayan.

20 Şot'oğoynak' namak' şampi mani eşurxo nu biq'alat'un uk'ayan bəse: əfçi buxaçuxxoynak' eçeri q'urbani yeq'axun uksun; əxlagsuzluğbi vi işq'ar nəəl çuux nu bakala q'erəz sunt'uxun

§ 15:14 15:14 Simonaxun - yəni P'yot'raxun
Amos 9:11-12

* 15:17 15:17

baksun; nu şameşi, yəni iz p'i iz boşt'an nu bari heyvani yeq'a uksun saal bic'i p'i ũğsun. †‡

21 Bitot'in avayan ki, hələ damna döörəxun iudeyxon Moiseyi k'anunxo hər şəhərə karoozbi cart'un saksa, t'e k'anunxo şameşi girk hər sinagoga k'alesa».

İsusa q'abulbi q'erəz millətxoxun bakalt'oğoynak' tadeşi q'ərara p'ap'epsun

22 T'e vədə İsusı yaq'en tağalt'oğoy bito, ap'ost'olxoxun q'a ağsaq'q'alxoxun sagala, metər sa q'ərarat'un hari ki, içoğoy boşt'an sa hema tana c'ək'p'i P'avelaxun q'a Barnabaxun sagala Ant'ak'iina yaq'abat'un. Eçeriyal hörmətlu viçimoğoxun bakala Barsabba uk'ala İuda saal Silasat'un c'ək'p'i.

23 Şot'oğoy kiyel metər sa namak' tadi yaq'at'unbi:

"Beş Q'onçux İsusa Çark'est'al k'inək' q'abulbi Ant'ak'iina, Siriina saal K'ilik'iina yəşəyişala q'erəz millətxoxun bakala viçimux, vəynak' ap'ost'olxoxun q'a ağsaq'q'alxoxun xeyirq'an baki!

24 İbakeyan ki, İsusı yaq'en tağala beş iudeylu viçimoğoxun bəzit'oğon kiya vəynak' q'aydoox laxsun çureşi vəx p'ə yaq'e aronet'un efe, şot'o görəl gele narahatnan. Ama vəx

† 15:20 15:20 nu şameşi, yəni iz p'i iz boşt'an nu bari heyvani yeq'a uksun saal bic'i p'i ũğsun - Şot'o görə ki, p'i yəşəyiş upsuney, yəşəyiş isə Buxaçuğoy kiyel baksuna görə, p'iyal saycə Şot'ay bakalaney ‡ 15:20 15:20 C'eys. 34:15-17; Lev. 17:10-16; 18:6-23

upsunyan çuresa ki, şot'oğoy metər sa əş biq'sunaxun beşi xavar tene bake.

²⁵ Şot'o görəl, miya bakala viçimoğoxun bitot'uxun maslaatp'i metər sa q'ərarayan hari ki, beş boş't'an sa hema tana c'ək'p'i beşi bitot'ay çureğala Barnabaxun q'a P'avelaxun ef t'öğöl yaq'aben.

²⁶ Me viçimux beşi Q'onçux İsusı şu baksuna amdarxo p'ap'espseynak' yəşəyinşala sa amdarxone, mot'aynak' içoğoy elmoğox laxiyoroxe.

²⁷ Mone, İuda q'a Silasayan c'ək'p'i ef t'öğöl yaq'absa, hariyal beşi həysə şampi uk'alt'oğox p'urumal, içoğox muzin vəx uk'alt'un.

²⁸ İvel Urufi q'a beşi vəx upsun çureğalo isə şone ki, vəynak' maninesa q'aydoox laxala fikir teyax bu, saycə me q'aydoğoxun başq'a:

²⁹ əfçi buxaçuxxoynak' eçeri q'urbani yeq'axun nu ukalanan; əxlagsuzluğbi efi işq'ar nəəl çuux nu bakala q'erəz sunt'uxun nu bakalanan; nu şameşi, yəni iz p'i iz boş't'an nu bari heyvani yeq'a nu ukalanan saal bic'i p'i nu üğəlanan. Me həysə pit'oğox əməlbaynan yax q'abule.

Dirist'oğon mandanan".

³⁰ Metərluğen, şorox yaq'at'unbaft'i, Ant'ak'iina hariyal İsusı yaq'en tağala viçimoğox bitova girbi namak'a şot'oğox tat'undi.

³¹ Amdarxo me ük' tadala namak'a k'alpi müqt'unbaki.

³² İuda q'a Silas içanal saat' ka-roozbalt'oğoxunt'unıy, samalal şot'oğox əyitmoğone amdarxo ük' tadi arxayinbsay.

33 Şorox hələ sa hema vədəl t'iya çurpit'uxun oşa, İsusı yaq'en tağala viçi-xunçimoğon şot'oğə xeyir-bərəkət tadi yaq'at'unbadi. Şoroxal qay-baki içəğə me xeyir əşləynak' yaq'abit'oğəy t'öğölt'un taşi.

34 §

35 P'avel q'a Barnaba isə Ant'ak'iina çurpi miya bakala viçimoğoxun barabar Mûq Xavarat'unkaroozbsay. Amdarxoynak' karoozbiQ'onçuğəy şu baksuna ak'est'ala gele viçimuxe buy miya.

Barnabay q'a P'aveli cöybaksun

36 Sa heq'ədər vaxt' c'ovakit'uxun oşa P'avelen Barnaba pine: «Eki beşi tarapi şəhərmoğə saal tağen, beşi p'ap'esp'i Mûq Xavara q'abulbi viçi-xunçimoğə laft'en, bəğen hetərt'un».

37 Barnaban içuxun Mark'al exst'une çuresay, me Mark'a hələ İoanal k'alt'unney.

38 Ama P'avelen içəğə P'amfiliina bosı taşi, tapşurbi əşlə bex nu p'ap'esp'i amdara içəğəy exst'una irəziteney. *

39 Mot'o görə baft'undi suna, axırdal cöyt'unbaki. Barnaban Mark'a ext'i gəminen K'ip'rane taşi,

40 P'avelenal Silasane içeynak' köməyçi c'ək'p'i yaq' c'eğala baki. İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbi viçimoğon şot'o xeyir-bərəkət tadi yaq'at'unbadi,

§ 15:34 15:34 Bəzi kiinşamurxost'a me əyitmuxal bune: *Ama Silas t'et'iya manst'une çuresi.* * 15:38 15:38 Ap'ost'. 13:13

⁴¹ şot'oğonal Siriina q'a K'ilik'iina tarapsun t'iya bakala viçimoğo ük't'un tast'ay, şot'oğoy içoğoy tağala yaq'axun nu c'ey sunat'un k'aley.

16

T'imot'eyi P'avela q'a Silasa gərbaksun

¹ Oşa P'avel Derbinaxun c'ovaki List'rinane hari. Miya İsusı q'abulbi sa viçine buy, iz s'i T'imot'ey. Şot'ay nana iudeylu xuyərey, bava isə grek'ey.

² List'rına q'a K'oniina bakala viçimoğon şot'oxun gele saat't'un əyitey.

³ P'avelenal şot'o içuxun exst'une çureşi ki, hər gala tarapi amdarxo Müq Xavara p'ap'espuna içü köməybane. Eçeri şot'o sünnətalbesedi, şot'o görə ki, t'e şəhərə bakala iudeyxon T'imot'eyi bavay tərəfəxun iudey nu baksuna avat'unıy. *

⁴ Metərluğen, şot'oğon şəhərmoğoy soğoysoğoy tarapi t'iya bakala viçimoğoxun əyitt'unney, şot'oğoy Yerusalıma bakala ap'ost'olxon q'a ağsaq'q'alxon laxi q'aydoğoy əməlsunat'un k'aley.

⁵ İsusı Çark'est'al k'inək' q'abulbiyoroxal içoğoy tağala yaq'a samalal ük'lüt'un taysay, şot'oğoy sayal taysun avuzebaksay.

Q'onçuğoy P'avela k'alpi Mak'edoniina taşt'un

⁶ Şot'oğon dirist' Frigiina q'a Galat'iina tarat'unpi, ama Aziin bölginə p'ap'at'an

* **16:3 16:3** - P'avelen mot'o bine ki, iudeyxoy boş sünnətnubaki sunt'u içuxun tarst'uni exlət maq'an baki.

İvel Urufen tene çureşi ki, miya Mûq Xavarakaroozbat'un.

⁷ Hari Misiin oçalxo p'ap'at'an Bit'iniinat'un taysun çureşi, ama İsusı Urufen † şot'oğö tene barti.

⁸ Şot'o görəl Misiinaxun c'ovaki T'roas şəhəret'un taşi.

⁹ T'e üşe P'aveleynak' alaxun ak'eşi ki, mak'edoniyalı sa amdaren içü "Mak'edonina eki, yax köməyba" pi xoyinşebşa.

¹⁰ P'avelen mot'o ak'it'uxun oşa, hayzeri Mak'edoniina usum yaq'a bafst'eynak' həzirləyinşaksayan burqi. Ene avayaniy Buxaçuğon yax maya Mûq Xavarakaroozbest'un çuresa. ‡

Lidiyay İsusı Çark'est'al k'inək' q'abulbsun

¹¹ T'roasaxun gəminə arşi sabul Samot'rak'ayan taşi. T'et'iin əyc'indəri Neap'ola,

¹² Neap'olaxunal Filip'inayan hari c'eri. Mo Mak'edoniin me tərəf bakala ən kala şəhərey, miya yəşəyinşaloroxal, pes banekon, bito Rimaxun hariyoroxey. Me şəhəre sa hema gi manyandi.

¹³ Şamat' gine şəhəri darvazoğoxun c'eri oqe t'öğölyan taşi. Zənd buyaxiy ki, iudeyxo t'iyat'un gireşi afırine. Hari ayanşı, oşal buryanqi gireşi çupuxxoxun exlətpsa.

¹⁴ Mot'oğoy boş T'iat'ira şəhərexun bakala, toyexlu parçoox haq'i toydala sa çuuxe buy, iz

† 16:7 16:7 İsusı Urufen - yəni İvel Urufen ‡ 16:10 16:10 - Ap'ost'. 16:10-17; 20:5-21; 18; 27:1-28:16şameşit'oğoxun ayanksa ki, me girkə şampi Luk'a içal mot'oğoxun sagalane bake.

s'i Lidiya. Me çuğon iudeyxoy Buxaçuğone bul k'os'bsay, Q'onçux İsusenal t'etəre bi ki, P'aveli əyitmoğon şot'ay ük'əne galdi.

¹⁵ T'e vədə Lidiya q'a içuxun sa k'ojin oq'a bakalorox hayzeri xena başı k'unuk't'unbaki. Metərluğen, İsusi Çark'est'al baksunal q'abulbit'uxun oşa Lidiyan yax iz k'oya q'onağbsun çureşi pine: «Əgər za həgigiya İsusi laxi yaq'en tağalt'oğoxun hesabnanbsasa, ekinan bez k'oya mandanan». Yanal axırda irəziyan baki.

P'aveli q'a Silasi biq'esun

¹⁶ Sa ği beşi gireşi afırık'ala gala tağat'an, beş bəş iz boş gələcəyə ak'est'es bakala uruf başı sa çuux-nökəre c'eri. Şot'in tənqinen falçiluğbi iz ağoğoy cuyane buybsay.

¹⁷ Şo P'aveli q'a beşi baç'anexun baft'i bureqi metər harayk'a eyasa: «Morox Bitova Başarbala Buxaçuğoy amdarxone! Vəx çark'est'es bakala yaq'en taysunat'un k'ale kot'oğon!»

¹⁸ Metər sa ği bine, p'ə ği bine, oşa hələ sa heq'ədər vədəl metər bi yaxun kul nu haq'suna ak'at'an, P'avelen ene nu portp'i fırlıpi urufa metəre pi: «İsus Xrist'osi za tadi ext'iyəren va əmirezbsa, me çuğoy boş't'an c'eki!» Urufal hat'e saad çuğoy boş't'an c'ere.

¹⁹ Çuux-nökəri ağoğon ak'at'an ki, tənqə eğala ganuxun bat'unki, P'avela q'a Silasa biq'i xork'a şəhəri kalat'oğoy arşala galat'un eçeri.

²⁰ Şot'oğö Rim imp'eriinen me şəhəri loxol kalo laxi amdarxoy bəş c'evk'i pit'un: «Me amdarxo iudeyxone, şəhəreyal gərgürçiluğt'un saksa.

²¹ İçoğoxun beşi, yəni rimluğoy biin nu ext'ala ədətxot'un c'evk'i amdarxoy boş yəymişbsa».

²² Camaatal şot'oğoy tərəf c'ovaki burt'unqi P'aveli q'a Silasi loxol əqesa. T'e vədə divanbalxon əmirt'unbi ki, şot'oğoy loxol bakala paltara c'evk'i k'ovalen t'apeq'at'un.

²³ Şot'oğö p'i c'əğamin t'apit'uxun oşa, təşəri zindanat'un badi, q'aroolçığoy kalat'uval tapşurt'unbi ki, iz pul şot'oğoy loxolq'an baki.

²⁴ Q'aroolçığoy kalat'in me əyitə ibaki, təşəri mot'oğö zindani lap bonin otağa badi, içoğoy turmoğoval ost'aar zapiğaçepi.

²⁵ Üşenin qıyo c'ovakeney, P'avelen q'a Silasen Buxaçuğoy s'iya alabala məğurt'un məğəy, zindana bask'i q'erəz biq'əsit'oğonal şot'oğö ümüxt'unlaxsay.

²⁶ Bürdən t'etər ost'aar sa oçal galpsune baki ki, zindani binorane iz ganuxun galpi. Bito çomxo qayeşi, zindana badit'oğöğaç'p'i zincirx-oval bito k'as'əsi baredi.

²⁷ Q'aroolçığoy kalat'in muğurbaki zindani çomxo qay ak'at'an t'etərə fikirbi ki, zindana bakalorox bito t'it'erene. T'e vədə iz q'ılınca c'evk'i içu bespsune çureşi,

²⁸ ama P'avelen ost'aar pine: «Ma ba mot'o! Bito memiyayan!»

²⁹ Q'aroolçığoy kalat'in işiğbest'it'uxun oşa t'ist'un başi bonane bəği. Şo P'aveli q'a Silasi

turin oq'a biti hələl iz kiin-turin t'ut'ultina efes tene baksay.

³⁰ Oşa şot'oğö qavuna c'evk'i xavare haq'i: «Ay bezi ağoox, k'ə baz ki, efi car sakala çark'esuna zuval haq'es bakaz?»

³¹ Şot'oğön pit'un: «Q'onçux İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulba, t'e vədə hunal, vaxun sa k'ojin oq'a bakaloroxal bito çark'eğale».

³² Metərlüğən, şot'o içuval, içuxun sa k'ojin oq'a bakalt'oğoval bitova Q'onçuğoyMüq Xavara p'ap'est'unbi.

³³ Q'aroolçığoy kalat'in üşeni me vədiñe eçeri içoğoy yaroğone os'k'i. Şot'in içinal, içuxun sa k'ojin oq'a bakalt'oğonal hat'e üşə xenen k'unuk'baki İsusə Çark'est'al baksuna q'abult'unbi.

³⁴ Şot'in P'avela q'a Silasa iz k'oya eçeri şot'oğoynak' şume laxi. Buxaçuğoy me Müq Xavara ibaki İsusə Çark'est'al baksuna q'abulbiyoroxal bito müqey.

³⁵ Kəybakat'an isə şəhəri kalat'oğön içoğoy amdarxo yaq'at'unbi ki, taşi zindani q'aroolçığoy kalat'u "me amdarxo tərbanan" əmirə p'ap'esp'eq'at'un.

³⁶ Q'aroolçığoy kalat'inal me əyitmoğö P'avela p'ap'esp'i pine: «Şəhəri kalat'oğön xavart'un yaq'abe, va q'a Silasa tərbsunat'un əmirbsa! Mone, ene şuk'k'alən vəx biq'i etenefsa, c'ekinan arxayin takinan».

³⁷ Ama P'avelen qaybaki metərə pi: «Ko hetərə baksa? Yax, içoğoy s'i Rime İmp'eriina bakala amdarxoy siyəyin boş bakalt'oğö, beşi

əşlə bəğnut, sa q'ərar c'evk'inut camaati piin bəş t'ap't'unne, taşeriyal zindanat'un bast'a, isəəl next'un c'ekinan takinan? T'etərt'un fikirbsa ki, yax memiin c'əp'k'in c'evksunen içoğoy biq'i əşlə ozanexun şap't'es bakalt'un? Barta içanq'at'un beş turel hari yax tərbi!»

³⁸ Şəhəri kalat'oğon içoğoy yaq'abi amdarx-oxun P'aveli q'a Silasi s'i Rime İmp'eriina bakala amdarxoy siyəyin boş baksuna ibakat'an q'it'unbi.

³⁹ Şot'o görəl hari şot'oğoxun muç'a-muç'a əyitp'i zindanaxun c'evt'unk'i, oşa xoyinşt'unbi ki, şəhərexunal c'eri təseq'at'un.

⁴⁰ P'avel q'a Silas zindanaxun c'eri Lidiyay k'oyat'un təşi. T'iya İsusə q'abulbi viçimoğə ak'i, şot'oğə ük' tadit'uxun oşal c'eri tat'unşi.

17

İsusə nu q'abulbit'oğoy Fessalonik'ina gərgürçiluğ saksun

¹ Şorox Amfip'olis q'a Ap'olloniya şəhərmoğə c'ovaki Fessalonik'inat'un hari. Miya iudeyxoy Buxaçuğə bul k'os'bseynek' gireğala sa sinagoge buy.

² P'avel mani şəhərə eğayin, t'iya bakala sinagogene taysay. Şot'o görə miyal izi həmişə bit'ullarik' bine: harit'uxun oşa Şamat' gi eğala k'inək' hayzeri sinagogene təşi. Şo xib Şamat' gi sunay baç'anexun sinagoga təşi amdarxo İvel Şame boş bakalt'oğoxune exlətp'i zombsay.

3 Şameşit'oğoy məninə çoyel c'evk'i şot'oğoy subutebsay ki, Buxaçuğon C'ək'p'iyoy koruğen p'uri, oşal p'uri ganuxun bəyinbakalaney. Şot'oğoy metərə nexey: «Buxaçuğon C'ək'p'iyoy hamone, bezi İz barada həysə vəynak' car sakala İsus!»

4 Me əyitmöğoy ibakit'uxun oşa bəzi iudeyxon İsusı Çark'est'al baksuna q'abulebi. P'avela q'a Silasa gərbaki İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoy boş iudeyxoy Buxaçuğoy bul k'os'bala q'erəz millətxoxun bakalorox q'a s'ila çupuxal mal teney.

5 Ama İsusı nu q'abulbi iudeyxoy mot'o ak'at'an paxılluğene biq'i. T'e vədə küçəmoğoy əşşuz-pəşaysuz tarak'ala avaroğoxun sa dəst'ə girbi burt'unqi şəhərə gərgürçilüğ saksa. Taşı Yasonı k'oyal duğı bat'unşı ki, P'avela q'a Silasa c'evk'i camaatı kiylə tadalt'un.

6 Ama k'oya başı bəğat'an ki, şorox butene, Yasona içü q'a q'erəz sa hema viçat'un biq'i şəhəri kalat'oğoy bəş eçeri. Eçeriyal burt'unqi metər pi haraypsa: «Dünyənə suna badiyoroq hari beşi şəhəreyal c'eret'un!

7 Mone, Yasonenal şot'oğoy iz k'oyane bade. İmp'erat'oren laxı k'anunxot'un çaxçuxə me amdarxon, içoğoy əyiten mot'oğoy q'erəz sa padçağə bu, iz s'i İsus!»

8 Me əyitmöğoy ibakat'an gireşi camaat q'a şəhəri kaloroq gərgürt'unbaki.

9 Axırdal Yasonaxun q'a t'iyəmi viçimoğoxun tənğə ext'i şot'oğoy divanbala ğinal şirik' tərt'unbi.

P'aveli q'a Silasi Bereyina Mûq Xavara ka-roozbsun

¹⁰ İsusə q'abulbi viçimoğon isə biyəbakala k'inək' P'avela q'a Silasa şəhərexun c'evk'i Bereya şəhəret'un yaq'abadi. Şorox miya hariyal hayzeri iudeyxoy sinagogat'un taşi.

¹¹ Bereyina bakala iudeyxoy Fessalonik'ina bakalt'oğoxun qayt'unıy, şot'oğon P'avelen p'ap'esp'ala Mûq Xavara kala sa həvəsənt'un q'abulbsay. Hər ği İvel Şame boş bakalt'oğoy k'alpi P'aveli uk'alt'oğoy düz baki nu baksunat'un aksun çuresay.

¹² Metərluğen, iudeyxoy gelet'ine İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbi, q'abulbit'oğoy boş q'erəz millətxoxun bakala işq'arxo q'a s'ila çupuxal mal teney.

¹³ Ama P'avela Fessalonik'inaxun şəp'eşi iudeyxon ibakat'an ki, şot'in Bereyinal Mûq Xavarane yəymişbsa, hari burt'unqi miyal amdarxo galdı eşevksa.

¹⁴ T'e vədə viçimoğon P'avela hərəkətp'i gəminə arşest'i şəhərexun c'evt'unk'i, Silas q'a T'imot'ey isə Bereyina çurt'unpi.

¹⁵ P'avela c'ovakeş't'ala viçimux içuxun Afininal şirik' hari oşa qoşt'un qaybaki. P'avelen şot'oğoxun Silaseynak' q'a T'imot'eyeynak' xavare yaq'abi ki, şoroxal usumluğen iz t'öğölq'at'un hari.

P'aveli Afinina Mûq Xavara karoozbsun

¹⁶ Afinina çurpi Silasi q'a T'imot'eyi yaq'a bəğala P'avelen şəhəri binik' buxaçuxxon buy baksuna ak'at'an iz ganu tene bəğəbsay.

17 Şot'in hər Şamat' ğine sinagoga taşi miya eġala iudeyxoxun q'a iudeyxoy Buxaçuġo vë q'erëz millëttoxun bakalt'oġoxun exlëtebsay, mot'oxun cöy, hər ği amdarxoy ğireġala gala c'eri t'iya şu ak'ayin, şot'oġoynak'al bitot'aynak' karoozbiMüq Xavarane p'ap'espasay.

18 Şot'ay me exlët xo ep'ik'urxoy q'a st'oistxoy işk'oli * filosofxoval hari ğarebaksay. P'avelen İsusı bëyinbaksunaxun əyitp'i Müq Xavarakaroozbat'an şot'oġoxun bəzit'oġon "iz bul hik'k'alaxun c'etenesa, k'ə nexə içinal tene ava", bəzit'oġonal "mot'in q'erëz buxaçuxxoxune əyitp'i karoozbsa, unk'on" next'uniy.

19 Şot'oġon P'avela Areop'ag † uk'ala şurin bëş c'evk'i xavart'un haq'i: «Me vi karoozbi zombalt'oġo yaxal q'andırışa bëyn morox bito k'ə upsune.

20 Vi həysə uk'alt'oġo samci kərəmyan ibaksa, şot'o ğörəl q'amışaksunyan çuresa bëyn het'uxunen əyite».

21 Afinaluġoy içoġoyal, Afinina yəşəyinşala q'erëz millëttoxun bakalt'oġoyal ən çureġala şeyey mo: k'ənesa təzə sa şey ibaki, şot'ay barada exlët psun.

* 17:18 17:18 *ep'ik'urxoy q'a st'oistxoy işk'oli* - İçoġo "ep'ik'ur" uk'alt'oġon fikirt'unbsay ki, buxaçuxxo bune, ama şot'oġoy əxil baksuna ğörə amdarxoy yəşəyinşə sa təsir tet'ux bu. İçoġo "st'oistxo" uk'alt'oġon isə fikirt'unbsay ki, amdareynak' müqluġ eçalo düzgün əşur biq'sun q'a hik'k'ala nu tamaxbsune.

† 17:19 17:19 *Areop'ag* - Afinina bakala sa təpin s'ine. Şura me təpine ğiresuna ğörə, şurin iz s'iyal Areop'agt'un nexey. Me şura amdarxoy c'eri içoġoy əyitə pes bakseynak', şot'oġoy əslə bəġi q'ərar c'evkseynak'e ğiresay.

22 P'avelenal Areop'ag şurin bəş c'eri pine: «Ay afinaluyox, azaksa ki, vən gele vë amdarxonan.

23 Hema ğine ef şəhərə tarapi efi buxaçuxxoynak' laxeşi bul k'os'bala ganxoz bəğsa. Sunt'ay loxol metər sa şamez k'alpi: "Beşi nu çalxala sa buxaçuğoynak'". Mone, efi nu çalxi, ama bul k'os'bala me Buxaçuğoy vəx çalxest'unez çuresa.

24 Me dünyənə q'a dünyəne bakala hər şeyə yaratmışı Buxaçuğoy, göyurxoy q'a oçalı Q'onçux bakalo insanen Şot'aynak' biq'i laxi xrame boş tene yəşəyinşsa.

25 İnsanən İcəynak' k'ənesə bsuna eht'iyəc tene bu Şot'ay. Axırı k'ə bese bəkon Şot'aynak' insanen? Me insana yəşəyinş tadiyoval, iz boş bakala nəfəsə bəpiyoval, izi k'ə bunesa bitova tadiyo Şone! ‡

26 Şot'ay yaratmışı sa amdaraxune törəyinşaki me dünyəne bakala bito millətxo. Hər sunt'aynak'al ömür bot'i, izi yəşəyinşala ganul şirik' şamepi Şot'in İz girke boş.

27 Mot'oğoy bitova bine ki, amdarxon İçu qəveşeq'at'un, İzi lap içoğoy t'öğöl baksuna ak'es bəki içoğoy kula boxodi İz ətəyexun biq'eq'at'un.

28 Axırı "Şot'ine yax yəşəyinşest'a, hərəkətp'est'a, Şo nu bakayin yanal teyan bəkon". Efi şairxoxun sunt'in pi k'inək': "Şot'oxunyan törəyinşake yan bito".

29 P'oy isə ef zənden, beşi bito İçuxun

‡ 17:25 17:24-25 1 Padç. 8:27; 2 Hadis. 6:18; İsa. 42:5

törəyinşaki Buxaçux q'ızılaxun, gümüşəxun nəəl jənaxun düzeşi sa binik' bakes banekon? İnsanən fikirbi düzbi sa binik'əxune exlət taysa!

³⁰ Şo t'e vaxt'ey, amdarxo düz yaq'en nuval tağayt'un, Buxaçuşon mot'o nu aksunane laxsay. Ama həysə toobabi düz yaq'en taysunane əmirbsa Şot'in amdarxo bitova.

³¹ Şot'o görə ki, me dünyəne bakalt'oğoy bitot'u içoğoy biq'i əşurxo görə tadeğala ğina laxene ene Şot'in. T'e ğine amdarxo divanbi içoğoy əşlə Bəğalt'uval c'ək'p'ene, mot'o yax Şot'o p'uri ganuxun bəyinpsunene ak'est'i!»

³² P'uri ganuxun bəyinbaksuni exlətə ibakat'an bəzit'oğon burt'unqi şot'ay loxol axşumpsa, bəzit'oğon isə qaybaki metərt'un pi: «Mo mandeq'an, oşa sa kərəm ümüxylanlaxon».

³³ Me əyitmoğoxun oşa P'avel c'eri taneşi.

³⁴ Ama P'aveli uk'alt'oğə ibaki İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbiyoroxal baneki: Areop'ag şurina arşi divanbalt'oğoxun soğə bakala Dionis, iz s'i Damaris bakala sa çuux saal q'erəz sa hema tan.

18

P'aveli K'orinfə Mıq Xavara karoozbsun

¹ Areop'ag şurina bəkit'oğoxun oşa P'avel Afınaxun c'eri K'orinfane taşı.

² Miya P'ont bölginəxun bakala sa iudeyane irəst'hari, iz s'i Ak'ila. Me amdar iz çuux P'risk'ilaxun sagala İt'aliinaxun təzəne harey, şot'o görə ki, imp'erat'or K'lavdin əmiren Rima

bakala bito iudeyxox t'et'iin c'eğalat'uniy. P'avelal şot'oğox lafst'ane hari.

³ Me amdar q'a P'avel p'öğöl çadır ėbalxoney, şot'oğox pėşay sa baksuna görel P'avel şot'oğox t'öğöl çurpi əşpsane burqi.

⁴ Şo hər Şamat' ğisinagoga taşı iudeyxoxun q'a iudeyxox Buxaçuğox bul k'os'bala q'erəz millətxoxun bakalt'oğoxun əyiteney, şot'oğox İvel Şame boş bakalt'oğox hari bex c'eyşuna ak'est'i İşusa Çark'est'al k'inək' q'abulbsunane k'aley.

⁵ Silas q'a T'imot'ey Mak'edoniinaxun harit'uxun oşa isə, P'avelen bito əşurxo boşeri saycə Buxaçuğox Műq Xavara iudeyxox p'ap'espuni əşləne bėğsa burqi. Şot'in iz əyitmöğox subutebsay ki, İşus - Buxaçuğox C'ək'p'iyone.

⁶ Ama şorox iz loxol ėqeşi, içöğox jomo eğalt'u upsa burqat'an, P'avelen iz loxol arşi toza şap'st'unen şot'oğoxun iz kula os'ksuna ak'est'i pine: «Bisuna taşala yaq'ennan taysun çuresasa, ef əşe, zu bez kiyexun ayeğalt'u bizu. Ene taşı q'erəz millətxoxun bakalt'oğoxnak'ez çark'esuni Műq Xavara p'ap'esp'on».

⁷ Metər piyal P'avel t'et'iin c'eri taneşi, mot'oxun oşa şot'in iz s'i T'it'i Yust' uk'ala sa amdari k'oyane zombsa burqi. Me amdaren iudeyxox Buxaçuğox bul k'os'bsay, iz k'ojal sinagoga ləçəq'ey.

⁸ Ama sinagogi kalo bakala K'risp'en q'a içuxun sa k'ojin oq'a bakalt'oğox Q'onçux İşusi Çark'est'al baksuna q'abulbet'uniy. P'aveli uk'alt'oğox ibakit'uxun oşa xenen k'unuk'baki

Q'onçuğo q'abulbit'oğoy boş k'orinfluyoxal mal teney.

⁹ Sa üşe Q'onçux P'aveli nep'e boş başı pine: «Q'ımaba! P'ap'esp'a bitot'u Műq Xavara, şip' çurmapa!

¹⁰ Vi t'öğölzu Zu, şuk'k'alēn va pislug bes tene bakal. Çark'eseynak' c'ək'eşiyorox gelene me şəhərə!»

¹¹ P'avelenāl t'iya səənqi usen amdarxoynak' karoozbi Buxaçuğoy Műq Xavarane p'ap'esp'i.

¹² Ama Axaya bölgin kalo hari Gallion baki'tuxun oşa, İsusā nu q'abulbi iudeyxon əyitə sabi P'avela biq'i divanbakala galat'un eçeri.

¹³ Şot'o Gallioni bəş eçeri taxsırkər c'evkseynak' metərt'un pi: «Me amdari zombalorox k'anunaxun düz etenesa, camaati bula buybi şot'oğoval yaq'nuxune c'evksa».

¹⁴ P'avelen hələ iz jomo əmbamin Gallionen qaybaki metərə pi: «İbakanan vəx iudeyxo k'əz nex, əgər me amdari taxsır Rimen laxi k'anunxon c'eysun nəəl ki şunesa zərəl tast'un bakiyniy, me əşlə bəzğoy.

¹⁵ Ama isə ki, exlət ef k'anuni boş şamesit'oğō zombsunaxun, t'iya bakala maninesa əyitmoğoxun q'a s'iyurxoxun taysasa, mo ene ef əşe. Bezi arşi me əşlə bəğala fikir tezax bu!»

¹⁶ Metər piyal şot'oğō t'et'iin şəp'eşi.

¹⁷ T'e vədə camaaten hat'iya bureqi sinagogi təzə kalat'u, yəni Sost'ena, düz Gallioni arşi divanbala gane bəş t'apsa. Ama Gallioneynak' me əş p'urumal hik'k'aley.

P'aveli Ant'ak'iina qaybaksun

18 P'avel hələ sa heq'ədər vədəl K'orinfə çurepi, oşa isə İsusə q'abulbi viçi-xunçimoğoxun dirist'oğonbi P'risk'ilaxun q'a Ak'ilaxun sagala gəminə arsi Siriinane taşi. Tağalt'uxun beş şot'in K'ensexreana iz bulane xampest'i, şot'o görə ki, Buxaçuğə elasp'i tadi əyitə görə izi bel hema vədəne q'açı tene lafst'ay.

19 Hari Efesa p'ap'at'an P'avelen P'risk'ila q'a Ak'ila efi, iç hayzeri t'iya bakala iudeyxoy sinagogane taşi, arsi şot'oğoxun exlətebi.

20 Şot'oğon içü "tamaki, çurpa miya samalal beş t'öğöl" pit'un, ama P'avel irəzitenebaki.

21 "Buxaçuğon bark'ayin, p'urum ef t'öğöl eğoz" pi, Efesaxun gəminə arsi taneşi.

22 Hari K'eydariina şiri, taşi Yerusəlimə bakala İsusi laxi yaq'en tağala viçimoğone laft'i. Şot'oğə ak'it'uxun oşal c'eri Ant'ak'iinane taşi.

23 Sa heq'ədər vədə t'iya baki, oşa taşi Galat'iya q'a Frigiya bölgəğone tarapi. T'iya bakala viçimoğoval bitot'u laft'i şot'oğoxun exlətp'i ük'e tadi.

Ap'ollosi Mıq Xavara karoozbsun

24 Hame vədine Efesa sa iudeye hari, iz s'i Ap'ollos. Şə Aleksandriya şəhərene nanaxun bakey, gele savadluney, İvel Şamal şaat' avaney.

25 Şə Q'onçuğoy yaq'en tağalt'oğoy boş ap'i sa amdarey, İsusi barada karoozbi zombat'anal ük'in, bitot'ay q'amiş sa muzin, me əşlə şaat' ava sa amdar k'inək'e zombsay. Ama k'unuk'baksun uk'at'an saycə İoani xenen k'unuk'bsunane avay.

²⁶ Me Ap'ollosen bureqi sinagoga taşi iudeyxo izi avat'oğo qay karoozbi zombsa. Şot'ay exlətxo ibakat'an P'risk'ılan q'a Ak'ılan şot'o içoğoy k'oyat'un k'alpi, şot'in Buxaçuğoy laxi yaq'en taysuni k'ə baksuna lap şaat' q'amışakes baksey-nak' şot'o izi nu avat'oğoval zomt'unbi.

²⁷ Oşa Ap'ollos Axayinane taysun çureşi, Efesa bakala İsusə q'abulbi viçimoğonal şo ük'lü taseq'an pi, içoğoy muzin namak' şampi şot'ay kiyel tat'undi ki, t'iya bakalt'oğon şot'o q'abulbeq'at'un. T'iya p'ap'it'uxun oşa Ap'ollosen Buxaçuğoy ük'bok'al baksuna görə İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğo gelene köməybi.

²⁸ Şot'in İvel Şame boş bakalt'oğon çoyel c'evk'i İsusə Buxaçuğoy C'ək'p'iyo baksuna t'etərə subutbsay ki, şot'oxun əyitk'at'an İsusə nu q'abulbala iudeyxoy əyitmux içoğoy jomone manst'ay.

19

P'aveli Efesa Mûq Xavara karoozbsun

¹ Ap'ollos K'orinfə bakat'an P'avel gəminen təə, q'ari yaq'en Efesane hari. Şo miya İsusə yaq'en tağala sa hema şagirdəne irəst'hari.

² Şot'oğoxun xavare haq'i: «İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbat'an vəx İvel Uruf tadeşi?» Şot'oğonal qaybaki "sal İvel Urufi barada iteyan-bake" pit'un.

³ P'avelen pine: «P'oy k'unuk'bakeyan uk'at'an mani k'unuk'baksunaxunna əyite?» Şot'oğonal "İoani xenen k'unuk'bsunaxun" pit'un.

⁴ P'avelen qaybaki metəre pi: «İoani vəx k'unuk'bsunen efi günax əşur biq'sunaxun kul haq'i düz yaq'en taysunane ak'est'a. Axırı şot'inal amdarxo nexey ki, çark'esun içuxun oşa Eğalt'u, yəni İsusə q'abulbsunast'ane». *

⁵ Me əyitmoğoxun oşa, şot'oğon Q'ončux İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbsuna ak'est'eynak' k'unuk't'unbaki.

⁶ P'avelen iz kula şot'oğoy bele laxi, şot'oğoval İvel Urufe tadeşi, t'e vədə şot'oğon burt'unqi İvel Urufen içoğə əyitp'est'ala muzin əyitp'i gələcəyə bakalt'oğə avabakest'a.

⁷ Me amdarxo bito sagala p'as's'e tane bakoy.

⁸ Oşa P'avel sinagoga taşi t'iya gireğala iudeyxoynak' Buxaçuğoy Padçağluğaxune əyitpsa burqi. Şot'oğoynak' karoozbi İsusə şu baksunane ak'est'ay, hik'k'alaxunal tene zap'esay. Metər xib xəşə zapi.

⁹ Şot'ay əyitmoğə ibaki, ama p'urumal İsusə nu q'abulbaloroxe buy. Şot'oğon bitot'ay piin bəş İsusə laxi yaq'a hik'k'al bi, içoğoy jomo eğalt'u uk'at'an P'avelen iz kula şot'oğoxun os'ek'i, İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoval içuxun ext'i t'et'iin c'ere. Taşi bureqi dərs c'ovakseynak' bakala "T'irani otağ" uk'ala gane buy, me amdarxo hər gi t'iya girbi zombsa.

¹⁰ Metər p'ə usene c'ovaki, Aziya bölginəl Q'ončuğoyMüq Xavara nu ibaki amdar tene mandı. İudey bakalt'oğonal, nu bakalt'oğonal - bitot'in Q'ončuğoy barada inebaki.

* 19:4 19:4 Mat'. 3:11; Mrk'. 1:4,7-8; Luk'. 3:4,16; İoan. 1:26-27

11 Buxaçuğon P'aveli kiin nu ak'eşi, şuk'k'ali kiyexun nu ayeğala əşurxone biq'say.

12 Lap t'etərə baksay ki, P'aveli kul laft'i yaluğa nəəl döşlinə eçeri azariğoy loxol laxsun bəse baksay. Şorox hat'e saad q'olayt'unbaksay, murdar urufxoval içoğoxun c'enesay.

13 Küçəmoğə tarapi tənginen murdar urufxo c'evk'ala iudeyxone buy, şot'oğoxunal bəzit'oğon burt'unqi murdar urufxo c'evk'at'an İsusı s'ıya içoğoy muzel eşt'a. Şot'oğon metərt'un nexey: «Mone, P'aveli karoozbi çalxest'ala İsusı s'iyenez əmirbsa!»

14 İudeyxoy Sk'eva uk'ala sa samci bəyinşe buy, şot'ay vüğ ğarenal mot'o bsaney.

15 Sa ğıyal, murdar urufen qaybaki şot'oğə metərə pi: «İsusı şu baksuna avazu, P'avelal çalezxsə, p'oy vən şunan baki?»

16 İz boş murdar uruf bakala amdar mot'oğoy loxol t'etər sa hirsene hari ki, sayco iz kiyexun çark'es tene baki, bitot'u t'api şarepi. K'oyaxunal dirist' p'ıye boş, çuplağ c'eri t'it'alat'un baki.

17 Efesa bakala iudeyxə q'a q'erəz millətxoxun bakalt'oğə hari me exlət p'ap'at'an şot'oğə t'etər sa q'ıyene haq'i ki, Q'onçux İsusı s'ıye hörməte laysə burqi.

18 İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğoy gelet'ine hari içoğoy biq'i əşurxo qay ozane ext'ı.

19 Falçiluğbalt'oğoyal gelet'in eçeri içoğoy fal bəğala girkurxo aruğə bapi bitot'ay piin bəş bəc'ük'edi. Me bəc'ük't'i girkurxoy toya hesab-bat'an əlli hazar gümüş təngəne bsay!

20 Hametər, Q'onçuğoyMüq Xavar t'etərə yəymişaksa burqi ki, şot'o ibaki İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbalt'oğoy sayal taysun avuzebaksay.

21 Me əşurxoxun oşa P'aveli Mak'edoniinaxun q'a Axayinaxun c'ovaki Yerusalisa taysunene biq'i. Şot'in "oşal t'et'iin Rimaz tağon" nexey.

22 İzi köməyçiğoxun p'ranna - T'imot'eya q'a Erast'a Mak'edoniina yaq'abi, iç isə hələ samal vədəl miya, yəni Aziya bölginə çurk'alande baki.

Efesa amdarxoy əqesun

23 Hame vədine "Yaq'en tağalt'oğə", yəni İsusi laxi yaq'en tağalt'oğə görə şəhərə bakala camaate əqəsi.

24 Gümüşə t'api cürbəcür şeymux düzbala sa ust'ane buy, iz s'i Dimit'ri. Me ust'an gümüşə t'api çuux-buxaçux Art'emiday xramane düzbsay. Amdarxon kiyel biq'es bakala me mis'ik' xramurxo gelet'un haq'say, şot'o görəl şəhərə bakala ust'oğoy pes banekon bitot'ay şum memiine c'aysay.

25 Şot'in iz loxol əşp'ala ust'oğə q'a şəhərə bakala mandi ust'oğəval bitova girbi metərə pi: «Ay viçimux, bitot'in avayan ki, beşi şum me əşləxune c'eysa.

26 Ama bəğanan me P'avel uk'ala amdaren k'ə bsa! İbakinan bakon hetərə izi exlətxon saycə Efesa təə, dirist' Aziya bölginə bakala camaatal belxun c'evk'e! Şot'ay exləten, kiin düzeşi buxaçuxxo sal buxaçux tene!

27 Moval beşi biq'ala əşlin s'i pis c'eysunaxun cöy, kala zore q'onçux bakala çuux-buxaçux

Art'emiday xrama piyexun saksun upsune. Samal oşa dirist' Aziinen q'a dirist' dünyənen bul k'os'bala çuux-buxaçux Art'emida buxaçux pi bul k'os'bal tene mandal!»

²⁸ Me əyitmoğə ibakat'an t'iya gireşit'oğon əcuğon biq'i haraypsat'un burqi: «Efesluğoy Art'emida çuux-buxaçuğə alxışq'anbaki!»

²⁹ Axırda t'etərə baki ki, dirist' şəhərə suna baft'i. Camaaten mak'edoniyalı Gaya q'a Arist'arxa biq'i şot'oğoy əslə bəğseynak' amfit'eat'rat'un eçeri. Me amdarxo P'avelaxun sagala şəhərə hari amdarxoney.

³⁰ P'avelen camaati bəş c'eri əyitpsune çureşi, ama şagirdxon şot'o tet'un barti.

³¹ Hamal P'aveli me bölginə kalaluğbalt'oğoy boş dost'urxone buy, şot'oğonal içü tapşurt'unbi ki, amfit'eat'ra iz tura maq'an çaxp'i.

³² Amfit'eat'ra gireşi camaati harayi kiyexun isə hik'k'al ibakes tene baksay, sunt'in sa əyite pi harayey, t'e sunt'un isə q'erəz əyit. Gelet'in sal avateney het'aynak't'un gireşe.

³³ Hame arane, iudeyxon Aleksandr uk'ala amdara lik't'i bəşt'un c'evk'i ki, c'eri camaata me əşləst'a içəğoy taxsır nu baksuna peq'an. Şot'inal izi əyitə upseynak' kula alabi amdarxo şip'bsun çureğat'an,

³⁴ izi əyit iz jomone mandi. Şot'ay iudey baksuna avabaki bitot'in sa səsen haraypsat'un burqi: «Efesluğoy çuux-buxaçux Art'emida alxışq'an baki!» Pes banekon p'ə saad şot'oğoy səs tene bot'baki.

³⁵ Axırda t'etərə baki ki, şəhəri kalat'oğoxun sunt'ine c'eri gireşit'oğə şip'bala baki. Şot'in

pine: «Ay efesluyox, bitot'in avayan ki, Efes şəhər çuux-buxaçux Art'emiday xrame q'a göynuxun şot'ay surata oşq'ar biti jəne bakala ga upsune.

³⁶ Mo metər bakene, baalkale! Şot'o görəl şip'baki vəx kiye ext'alanən, fikirbinut əşur biq'ala vədə tene.

³⁷ Mone, me amdarxo biq'i eçerenən miya. İsə vəxun xavar haq'al bakane ki, mot'oğoy taxsır hik'ə? Beşi çuux-buxaçux Art'emiday xramat'un fūq'p'e? Təə! Şot'o jəmt'unde? Təə!

³⁸ Əgər Dimit'rin q'a mandi ust'oğoy şuxunesa sa şikəət but'uxsa, mot'aynak' divanbalxoy arşi divanbala gane bu. Takinan ef əşlə t'iya bəğeq'at'un.

³⁹ Təə, q'erəzəl uk'ala əyit buvəxsə, t'e vədə camaaten gireşi ef əşlə bənəğon. Ama metər təə, şəhəri kalat'oğoxun icaza haq'it'uxun oşa.

⁴⁰ Tene, şəhərə gərgürçiluğ saksuni loxol biq'eğalyan, q'erəz hik'k'al! Beşi həysə miya giresuni s'i hik'ə, k'ə pi c'eğalyan kalat'oğoy bəş?!»

⁴¹ Metər piyal, t'iya bakalt'oğoy bitova yaq'anebi içoğoy k'ojurxo.

20

P'aveli Mak'edoniinaxun c'ovaki Greşiina tay-sun

¹ Şəhərə bakala gərgürçiluğ bask'it'uxun oşa P'avelen İsusı laxı yaq'en tağala viçimoğə girbi şot'oğə ük'e tadi. Oşal dirist'oğonbi c'eri Mak'edoniinane taşi.

² T'e bölginə gele ganxone tarapi, t'iya bakala viçimoğoxunal hər tərəflu əyitp'i şot'oğə ük' tadit'uxun oşa, c'eri Greşiinane taşi.

³ Miya xib xaş bakit'uxun oşa, memiin gəminə arşi Siriinane taysun çureşi. Ama me arane iz ümüğö hari lafedi ki, İsusə nu q'abulbala iudeyxon əyitə sabi içü bespsunt'un çuresə. T'e vədə p'urumal Mak'edoniin yaq'en qaybaki qoş tağalane baki.

⁴ İçuxun moroxal buney: Berea şəhərexun bakala P'ire ǵar Sop'at'er, Fessalonik'a şəhərexun bakala Arist'arx q'a Sek'und, Derbe şəhərexun bakala Gay, T'imot'ey saal T'ixik' q'a T'rofim. Me p'öğö Aziya bölginəxunt'unıy.

⁵ Şorox yaxun bəş c'eri, taşi T'roasa beş yaq'at'un bəği.

⁶ Yan isə Əyinsuz Şume axsibayaxun* oşayan Filip'inaxun gəminə arşi şot'oğoy t'öğöl taşi. T'roasa p'ap'seynak' qo ǵi yaq'e buy, p'ap'iyal t'iya sa şamat' çuryanpi.

P'aveli Eft'ik'a bəyinpsun

⁷ Təzə şamat' burqəǵala ǵine † İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbi viçimoğoxun giryanşi ki, sagala şum bot'alyan. P'avel əyc'indəri c'eri tağaley pi, izi exləten boxoye zapi. Üşenin qıyo c'ovakeney, ama şot'in hələl karoozbi giresit'oğə zomebsay.

⁸ K'oya alin otağayan arşey, bito pisosxoval boneksay.

* **20:6 20:6** C'eys. 12:15-20 † **20:7 20:7** *Təzə şamat' burqəǵala ǵine* - yəni bazarın ǵine

⁹ Gireşit'oğoy boş sa cəyil ğare buy, iz s'i Eft'ik', şo aynin jomo arşeney. P'aveli exləten boxoy zapsuna görə, şot'o nep'ene çaxp'ey, aynal qayey pi, içü efes nu baki alaxun oq'a bineti. Şot'oğoy arşi otağ xibimci et'ajaney, taşi ğara alabat'anal bêt'unğı ki, p'urene.

¹⁰ P'avelal şire oq'a, ğare loxol biti şot'o ost'aar q'ujbi pine: «Q'ımabanan, iz elmux iz boşe».

¹¹ Oşa qaybaki ala laşi şume bot'i. Kəyit'uxun oşa hələ p'urumal viçimoğoxun exlətp'i, lap kəybakat'ane c'eri taşi.

¹² Viçimoğonal taşeri ayninaxun biti ğarat'un c'ovakeşt'i, şot'o hik'k'al tene bakey pi bito müqey.

P'aveli T'roasaxun Milet'a taysun

¹³ Yan gəminə arşi Assosayan taşi. P'avel yaxun teney, şot'o görə ki, içine metər çureşi, Assosal şirik' turin tağaley. Əyitə sayanbi ki, t'iya irəşt'hari içü ext'alyan.

¹⁴ Hari Assosa irəşt'yanhari, şot'oval beş gəminə ext'i bito sagala Mit'ilinayan taşi.

¹⁵ Əyc'indəri Xiosaxunyan c'ovaki, sa ği oşa Samosa, şot'ay oşin ğineyal hari Milet'ayan p'ap'i.

¹⁶ Efesa sal bateyanşi; P'avelen Aziya bölginəxun usum c'eri içü Yerusolimane p'ap'espsun çuresay ki, Əllimci Ğine axsibaya‡ t'iya bakane.

P'aveli Efesa bakala ağsaq'q'alxo k'alpi tapşurbsun

¹⁷ Milet'axun P'avelen Efesa xavare yaq'abi ki, t'iya İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoy ağsaq'q'alxo iz t'öğölq'at'un hari.

¹⁸ Eçest'iyal metəre pi: «Me Aziya bölginə bez tura çaxp'i samci ğınaxun, heq'ədər ki vəxunez bake, bezi mani yaq'e q'ončux baksuna avanan.

¹⁹ Q'ončuğoy za tapşurbit'oğo bex p'ap'epsuna görə Şot'o nu q'abulbala iudeyxoy kiyexun bezi zapit'oğoval avanan. Şot'oğoy za pul tadi işiğ nu tadala vədəl bakene, bezi turin oq'axun kaşk'ala vədəl bakene, ama mot'oğo bitova port'p'ez, sal sa vədəl tez şikətp'e.

²⁰ Çuresa camaati boş, çuresa k'oj-k'oj tarapi karoozbat'anq'an baki, vəx xeyir tades bakala, efi saat'luğeynak' bakala sal sa əyitə vəxun kamtezbe zu.

²¹ Toobabi Buxaçuğoy laxı yaq'en taysun, beşi Q'ončux bakala İsusı q'abulbsune bake bezi əyit. Mot'o karoozbi iudey bakalt'oğoval pez, nu bakalt'oğoval.

²² Ama həysə, İvel Urufen bezi Yerusallıma taysunane çuresa. Ene t'iya bez bel k'ə eğale avatez.

²³ Sa şot'oz ava ki, mani şəhərə tağayiz zindana bafst'un q'a əzyət zapsune baksı İvel Urufen za saturbəş avabakest'alo.

²⁴ Ama mot'oxun q'itezbsa zu, şot'o görə ki, zaynak' bez elmux hik'k'al tene. Sa şeyez çuresa: bez c'eri me yaq'a axıral şirik' tayer bakaz. Buxaçuğoy xeyirxax baksuna ak'est'ala Mıq Xavarakaroozbi, Q'ončux İsusen za tapşurbi əşlə

axıral şirik' p'ap'esp'es bakaz. §

²⁵ Avazu ki, bezi içoğoxun əyitp'i Buxaçuğoy Padçağluğakaroozbi amdarxoxun, yəni vəxun saycət'in ene za ak'alatene!

²⁶ Şot'o görəl mone, ğe vəx nexzu: zu bezi kiyelxun ayeğalt'u bizu, vəxun mat'inesa çark'esuna nu q'abulbi bisunane c'ək'p'esa - mo bezi taxsır tene.

²⁷ Buxaçuğoy yaynak' həzirbit'oğö bitova karoozbi p'ap'esezbi zu vəx, hik'k'ala c'ap' tez efi.

²⁸ Vəxal, bito me Mıq Xavara ibaki çark'eşit'oğöval saat' bəğanan, şot'o görə ki, İvel Urufen vəx şot'oğoy loxol iz sürünə saat' bəğala sa çoban k'inək'e laxə. Axırı Buxaçuğoy s'i içoğoy loxol bakalorox, İz bari p'iyə toyen çark'eşiyoroxe şorox.

²⁹ Avazu ki, zu taşit'uxun oşa busa canavarxoy jomo tağalnan.

³⁰ T'etər bakale ki, ef boşt'an bakalt'oğönal serina k'ori ak'est'i, hələ sa mandit'oğöval iz bač'anexun zapsun çureğale.

³¹ Mot'o görəz nexə ki, ayığ bakanan! Ef eye-xun ma c'evk'anan hetərez vəx me xib usenast'a üşe-ğena ük' bok'ospsun zombe.

³² Mone, isə vəx Buxaçuğö q'a Şot'ay Mıq Xavaraz tapşurbsa. Şot'ay hetər ük'bok'al bak-suna ak'est'ala Xavare mo, vəx ef tağala yaq'a ost'aarbi, c'ək'eşit'oğö əyit tadeşi k'ə bunesa, bitova p'ap'esp'es bakala Xavare.

³³ Şuk'k'ali q'ızıla, gümüşə nəəl paltara bez pul tene bake.

³⁴ Vənal avanan ki, bez şumal, bez t'öğöl bakalt'oğoy şumal bez kiinez əsp'i q'azayınşe.

³⁵ Metər bi vəx ak'est'unez çureşi ki, əsp'es nu bakalt'u yan əsp'i kul biq'alayan. Q'onçux İsusı əyitə ef eyex badanan: "Tadalt'ay q'azayınşala xeyir-bərəkət ext'alt'uxun gelene bakon"».

³⁶ Me əyitmoğoxun oşa P'avelen hari ağsaq'q'alxoxun sagala çökt'i afırınepi.

³⁷ Bitot'in önenney, hari P'avelaxun dirist'oğonbi şot'o q'ujbi-muçk'alt'oğoy

³⁸ ən gele şot'ay "za ene tenan ak'al" əyitene təsirbey. Oşa şot'o təşeri gəminə arşevk'i yaq'at'unbadi.

21

P'aveli Efesaxun Yerusallima taysun

¹ Şot'oğoxun dirist'oğonbit'uxun oşa t'et'iin c'eri gəminen düz K'osayan taşi. Sa ği oşa Rodosa p'ap'i, t'et'iinal arşi P'at'arinayan taşi.

² P'at'arinaxun Finik'iina tağala gəmi bəğəbi şot'oyan arşi.

³ K'ip'ra p'ap'i çurteyanpi, iz güney tərəfəxun c'ovaki hari Siriinayan c'eri. Miya Sur şəhərə çurk'alayan baki, şot'o görə ki, gəminə bakala yükə miya ams'ibalat'unıy.

⁴ Sura şiri miya İsusı yaq'en tağala viçimoğoyan qəveşi bəğəbi, taşiyal şot'oğoy t'öğöl sa şamat' manyandı. Yerusallima k'ə bakaleysa, İvel Urufen şot'oğoy şaturbəş avabakest'enev, şot'o görəl burt'unqı P'avela t'ıya taysunaxun qoşbsa.

⁵ Ama beşi hari gəmi şəhərexun c'eğala ğine yanal c'eryan. İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoy bitot'in, əylux-çupux sagala, taşeri yax gəminə arşala ganul şirik' c'ovakeş'tundi. Dənizi bərine çəkt'i afırıpit'uxun oşal

⁶ dirist'oğonbi ayanşı gəminə. Şoroxal qayt'unbaki içəğoy k'ojurxo.

⁷ Suraxun gəminen c'eri hari P't'olemaisayan çurpi. İsusı laxı yaq'en tağala viçimoğoxun miya bakalt'oğoval laft'i, sa ğiyal şot'oğoy t'öğölyan mandı.

⁸ Əyc'indəri p'urum gəminə arşı yaq'ayan baft'i, hariyal K'eyşariinayan c'eri. Miya amdaxo Məq Xavarakaroozbi p'ap'esp'ala Filip'i k'oyayan taşı. Şo Yerusalıma c'ək'eşi vüğ köməyçığoxun soğoney. *

⁹ Şot'ay k'oya gələcəyə bakalt'oğə saturbəş ak'es bakala işq'ara nu taşı bip' xuyərə buy.

¹⁰ Miya sa heq'ədər vaxt' bəkit'uxun oşa, İudeya bölginəxun Buxaçuğon içü gələcəyə bakalt'oğə saturbəş avabakeş'tala sa amdare hari, iz s'i Agav. †

¹¹ Şo yax İşalayınşaki P'aveli bİYex bakala q'ayınşa exedi, t'e q'ayınşen iz kul-tura ğaçp'i metərə pi: «İvel Urufen nexə ki, me q'ayınş şinesa, İudeyxoy kalat'oğon Yerusalıma şot'o hametər ğaçp'i buxaçuxsuzt'oğoy kiyeş tadalt'un».

¹² Me əyitmoğə İbakat'an yanal, me şəhərə bakala viçimoğonal P'avela xoyınşyanbi ki, Yerusalıma maq'an taşı.

* 21:8 21:8 Ap'ost'. 6:1-6 † 21:10 21:10 Ap'ost'. 11:28

13 Ama P'avelen qaybaki metəre pi: «Vən k'ənan bsa? Het'aynak'nan önepi bez p'iyal məyinbsa? Vən bezi biq'esunaxunna q'ıbsa, ama Q'onçux İsusı şu baksuna ak'est'eynak' zu lap bisunal həzirzu Yerusalisa!»

14 Yanal ene ak'at'an ki, qoşbakalo tene, "Q'onçuğoy çureğalo saat'e" pi kulyan haq'i.

15 Mot'oxun oşa həzirləyinşaki Yerusalisa tay-seynak' yaq'ayan baft'i.

16 K'eyşariinaxun bakala sa hema viçiyal buney yaxun, şot'oğon yax k'ip'rlu Minasoni k'oyat'un eçeri, şot'o görə ki, miya mandalayaniy. Me Minason lap süft'ə İsusı Çark'est'al k'inək' q'abulbi viçimoğoxun soğoney.

P'aveli Moiseyi laxi k'anunen taysuna ak'est'un

17 Metərluğen, hari Yerusalisa p'ayanp'i, miya bakala viçimoğonal yax ak'i gele müqt'unbaki.

18 Əyc'indəri hayzeri P'avelaxun İak'ova ak-sayan taşı. İsusı laxi yaq'en tağala viçimoğoy loxol kalaluğbala ağsaq'q'alxoval bito gireşeney t'iya.

19 P'avelen şot'oğoxun içoğoxavar haq'i samal exlətp'it'uxun oşa, Buxaçuğon iz kiin biq'i əşurxone bitova şot'oğox p'ap'esp'i. P'avelen Mıq Xavara p'ap'esp'at'an Buxaçuğon iudey nu bakalt'oğoxnak' bit'oğox barada

20 ibakat'an bitot'in Buxaçuğox alxışebi. Oşa P'avela metərt'un pi: «Ay viçi, hunal anksa ki, miya hetəre. İsusı Çark'est'al k'inək' q'abulbi

hazarxon iudeyxone bu, bitot'ayal p'iyə boşe Moiseyi laxi k'anunen taysun.

²¹ İsəəl it'unbaksa ki, hun q'erəz bəlgoğə buxaçuxsuzt'oğoy boş yəşəyinşala iudeyxə Moiseyi laxi k'anunen nu taysunan zombsa, şot'oğoy bula buyenbsa ki, içoğoy ğarmoğə nuval sünnətbəs bat'unkon. Moval beşi bavoğoxun mandi ədətxo çaxçuxpsun upsune.

²² İsə bəğən bəyn k'əyan bəs baksə. Vi miya baksuna c'ap'bala şeyal tene, hetəresə avabakalt'un.

²³ Şaat'o şone beşi həysə va uk'alt'ullarik' ba.

Beş viçimoğoy boş Buxaçuğoy bəş elasp'i iz ozane niyət ext'i bip' tane bu.

²⁴ Şot'oğə ext'a taki hunal içoğoxun sagala təmizbakseynak' k'ə lazımesə ba. Şot'oğon içoğoy niyətp'it'oğə bex p'ap'esp'it'uxun oşa bula xampest'es baksuni xarcəl bitova hun zapa. ‡ Barta ak'eq'at'un ki, vi barada ibakiyorox əfçine, hunal Moiseyi laxi k'anunen tağala sa amdarnu.

²⁵ İsusə Çark'est'al k'inək' q'abulbi q'erəz millətxoxun bakalt'oğə isə yan beşi əyitə namak' şampi peyan: şot'oğon əfçi buxaçuxxoynak' şampi q'urbani yeq'axun nu ukalat'un; nu şameşi, yəni iz p'i iz boşt'an nu bari heyvani yeq'a nu ukalat'un, bic'i p'i nu üğəlat'un saal əxlagsuzluğbi q'erəz sunt'uxun nu bakalat'un».

‡ **21:24 21:24** - Elasp'i iz ozane niyət ext'i amdaren iz niyətə bex p'ap'esp'amin iz bel q'açı tene duğsay. Şot'in iz niyətə bex p'ap'esp'it'uxun oşane q'urban şampi iz bula xampest'ay. Metər amdari gala şot'ay q'urbanluğı q'a iz bula xampest'uni xarca zapsunal şaat' sa əşə hesabbsay.

§

²⁶ P'avelenal içü pi k'inək' bine, əyc'indəri me bip' tanal ext'i taşi şot'oğoxun barabar q'urban eçamin təmizbakseynak' k'ə lazimesa bitova bine. Oşal xrama başi təmizbaksuni vüğümci ği hevaxt' bist'unane avabakest'i. Me amdarxon içoğoy ozane ext'i q'urbana me vüğ ği c'ovakit'uxun oşa şampi, taşiyal içoğoy bula xampest'alt'uniy.

P'aveli biq'esun

²⁷ Me vüğ ği hari c'ovakseynak' male mandey. Hame vədine Aziya bölginəxun bakala sa hema iudeyen P'avela xrama ak'i camaata sunane badi. Şot'o biq'i

²⁸ burt'unqi metər pi haraypsa: «Ay israil-luyox, köməybanan mot'o biq'en! Hame amdare bitot'ay bula buybi beşi azuk'a, beşi k'anuna q'a beşi xrama piyexun sakalo! İudey nu bakalt'oğoy miya eçeri me İvel ganu murdarlayınşaloval mone!»

²⁹ Exlēt isə iudey nu bakala efeslu T'rofimaxune taysay, şot'o sa hema ği bēš P'aveli t'öğöl ak'i t'etərt'un fikirbey ki, şot'oval içuxun xramane eçere. *

³⁰ Dirist' şəhərə ěqeşi, camaat bito t'it'eri hare. P'avela biq'i xrame məəlnexun c'evk'i, çomxoval but't'unk'i.

³¹ Şot'o t'api best'unbsay, male mandey. Ama şəhərə galpi me gərgürçilüğ taşi Rime q'oşuni kalat'u p'anep'i,

³² şot'inal izi əsk'ərxo q'a şot'oğoy loxol kalaluğbalt'oğō girbi hare. Amdarxon q'oşuni kalat'u q'a iz əsk'ərxo ak'at'an P'avela tərt'unbi.

³³ Şot'inal hari əmirebi ki, P'avela biq'i iz kulmoğoval p'ə zinciren gəçp'eq'at'un. Camaataxun "me amdar şuva, iz taxsır hik'ə?" pi xavar haq'at'an isə,

³⁴ burt'unqi hərt'in sa əyit pi haraypsa. Rime q'oşuni kalat'in ak'at'an ki, me harayi kiyexun hik'k'al q'amişakala tene, əmirebi ki, P'avela iz əsk'ərxo mandala galaq'at'un təşeri.

³⁵ Xrame məəlnexun laşi t'iya c'ovakes bakala piləkəne buy. Əsk'ərxon P'avela biq'i t'e piləkənen laysa burqat'an amdarxonal burt'unqi suna çaxçuxk'a laysa. Əsk'ərxon axırda P'avela pes banekon kiyel biq'i laçuvk'alat'un baki.

³⁶ Camaat isə şip' tene baksay, mot'oğoy baç'anexun baft'i sa səsen harayt'unney: «Biyalane ko!»

P'aveli camaati bəş c'eri əyitpsun

³⁷ Hari lap çomoy jomo p'ap'at'an P'avelen Rime q'oşuni kalat'uxun xavare haq'i: «Banekon va sa əyit uk'az?» Şot'inal qaybaki metərə pi: «Hun grek'i muzin əyitp'esal banksa?

³⁸ Barta bəyn, p'oy bez avabakalo hun misirlunuy! Sa hema vədə mot'oxun bəş rimluğoy kalaluğbsuna nu çureğala t'e bulbot'alxoxun sagala şəhərə gərgürçiluğ sakit'uxun oşa, bip' hazar tanal ext'i ams'i oçala təşeriyo hun tenu ki?»

³⁹ P'avelen pine: «Təə, zu iudeyzu, K'ilik'iin T'arsus şəhərexunzu, hunal avanu ki, mo mis'ik'

şəhər tene. Za barta me amdarxoy bəş c'eri bezi əyitə uk'az».

⁴⁰ Rime q'oşuni kalat'in bareti, P'avelenal piləkəni loxol çurpi iz kulane alabi ki, amdarxon içüq'at'un ümüxlaxi. Camaati səs bot'bakit'uxun oşa P'avelen iudeyxoy muzin əyitpsane burqi.

22

¹ «Ay viçimux q'a zaxun kalorox! İbakanan k'əz nex, bartanan bezi taxsırkər nu baksuna ak'est'az».

² Camaaten P'aveli iudeyxoy muzin əyitpsuna ak'at'an lap şip't'unbaki.

Oşa şot'in saal əyitpsa burqi pine:

³ «Zu iudeyzu. K'ilik'iin T'arsus şəhərez nanaxun bake, ama oşa hari Yerusalmaz k'alpi kalabake. Beşi bavoğon yaynak' efi k'anunxoy bitot'uval miya, Gamaliyeli * t'öğöləz soğosoğo zombake. Zaynak'al, həysə vəynak' bakalt'ullarik', me k'anunxo əməlbə Buxaçuğoy laxi yaq'en taysunaxun bəş hik'k'al buteney.

⁴ "Yaq'en tağalt'oğ", yəni İsusı laxi yaq'en tağalt'oğ pul tadi işiğ tez tast'ay zu, şot'oğto tumexun əfçibsunez çuresay. Çuux-işq'ar tez bəğsay, bitot'u biq'i zindanz bast'ay.

⁵ Mot'o samci bəyinxoy kalat'uxun q'a ağsaq'q'alxoxunal xavar haq'aynan vəx uk'alt'un. Lap zu Damask'a tağat'anq'an baki, İsusı Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğto biq'i Yerusalama eçes bakseynak' şot'oğont'un t'iya bakala iudeyxoy k'alat'oğtoynak' namak' şampi

* 22:3 22:2-3 Ap'ost'. 5:34-39

ki, me əslə əmt'un zap'e. Amdarxo biq'i eçeri miya içoğoy cazina tadalzuy. †

⁶ Ama taşi Damask'a p'ap'ala vədine, berezəre bakoy, göynuxun bez loxol pulmoğə taşala sa işiğə biti.

⁷ Zu çooq'a bisti, oşa sa səsez ibaki: "Şaul, Şaul! Hun het'u görən Za əfçibsun çuresa?"

⁸ Zuval "Hun şunu, Ağə?" pi xavar haq'at'an səsen qaybaki "vi əfçibsun çureğala nazaret'lu İsuszu" pine.

⁹ Bez t'öğöl bakalt'oğon bitala işiğə at'unksay, ama zaxun əyitk'ala səse k'ə upsuna tet'un q'amışaksay.

¹⁰ Zu xavarez haq'i: "Bezi k'ə bsunan çuresa, ay Q'onçux?" Səsen za qaybaki "hayza Damask'a taki, t'et'iya va k'ə bsun lazım bakalt'oğə uk'alt'un" pine.

¹¹ Zaxun sagala yaq' c'erit'oğonal bez kiyexun biq'it'un za Damask'a taşala baki, şot'o görə ki, pula taşala t'e işiğən za k'aç'ibeney.

¹² T'et'iya bez t'öğöl Ananiya uk'ala sa amdare hari. Şo Buxaçuğoy laxi yaq'en taşi k'anunxo əməlbala sa amdarey, iudeyxoy boşal izi gele hörmətt'ux buy.

¹³ Şot'in za İşabaki pine: "Şaul, ay viçi, va nexzu ki, ak'a!" Bezi pulmux hat'e saad qayeşi, zuval bez bəş bakala me amdara azk'i.

¹⁴ Şot'in za pine: "Beşi bavoğoy Buxaçuğon va c'ək'p'ene ki, İzi bsun çureğalt'oğə Düzgün Bakalt'ay jomoxun ibakavax.

† 22:5 22:4-5 Ap'ost'. 8:3; 26:9-11

15 Şot'o görə ki, hun bakalnu me ak'it'oğə q'a ibakit'oğə pi Şot'ay şu baksuna amdarxo p'ap'esp'alo.

16 K'ən çurpe? Hayza vi günaxxo os'k'i taşes bakseynak' Şot'ay s'iya duği k'unuk'baka".

17 Oşa Yerusalimaz qaybaki, sa ğiyal xrama afırık'ala gala alaxunez ak'eşi.

18 Zu Q'onçuğoz ak'i, Şot'in za metəre pi: "Usumbaka Yerusalimaxun c'eki, vi Bezi barada uk'alt'oğə miya vëbakal tene bakal".

19 Zu pizu: "Ay Q'onçux, axırı me şəhərə bakala amdarxon içanal avat'un ki, zu süft'ə hetərez bake. İçoğoy piin bəşe bake bezi bito sin-agogxo tarapi Va Çark'est'al k'inək' q'abulbit'oğə biq'i oşal t'apest'un.

20 Vi şu baksuna ak'est'eynak' iz elmoğə laxi St'efan biyat'anal zu içoğoy t'öğölyuy. Şot'o jëlayınşalt'oğon içoğoy loxolxun c'eq'i paltaral eçeri bezi turin oq'at'un laxey, şot'o görə ki, zuval şot'oğoy tərəfzuy". ‡

21 Ama Q'onçuğon p'urumal pine: "Taki, Bezi şu baksuna əxil ganxo bakala q'erəz millətxo car saka"».

P'avel q'a Rime q'oşuni kalo

22 Camaaten şip' ümüxelaxsay, ama P'aveli me axırnci əyitmöğoxun oşa bitot'in bureqi içoğoy səsə ext'i haraypsa: «Metərt'u tumexun əfçibsune lazım, biyalane ko!»

23 Şot'oğoynak' P'aveli me piyoroş Buxaçuğə bİhi tağala əyitmux k'inək'e eysay, şot'o görəl burt'unqı haraypsunaxun cöy içoğoy loxol

bakala paltara zığzığbsa saal oq'axun toz ext'i muşast'a.

²⁴ T'e vədə Rime q'oşuni kalat'in əmirebi ki, P'avela bona badi tatarlayınşeq'at'un. Şot'o t'api amdarxoy əcuğə metər biq'est'i taxsır k'əneysa, şot'o çoyel c'evksune çuresay.

²⁵ Ama şot'o gəçp'i tatarlayınşalt'un uk'at'an, P'avelen əsk'ərxoy best'a çurpi kalaluğbalt'u pine: «Rime İmp'eriina bakala amdarxoy siyəyinə bakalt'u divanbi izi taxsıra avabakinut t'ap'sun mani k'anuni boşə şameşe?»

²⁶ Əsk'ərxoy kalat'in mot'o ibakala k'inək' taşi q'oşuni kalat'u metərə pi: «Yan k'əyan bsa? Hun avanu ki, me amdar k'anunen Rime İmp'eriina bakala amdarxoy siyəyin boşə?»

²⁷ T'e vədə q'oşuni kalat'in P'aveli t'öğöl hari xavare haq'i: «Vi piyo düze? Hun həgigiyal Rime İmp'eriina bakala amdarxoy siyəyin boşnu?» P'avelenal "hoo" pine.

²⁸ Q'oşuni kalat'in "hun sal avanu, zu bez s'iya t'e siyəyinə bast'eynak' heq'ədər təngəz laxə?" pine. P'avelenal qaybaki "ama bez s'iya nanaxun bakat'ant'un t'e siyəyinə bade!" pine.

²⁹ Me əyitmoğə ibakat'an şot'o t'api izi taxsıra avabaksun çureğala əsk'ərxo qoş-qoşt'un baki. Q'oşuni kalat'u içüval q'iyen haq'ened, şot'o görə ki, me amdara zinciren gəçpsun Rime İmp'eriin k'anuna çaxçuxpsun upsuney.

³⁰ Əyc'indəri P'aveli kulmoğə şadbest'it'uxun oşa Rime q'oşuni kalat'in samci bəyinşxo q'a Kala Şurina arşi divanbalt'oğoy bitova k'alpi girebi. Şot'oğon P'aveli əşlə bəği şot'ay taxsıra

çoyel c'evk'alt'unıy, şot'o görə ki, Rime q'oşuni kalat'in içinal avabaksune çuresay ki, iudeyxon me amdara het'u görət'un bespsun çuresa. Metərluğen, P'avela eçeri Kala Şurin bəşt'un c'evk'i.

23

P'aveli Kala Şurin bəş c'eysun

¹ P'avelen Kala Şurina arşi divanbalt'oğoy düz piin boş bəği pine: «Ay viçimux, Buxaçuğoy bəş bez ço mas'ine, geyin ğinal şirik' Şot'ay laxi k'anunxoxun c'eri ği tene bake bezi!»

² Metər uk'at'an samci bəyinşxoy kalo bakala Ananiyay əmiren t'ıya çurpit'oğon P'aveli jomoxun dut'unği.

³ T'e vədə P'avelen metəre pi: «Vi belxun duğale Buxaçuğon, ay çoyexun şirəbaki bari! Miya arşi k'anunaxunen əyite, ama avabaka ki, za t'apest'unen k'anunan çaxçuxp'i baksa hun!»
*

⁴ P'aveli t'öğöl çurpit'oğon əcuğon biq'i pit'un: «Hun şunu ki, vi jomo əmbi samci bəyinşxoy kalat'u əyiten nex?!»

⁵ P'avelenal qaybaki pine: «Me amdari samci bəyinşxoy kalo baksuna tez avay, ay viçimux. Axırı İvel Şamenal yax nexə ki, beşi azuk'i loxol kalaluğbalt'ay pisa nu əyitk'alayan». †

⁶ P'avelen Kala Şurina ham fariseyxoy, hamal saduk'eyxoy p'art'iinaxun bakalt'oğoy arst'una avaney pi, ost'aar pine: «Ay viçimux, fariseyzu zu, fariseyaxunez bake! P'urit'oğoy

* 23:3 23:3 Mat'. 23:27-28 † 23:5 23:5 C'eys. 22:28

bëyinbaksunayan vë yan, ama mot'oval gelet'un ak'i yaynak', şot'o görət'un za ğe miya c'evk'i diyanbsa!» ‡

⁷ P'avelen metər uk'at'an fariseyxo q'a saduk'eyxo baft'undi suna, amdarxo cöybaki qıyo sa tərəft'un baki, qıyo t'e soğo tərəf.

⁸ Exlət t'ıyaney ki, saduk'eyxo nə amdarxoy bëyinbaksuna, nə angelxoy baksuna, nəəl urufxo vëtet'unıy. Fariseyxo isə mot'oğoy bitova vë't'unıy. §

⁹ Səse kiyexun bul haq'i tağalaney. T'etəre baki ki, fariseyxoy p'art'iınaxun bakala sa hema k'anun zombalen hayzeri metəre pi: «Me amdarast'a sa taxsır teyan aksa yan. Şuk'k'alən avatene, bərkə şot'oxun həgigiyal sa angelen nəəl urufen əyitp'ene?»

¹⁰ Rime q'oşuni kalat'in axırda bəneği ki, metər tağayın P'avela biq'i biyexun cöybalt'un. Şot'o görəl əmirebi ki, P'avela zorenal bakayın, şot'oğoy kiyexun ext'i izi əsk'ərxoy mandala galaq'at'un taşeri.

¹¹ Üşə isə Q'onçuğon P'avela ak'eşi pine: «Ük'lü baka, q'ımaba! Bezi şu baksuna Yerusalisa car saki k'inək' hələ Rimal car sakalnu hun».

İudeyxoy əyitə sabi P'avela bespsun çuresun

¹² Əyc'ındəri savaxt'an sa hema iudey gireşi əyitə sat'unbi ki, P'avela bəsp'alt'un. Hələ sa elasalpıt'un ki, şot'ay elmoğo haq'amin içoğoy jomo nə şum, nəəl xe tene laft'al.

‡ 23:6 23:6 Ap'ost'. 26:5; Filip'. 3:5 § 23:8 23:8 Mat'. 22:23-24; Mrk'. 12:18-19; Luk'. 20:27-28

13 Me əyitə sabi dəst'in boş q'ırx tanaxun gele amdare buy.

14 Şorox hayzeri samci bəyinşxoy q'a ağsaq'q'alxoy t'öğöl taşi pit'un: «Elasyanpe ki, P'aveli elmoğə haq'inut beşi jomo nə şum, nəəl xe teyan duğal.

15 İse ibakanan k'əyan fikirbe. Həysə Rime q'oşuni kalat'aynak' xavar yaq'abalnan ki, P'avela ef t'öğölq'an eçeri. Unank'on ki, p'oy me əşlin çoya qaypes bakala təzə exlətxone bu, şot'oğonan xavar haq'i avabaksun çuresa. Yan isə həzir çurpi bakalyan, şo miya eğat'an yaq'a izi elmoğə haq'alyan».

16 Ama me exlət hari P'aveli xunçey ğare ümüğə p'anep'i, şot'inal Rime q'oşuni kalat'ay əsk'ərxə mandala gala hari miya P'avela bitova p'ap'esebi.

17 T'e vədə P'avelen əsk'ərxoy loxol kalaluğbalt'oğoxun sunt'u iz t'öğöl k'alpi pine: «Me ğara q'oşuni kalat'ay t'öğöl taşa, şot'o uk'ala əyitt'ux bu».

18 Əsk'ərxoy loxol kalaluğbalt'inal ğara içuxun q'oşuni kalat'ay t'öğöl eçeri pine: «Bona arşi P'avelene za k'alpi pi ki, me ğara vi t'öğöl eçaz, va uk'ala əyitt'ux bu».

19 Q'oşuni kalat'in ğara t'öğ xapi xavare haq'i: «Upa bəyn, k'ə uk'alnuy?»

20 Ğaren exlətpsa burqi pine: «İudeyxoxun sa hema tane bu, əyitə sabet'un ki, əyc'ə Pavela Kala Şurina eçest'alt'un. Va uk'alt'un ki, p'oy şot'ay taxsıra çoyel c'evkseynak' sa hema əyite bu şot'oxun xavar haq'i avabakala.

21 Ama əfçine! Q'ırx tan həzir çurpi bakale şot'o yaq'a biq'i bəspseynek'! Şot'oğon elast'un laxe ki, P'aveli elmoğə haq'inut içəğoy jomo nə şum, nəəl xe tene laft'al. Mone, bitova həzirbet'un, saycə P'avela Kala Şurina taşes bakseynek' vi irəzilüğ tast'unat'un yaq'bəğsa».

22 Ğaren izi əyitə pi çark'it'uxun oşa q'oşuni kalat'in şot'o metər tapşurbi k'oyane yaq'abi: «Vi za mot'oğə exlətpsunaşun şuk'k'ali xavar maq'an baki».

P'avela K'eyşariina yaq'absun

23 İzi həzirluğa bəğsa burqiyal q'oşuni kalat'in əşk'ərxoy loxol kalaluğbalt'oğoxun p'ranna k'alpi pine: «P'əbaç əksuz, yetmiş əkla, p'əbaç tanal xışt'ik'lə əşk'ər həzir çurpeq'an. Şüne xibimci saadast'a * K'eyşariina tayseynek' yaq'anan bafst'a.

24 P'aveli tayseynek'al əkurxo həzirbanan, şot'o İudeya bölgən kalo bakala Feliksi t'öğöləz yaq'absa. Yaq' boxoye, t'etər banan ki, taşi p'ap'amin yaq'a ef bel əş maq'an hari».

25 Oşa metər sa namak'al şampi tanedi içəğoy kiyel:

26 "Rime İmp'eriinen İudeya bölgən loxol kalo laxi hörmətlu Feliks, samci xeyirq'an baki! Vaynak' me namak'a şamk'alo K'lavdi Lisiuse.

27 Zu həysə vi t'öğöl yaq'abi me amdara iudeyxon biq'i bespsunt'un çuresay. Ama zu avabakat'an ki, me amdari s'i Rime

* 23:23 23:23 Şüne xibimci saadast'a - yəni biyəsin saadin vuy.

İmp'eriina bakala amdarxoy siyəyin boşe, bezi əsk'ərxoval ext'i taşi şot'o iudeyxoy kiyexun exezdi.

²⁸ Oşa izi taxsıra avabakseynak' şot'o içoğoy Kala Şurinaz eçeri, pizu barta izi əşp'est'i günax k'ənesa divanbi çoyel c'evk'eq'at'un.

²⁹ Ama azk'i ki, exlət iudeyxoy içoğoy k'anuni boş, yəni Moiseyen içoğoynak' laxi k'anuni boş şameşit'oğə əməlbə nu əməlbsunaxune taysa, moval t'etər sa taxsır tene ki, amdara biq'i zindana badan nəəl bəsp'an.

³⁰ Oşa bez ümüğə hari metər sa exlətəl p'anep'i: p'oy sa hema iudeyen əyitə sabet'un ki, hik'əne-hik'ətene me amdara biq'i iz el-moğə haq'alt'un. Zuval mot'o ibakit'uxun oşa hat'e saad me amdara vi t'öğöləz yaq'abi, şot'o taxsırkər c'evk'alt'oğoynak'al xavarez yaq'abi ki, meyin oşa k'ə şikəət but'uxsa hari vaq'at'un pi".

³¹ Əsk'ərxon içoğə əmirbi k'inək'əl bit'un, üşə P'avela ext'i Ant'ip'at'risal şirik' c'ovakest'it'uxun oşa

³² qaybaki hart'un içoğoy mandala gala. T'et'iin t'ağay P'avela əkla əsk'ərxon taşalt'unıy.

³³ Şot'oğonal P'avela K'eyşariinal şirik' et'unçeri. Şot'o miya İudeya bölgın kalat'u p'ap'esp'i, K'lavdi Lisiusen şampi namak'al tat'undi.

³⁴ İudeya bölgın kalat'in namak'a k'alpit'uxun oşa P'avelaxun şot'ay mani bölgınəxun baksunane xavar haq'i. K'ilik'iinaxun baksuna avabakiyal

³⁵ pine: «Vi əşlə vaxun şikəətbəlorox miya harit'uxun oşa bəğoz». Metər piyal əmirebi ki,

P'avela İroden biq'i sarayaq'at'un taşeri. T'iya biq'eşit'oğö efala gane buy.

24

P'avel Feliksi bēš

¹ Mot'oxun qo ği oşa samci bēyinşxoy kalo Ananiyan içuxun sa hema ağsaq'q'al q'a T'ert'ul uk'ala vəkıləl ext'i K'eyşariinane hari. Şorox Rimen İudeya bōlgin loxol kalo laxi Feliksi bēš c'eri P'avela het'ay loxol bespsun çuresuna upseynak't'un harey.

²⁻³ Metərluğen, P'avelal k'alpi eçest'it'uxun oşa, T'ert'ulen şot'ay taxsırxo çoyel c'evk'es bak-seynak' əyitpsa burqi pine: «Hörmətlu Feliks! Vi hetər sa müdrik kalaluğbal baksuna həmişə, hər gala ayanksa. Şot'o görəl, me bōlginə bakala şip'luğa görə, beşi azuk'en şaat' ği ak'es bakseynak' vi kiyexun ayeğalt'oğö bsuna görə gele dirist'baka.

⁴ Avazu ki, amdarxo axıral şirik' ümüxlaxala kalaluğbalnu hun, ama həysə boxoy tez əyitk'al, hunal vaxt' nu açesp'avax.

⁵ Beşi uk'alo şone ki, me amdar sa bələne, dünyəne bakala bito iudeyxone suna bade kot'in. Moiseyi laxi k'anunxoxun əxil bakala sa dəst'əne bu, içöğö "Nazaret'axun bakalt'ay * yaq'en tağalorox't'un" nex, şot'oğoy kalone.

⁶ Hariyal beşi İvelxrama murdarlayınşbsun çureğat'an, kot'o biyanq'i.

* 24:5 24:5 Nazaret'axun bakalt'ay - yəni İsusı

7 †

8 Həysə hunal kot'o əyitp'est'at'an ak'alnu ki, beşi uk'alorox bito hari düz c'enesa».

9 T'ert'ulen izi əyitə pi çark'it'uxun oşa içuxun hari iudeyxonal şot'ay pit'oğö bitova əmt'un zapi.

10 Oşa İudeya bölgün kalat'in kiin P'avelane ak'est'i ki, isə şot'inq'an c'eri əyitp'i. P'avelenal əyitpsa burqı pine: «Zu avazu ki, hema usene me ölkinə hunen bitot'ay əşlə bəği divanbsa. Həysəəl c'eri vi bəş bezi əyitə pes baksuna görə gele müqzu.

11 Lap şuxun uk'ayin xavar haq'i avabakes bankon ki, bezi Yerusalisa eysun p'as's'e gine. T'iya bakala xramabul k'os'bseyinak'ez harey zu.

12 Şuk'k'alenal pes tene bapon ki, xrama şuxunesa bezi əyite çəp hare. Nəəl t'etər tene bake ki, sinagogxo q'a q'erəz sa gala taşi amdarxo suna badi bakaz.

13 Kot'oğoy həysə bezi loxol laçuvk'ala əyitmux bito içoğoxun c'evk'i əyitmuxe.

14 Ama zu qay nexzu ki, kot'oğon "Nazaret'axun bakalt'ay yaq'en tağalorox" uk'ala dəst'ə beşi bavoğoy Buxaçuğö bul k'os'baloroxe. Zuval şot'oğoy boşzu, Moiseyen şampi k'anuna q'a xavareçalxoy girke boş şameşit'oğoy bitoval vəzu.

† 24:7 24:7 - Bəzi kiinşamurxoy boş me əyitmuxal bune: *Kot'o beşi k'anunen divanbi izi taxsıra çoyel c'evk'alyaniy, ama q'oşuni kalo bakala Lisiusen hari kot'o beşi kiyexun zoren haq'i vi t'öğölə yaq'abi. Yaxal əmirebi ki, kot'ay əşlə bəğseyinak' uk'ala əyit buyaxsa, hari va uk'ayan.*

15 Bëyinbaksunal vëzu. Hetər ki, miya bakalt'oğoy bito vëne, zuval hat'etər vëzu ki, Buxaçuğon düzgün bakalt'oğoval, nu bakalt'oğoval bëyinbale.

16 Bezi çoval həmişə mas'ine bake. Nə Buxaçuğoy bəş, nəəl amdarxoy bəş çoməyinbes bakala əşur tez biq'e zu.

17 Bezi Yerusalamaxun c'eysun sa hema usen bune, isəəl harezuy ki, bezi azuk'i boş bakala kəsibxo kul biq'i, Buxaçuğoy nak'al q'urbanxo şamk'az.

18 Zu Buxaçuğoy bəş təmiz bakseynak' lazımbakalt'oğō bi q'urbanxo eçat'an kot'oğon içanal za xrama ak'et'un. İsə içanq'at'un pi: t'iya amdarxoy gireşi haraypsun nəəl suna bafst'un bakene? Təə! ‡

19 Düze, Aziya bölginəxun bakala sa hema iudeyen t'iya əyit boseri əş galedi. Metər ext'at'an, şot'oğon miya hari za taxsırkər c'evk'alat'unıy, ama tet'un bu, şot'o görə ki, uk'ala əyit tet'ux bu.

20 İsə miya harit'oğoxunez xavar haq'sa: bezi mani taxsıranan çoyel c'evk'i ak'est'es baki vən za Kala Şurin bəş c'evk'at'an?

21 "P'urit'oğoy bëyinbaksunaz vë" əyitə görənən c'evk'e za miya ge?»

22 Feliksen isə "İsusi laxi yaq'e" k'ə baksuna şaat'e avay, şot'o görəl P'aveli əşlə bəğsuna efi pine: «Bezi axırncı əyitə q'oşuni kalo Lisius harit'uxun oşa uk'oz».

‡ 24:18 24:17-18 Ap'ost'. 21:17-28

23 Oşal əsk'ərxoy loxol kalaluğbalt'u əmirebi ki, P'avela p'urum təşeri biq'eşit'oğə efala gala badeq'at'un, ama süft'in k'inək' lap gele əsk'ər maq'an çurpi t'iya iz best'a. Hələ tapşuralbine ki, P'aveli dost'urxoval izi t'öğöl başi-c'eyşa barteq'at'un. Metərluğən şot'oğon P'avela içü lazım bakala şeymoğə eçeri tades bakalt'uniy.

24 Sa hema ği c'ovakit'uxun oşa Felixsen izi çuux Drusilal ext'i hare ki, P'avela iz t'öğöl eçest'i şot'ay İsus Xrist'osa Çark'est'al k'inək' q'abulbsuni barada uk'alt'oğə ümüxlaxale. Feliksi çuux Drusila iudeylu xuyərey.

25 P'avelenal hari düzgünluğ k'ə baksuni barada, nəfisə bot'es baki hik'k'al nu tamaxbsuni barada saal Buxaçuğon Axırinci ğine bitot'u divanbsuni barada əyitpsa burqat'an Feliksi ük'e q'ine baft'i. Şot'in pine: «Miya efa, ene təyes bankon! Oşa saal vaxt' bakayin va eçesezdon əyitenk'on».

26 Sa tərəfəxunal yaq'ebəğsay ki, P'avelen içü rüşvət tadale, şot'o görəl usum-usum iz t'öğöl eçest'i əyitp'esest'ay.

27 Hametər p'ə usene hari c'ovaki, Feliksi galal P'ork' Fest'a uk'ala amdarat'un eçeri laxi. Ama P'avel hələl biq'ey, şot'o görə ki, Feliks iudeyxoy kalat'oğoy piyexun bist'un tene çuresay.

25

P'avel Fest'i bəş

1 Fest' İudeya bölginə hari kalaluğbsa burqit'uxun xib ği oşa hayzeri K'eyşariinaxun Yerusolimane taşı.

2 Miya eğala k'inək'əl samci bəyinşxon q'a iudeyxoy kalat'oğon şot'ay t'öğöl hari içoğoy P'avelaxun bakala şikəətə bit'un.

3 Şot'oğon "yaynak' şaat' sa əşen biq'i bakon" pi Fest'a xurixurit'unbsay ki, P'aveli əşlə K'eyşariina təə, eçeri Yerusalımaq'an bəği. İçoğoy fikir yaq'a P'avela biq'i bespsuney.

4 Fest'en isə qaybaki metərə pi: «P'avela K'eyşariinaxun miya eşt'uni məninə tez aksa, şot'o görə ki, zuval sa hema ğınaxun oşa qaybaki t'iya tağoz.

5 Barta efi kalat'oğoxun sa hema tan zaxun taşeq'an, t'iya şot'ay əşlə bəğat'an k'ə şikəət but'uxsa c'eri ut'unk'on».

6 Fest' t'iya hələ sa muğ ği-vis' ğiyal çurpi, oşane qaybaki K'eyşariina taşı. Taşit'ay əyc'indəriyal arşi P'aveli əşləne bəğsa burqi. P'avela k'alpi eçesedi,

7 şoval bona bağala k'inək' Yerusalımaxun hari iudeyxon burt'unqi şot'o het'ay loxol bəsp'est'un çureğala taxsırxo bitova soğə-soğə upsa. Gele əyitmuxt'un nexey, ama "me əşlə biq'at'an bez piinez ak'e" uk'al tene buy.

8 P'aveli əyit isə money: «Zu nə iudeyxoy k'anunaxun tez c'ere, nə xrama tez murdarlay-inşe. Zu lap imp'erat'ori bəşal çomas'izu!»

9 T'e vədə Fest'en iudeyxoy piyes şaat' ak'eseynak' P'avela pine: «Çurensa va Yerusalıma taşeri vi əşlə t'iya bəğaz?»

10 P'avelen isə qaybaki metərə pi: «Rim İmp'eriin k'anunenez divanbaksa zu, mani

s'iyen hayzeri Yerusalisa tağoz? İudeyxoy bəş taxsır tezax bu bezi, mot'o hunal saat'en ava.

¹¹ Əgər k'anunaxun c'erezusa, əgər t'etər sa əşez biq'e ki, mot'o görə za bespsune lazım - zu həzirzu, bisunaxun q'itezbsa. Ama əgər bezi loxol laxala taxsırxoy bito me amdarxoy içoğoxun c'evk'i əyit'muxesa, şuk'k'alən za pes tene bəkon ki, taki vi əşlə kot'oğonq'at'un bəği. Barta imp'erat'orenq'an bezi əşlə bəği!»

¹² Fest'enal izi amdarxoxun əyitp'i maslaatp'it'uxun oşa pine: «Əgər vi əşlə imp'erat'ori bəğsunan çuresasa, t'e vədə tağalnu imp'erat'orenal bəğale vi əşlə».

Fest'en Agrip'p'aynak' P'aveli barada exlətpsun

¹³ Sa hema ğinaxun oşa K'eyşariina padçağ Agrip'p'a q'a Bernik'ane hari. Şorox Fest'a İudeya bölgin kalo laxit'uxun oşa süft'ət'un eysay.

¹⁴ Agrip'p'a q'a Bernik'a miya sa heq'ədər vədə çurt'unpi, Fest'enal exləti boş padçağeynak' P'aveli barada əyitp'i pine: «Miya sa amdare bu, hələ Feliksi döörəxun biq'e.

¹⁵ Zu Yerusalisa bəkat'an iudeyxoy samci bəyinqxo q'a ağsaq'q'alxo bez t'öğöl hari pit'un ki, şot'ay əşlə bəği iz cazina tadaz. İçoğoy exləten me amdari gele taxsire buy.

¹⁶ Zuval qaybaki pizu ki, Rim İmp'eriin k'anuni boş amdara ümüxlaxinut izi cazina tast'un tene bu. Biq'əsi amdaren içu taxsirkər c'evk'alt'ay bəş c'eri iz əyitə pes bakalane.

17 Şorox hayzeri zaxun hart'un miya, zuval harit'ay əyc'indəri P'avela içüval eçest'i arşi me əşlə bəğsaz burqi.

18 Ama şot'oğon hayzeri me amdari biq'i əşurxo soğo-soğo uk'at'an, bezi zəndbit'oğoy saycət'u tez ibaki.

19 Ma upa, exlət me amdari iudeyxoy içoğoy k'anuni boş, yəni Moiseyen şampi k'anuni boş şameşit'oğə əməlbə, nu əməlbsunaxun q'a p'uri sa amdaraxune taysa. Düze, P'avelen İsus uk'ala t'e amdari dirist' baksunane nexey.

20 Zuval bəzgi ki, me əşurxoxun t'ema bez bul tene c'eysa, P'avela pizu çurensa Yerusallima taki vi əşlə t'iya bəğaz.

21 Ama şot'in imp'erat'oren içü divanbsunane çureşi, ene şot'o görəl, hələki biq' evez ki, bəyn hetərez sa yönbi şot'o imp'erat'ori bəş c'evksa».

22 Agrip'p'an Fest'a pine: «Lap zuval me amdari uk'alt'oğə ümüxlaxsunez çureşi». Fest'enal qaybaki "əyc'ə eçest'i əyitp'est'oz, ümüxenlaxon" pine.

P'avela padçağ Agrip'p'ay bəş eşt'un

23 Əyc'indəri arşi P'aveli əşlə bəğseynak' bito gireşi vədine Agrip'p'a q'a Bernik'al hart'un. Şorox kala amdarxoney, hariyal q'oşuni kalat'oğoxun q'a şəhəri s'ila amdarxoxun sagala bona bağat'an bito turele hayzeri. Fest'en P'avelal k'alpi eçest'it'uxun oşa

24 əyitpsa burqi pine: «Padçağ Agrip'p'a q'a miya gireşiyorox bito! Mone, efi həysə ak'ala me amdar iudeyxoy hari za şikəətp'i iz cazina

zapest'un çureğala amdare. Miya bakala iudeyx-oyal, Yerusalima bakalt'oğoyal əyit şone ki, me amdari caza bisunq'an baki.

²⁵ Ama zu kot'ost'a t'etər sa taxsır tez akxa ki, mot'o görə amdar biq'i besp'ayan. İçin isə imp'erat'ori bəşe c'eri divanbaksun çureşi, zuval pizu yaq'abaz kot'o Rima.

²⁶ İsəəl fikirezbsa ki, k'ə pi yaq'aboz me amdara imp'erat'ori t'öğöl? Şot'o görəz həysə me amdara ef bəş c'evk'e ki, kot'o əyitp'est'avəx, ən geleyal vaz umud, padçağ Agrip'p'a. İzi taxsır k'ənesa çoyel c'evk'anan, zuval avabakaz k'ə piz yaq'absa me amdara.

²⁷ Bez zənden, amdari het'ay loxol biq'esuni s'i tene busa, şot'o divanbseynak' ext'i meyin Rima yaq'absuni s'iyal tene bu».

26

P'aveli Agrip'p'ay bəş c'eri izi taxsırkər nu baksuna ak'est'un

¹ Agrip'p'an P'avela pine: «Mone, c'eri vi əyitə pes bankon». P'avelenal kula izi döşel laxit'uxun oşa əyitpsa burqi pine:

² «Padçağ Agrip'p'a! İudeyxon bezi loxol laçuvk'i əyitmoğoy düz nu baksuna ak'est'es bakseynak' ge miya vi bəş c'eri bezi əyitə pes baksuna görə gele müqzu!

³ Zu avazu ki, hun iudeyxoy ədətxoval, me azuk'en izi k'anuni boş şameşit'oğoy mat'u hetər q'amışaksunal şaat'en ava. İsə xaişezbsa za axıral şirik' ümüxlaxa.

⁴ Zu Yerusalisa, bezi azuk'i boşez yəşəyinşe, iudeyxoy bitot'inal avane ki, zu əyel bakat'anal, miya harit'uxun oşal mani yaq'e q'ončuxez bake.

⁵ Za gele vaxt'axunt'un çalxsə, çureğayt'un lap içanal pes bat'unkon ki, zu şuz bake. Moiseyi laxi k'anunen tağalorox uk'at'an fariseyx-ollarik'o butene, zuval hat'e fariseyxoxun soğoz bake. *

⁶ Geyin ğine isə za miya c'evk'i divant'unbsa. Het'u görə? Buxaçuğon beşi bavoğə əyit tadt'oğoy hari bex p'ap'suna və baksuna görə!

⁷ İsrailuyox uk'ala me azuk'i, p'as's'e tayfinaxun əmələ harit'oğoy bitot'in me ğinat'un yaq'bəğə. Buxaçuğoy laxi k'anunxo soğə-soğə əməlbə şot'o üşə-ğena q'ulluğbsuni s'iyal hamone bake - əyit tadeşit'oğoy hari bex c'əysuna ak'es baksun! Ama exlət t'iyane ki, padçağ Agrip'p'a, za ğe miya c'evk'i divanbsuni s'iyal hamone!

⁸ Axiri het'u görə Buxaçuğon p'urit'oğə bəyinbes baksuna ma vəbaken?

⁹ Düze, zuval fikirezbsay ki, Nazaret'axun bakala me İsus hik'k'ale, mot'o ak'est'eynak'al bez kiyexun ayəğalt'u biz buq'on.

¹⁰ Bezi əşlin s'iyal hamoney Yerusalisa. Samci bəyinşxon me əşlə içəğoy əmə zapt'unney, zuval İsusi laxi yaq'en tağalt'oğə bitova biq'i bazast'ay zindana. Şot'oğoy caza k'əq'an baki ukat'anal, "şot'oğə bəsp'en" əyitəxun q'erəz əyit tez avay.

¹¹ Gele vədə iudeyxoy ğireşi afırık'ala ganxo taşi, t'iya şot'oğə ak'ayiz içəğoy jomoxun "İsus

* 26:5 26:5 Ap'ost'. 23:6; Filip'. 3:5

aynak' hik'k'al tene" əyitə ibakamin zülüməz tast'ay. Şot'oğə ak'ala pul tene buy bezi, t'etərə baksay ki, lap q'erəz şəhərmoğoval taşi şot'oğə t'iya pul tadi işiğ tez tast'ay. †

12 Sa ğiyal şot'oğə biq'es bakseynak' samci bəyinşxon za əm zapi tadi namak'al ext'i hayzeri Damask'az yaq'a baft'i.

13 Berezərə bakoy, padçağ, yaq'ez taysay. Bürdən göynuxun bez loxol q'a zaxun yaq' c'erit'oğoy loxol t'etər sa işiğə biti ki, bəğaxun bitala işiğ iz t'öğöl hik'k'aley.

14 Bito çooq'a biyanti. Oşa sa səsez ibaki, zaxun əbrani muzin əyitp'i pine: "Şaul, Şaul! Hun het'u görən Za əfçibsun çuresa? Vi jomoy tüşən taşi güvə şun pislüğbsa ki?"

15 Zuval "Hun şunu, Ağa?" pi xavar haq'at'an Q'onçuğoy səsen qaybaki metərə pi: "Vi əfçibsun çureğala İsuszu.

16 İse hayza turel, ibaka het'u görəz vi bəş c'ere! Bezi uk'alt'oğə balnu hun meyin oşa, həysə bakit'oğə q'a Bezi bsun çureğalt'oğə amdarxo p'ap'espseynak'ez c'ək'p'e Zu va!

17 Mone, Buxaçuğə nu çalxala azuk'xoy t'öğölez yaq'absa va. Q'imaba, nə vi azuk'axun bakalt'oğon nəəl q'erəz azuk'xoxun bakalt'oğon hik'k'al bes tet'un bakal va.

18 Yaq'azabsa ki, taşi şot'oğoy pulmoğə qaypi bayinq'unaxun işiğə c'evk'avax, Şeytani kiyexun ext'i Buxaçuğəç eçavax. Çurezsa şot'oğoy günaxxoval bağışlayınşakane, şot'oğoy s'iyal

† 26:11 26:9-11 Ap'ost'. 8:3; 22:4-5

Za Çark'est'al k'inək' q'abulbi düzgünt'oğoy siyəyinə bakane".

¹⁹ Padçağ Agrip'p'a, za Buxaçuğon tapşurbi me əşlə bex nu p'ap'esp'es tez bakoy.

²⁰ Şot'o görəl süft'ə Damask'a, oşal Yerusima q'a dirist' İudeyina tarapi amdarxoy-nak' karoozbsaz burqi zu, oşa taşi q'erəz millətxoxun bakalt'oğoy nak'ez bezi ibakit'oğoy car saki, şot'oğoy toobabi Buxaçuğoy laxi yaq'en taysunaz k'aley, mot'o saycə muzna bel təə, içoğoy biq'ala əşurxon ak'est'alat'uniy. ‡

²¹ Hamot'ay loxolt'un za iudeyxon xrama biq'i bespsun çureşi.

²² Ama mone, za şuk'k'alən hik'k'al bes tene baki, şot'o görə ki, Buxaçuşe bez baç'ane çurpe. Ğeyin ğineyal miya ef bəş c'eri əyitp'esez baksə, miya bakalt'oğoy bitot'u Q'onçuğoy şu baksunaz ak'est'a. Efi nu ibaki əyitmux tene bezi həysə uk'alorox, xavareçalxon q'a Moiseyen saturbəş ak'i piyoroxe:

²³ Buxaçuğon C'ək'p'iyo koruğən p'uri oşa bəyinbakalaney. Me samci bəyinbakit'inal beşi azuk'axun barabar q'erəz azuk'xoval işığa c'evk'alaney, şot'oğoy çark'esuni k'ə baksuna ak'est'alaney». §

²⁴ P'avelen metər uk'at'an Fest'en şot'ay səsə bost'un çureşi ost'aar pine: «P'avel, hun təmiz gijnu! T'ema k'alpenu ki, vi bul xarabbakene unk'on!»

‡ 26:20 26:20 Mat'. 3:8; Ap'ost'. 9:18-20,28-29 § 26:23 26:23 İsa. 42:6; 49:6; 1 K'or. 15:20

25 P'avelen isə qaybaki metəre pi: «Hörmətlü Fest', zu hik'k'alal gij tezu, bezi uk'aloroxal bito düze, miya nu q'amışakala hik'k'al butene.

26 Mot'o həysə zu iz bəş c'eri əyitk'ala padçağenal pes banekon. Avazu ki, me bezi pit'oğoxun şot'ayal xavar bune. Bakes tene bakon ki, nu bakane, axırı morox bito c'əp'k'in gala təə, piin bəş baki əşure.

27 Padçağ Agrip'p'a, hun upa, xavareçalxoy pit'oğə vənu? Avazu ki, vənu».

28 Agrip'p'an P'avela pine: «Unk'on zaal həysə İsusı laxı yaq'en tağalt'oğoxun soğə balnu hun».

29 P'avelen qaybaki pine: «Ene həysəne, oşane, tez ava, ama Buxaçuğoxun sa şeyez afırıpı çuresa: saycə hun təə, miya bezi əyitmoğə ibakalt'oğoy bito bezi tağala yaq'enq'at'un taşı. Ama me zincirxo vəx q'ısmat maq'an baki nexzu».

30 Hametər exlət çarek'i, padçağ q'a Fest'al hayt'unzeri. Bernik'a q'a içoğoxun hariyoroxal bito hayzeri

31 c'ert'un. İçoğoy arane isə metərt'un nexey: «Me amdarast'a t'etər sa taxsır tene bu ki, mot'o görə biq'i zindana badan nəəl bəsp'an».

32 Agrip'p'anal Fest'a pine: «İmp'erat'ori bəş c'eysun nu çureşiyıniy, təryanboy tanəğoy».

27

P'aveli gəminen Rima taysun

1 Metərлуğen, yax İt'aliinat'un yaq'abala baki. P'avela q'a q'erəz sa hema biq'eşi amdaral buney, mot'oğə taşeri Rima p'ap'esp'alo isə

Yulius bakaley. Me Yulius Rim İmp'eriinen İudeya bölginə yaq'abi q'oşuni boş əsk'ərxoy loxol kalaluğbalt'oğoxun soğoney.

² Yan Adramit'iinaxun c'eri Aziya bölgın t'öğen tağala gəminə arşi tayanşi. Fessalonik'axun bakala mak'edoniyalı Arist'arxal yaxuney.

³ Əyc'ındəri taşi Sidona p'ayanp'i. Yuliusi ara P'avelaxun t'ema saat'ey ki, şot'o iz dost'urxoy t'öğöl taşi içü lazımbakalt'oğox exst'al bareti.

⁴ T'et'iin c'eri p'urum gəminə arşi tayanşi. Muşenal yax maq'an biq'i pi, hari K'ip're t'öğölxun c'ovakat'an şot'ay muş nu bağala tərəfəxunyan c'ovaki taşi.

⁵ Gəminen K'ilik'iina q'a P'amfliinal c'ovaki hari Lik'iina bakala Mira şəhəreyan p'ap'i.

⁶ Miya Yuliusen Aleksandriinaxun eğala sa gəmi bəğəbi yax t'iyane arşevk'i. Me gəmi It'aliinane taysay.

⁷ Sa hema ği gəmi, pes banekon, bəş tene taysay, me hema ğinast'al hari satəren K'nid uk'ala şəhəreyan p'ap'es baki. Muşen yax beşi uk'ala yaq'en taysa tene barey pi, K'rit'al Salmon uk'ala gane t'öğölxunyan fırtıpi tağala baki. Miya muş t'ema tene baysay.

⁸ Metərluğen, dənizi q'arıluga İşa t'öğen taşi çətinluğenal bakayın hari Laseya şəhərə İşa gəmiğoy çurk'ala gala p'ayanp'i. Me gane s'iya "Şaat' gat'un" nexey.

⁹ Useni me vədine gəminen mayanesa taysunal ene q'ıney. Yaq'a geleyan t'əq'eşi mandi pi, İudeyxoy payize c'ovakeşt'ala "Günaxxoy os'eşi tağala ğiyal" hari c'ovakeney. Şot'o görəl

P'avelen sa məsləət tast'un çureşi

¹⁰ pine: «İbakanan k'əz nex, beşi me havinen hayzeri gəminen yaq' c'eyşuni axır saat' tene ak'esa. Gəmi q'a gəminə bakala yük t'öǝx, hələ sa yanal vëtez taşi t'e bel dirist' c'eğayan».

¹¹ Əsk'ərxoy kalat'in isə P'aveli uk'alt'oğö fikir nu tadi gəmin q'onçuğoy q'a şot'o c'idalt'ay jomone taşi.

¹² Beşi çurpi ga useni mi xaşurxo c'ovakeşte'eynak' t'ema saat' teney pi, gəminə bakalt'oğöyal gelo taysune çureşi. Axırdal əyitə sat'unbi ki, gəminen Feniksal şirik' taşi havoox saat' bakamin t'iya çurk'alt'un. Feniks K'rit'a gəmiğoy çurk'ala ganey, dənizə c'eri muşa biq'es bakşeynak'al saat' gane hesabbaksay, şot'o görə ki, miya bəğ batk'ala tərəfi ham güneyaxun, hamal q'uzeyaxun eğala muşene duğsay.

Gəmin tufana bafst'un

¹³ Günəy tərəfəxun yavaş sa muşene duğsa burqi, beşt'oğönal fikirt'unbi ki, hamo içe. Metərluğen, gəminə iz çurpi ganuxun şadbi c'eryan dənizə, q'ariluğaxunal gele teyan əxilbaki, K'rit'e t'öğenyan taysay.

¹⁴ Ama metər boxoy tene zapi, q'uzeyi bəğc'eğalaç tərəfəxun ost'aar sa tufane galpi, me tufani s'iya "Evrak'ilont'un" nexey.

¹⁵ Muşen gəminə iz bəş badi t'etərə taşt'ay ki, beşi tağala yaq' t'öǝx mandeney, hik'k'alal bes teyan baksay. Axırda bəyanği ki, gəminə efala yön tene bu, beşi kula me əşləxun os'yank'i, gəmiyal bureqi hat'etər muşen maya fupi tanəşt'asa taysa.

16 Dənizi boş K'avda uk'ala mis'ik' sa oçal ak'eğala gane buy. Hari me oçali muş t'ema nu bağala tərəfəxun c'ovaki tağat'an gəminə bakala lodk'ina xene boş tarak'ala ganuxun satərenyan zapi c'evk'i.

17 Lodk'ina zapi c'evk'it'uxun oşa, gəminə içüval kəndürxo iz oq'axun c'ovakest'i ost'aarğaçyanpi ki, ləpoğon duği izi bəriğə şarpımaq'an. Muşen yax eçeri me ganu dəniz t'ema bəğəloy teney, taşıyal Sirt'a uk'ala ganu q'uma t'əq'esunaxun q'ıyanpsay pi, gəminə yavaşbseynak' bakala bihi zincirxoy sa bula şadbi dənizəyan bosi.

18 Muşen isə çurpsun tene away, yax t'etərə jik'ey ki, əyc'indəri gəminə bakala yükə c'epi bosalayan baki.

19 Oşin gine isə gəminə əşp'est'es baksəynak' lazımbakalt'oğoxunyan ext'i beş kiin xena bost'a burqi.

20 Hema giney ki, asoyxoy kiyexun nə berezərə bəğə ak'es baksay, nə üşə muç'uliğə. Ene saycoval vətəney ki, yan memiin dirist' c'eyanğon.

21 Amdarxoy jomo me hema gınast'a şumal tene laft'ey. T'e vədə P'avelen şot'oğə girbi pine: «Düze, bezi əyitə bəği K'rit'axun nu c'eriynaniy me gına baft'i hər şeyə açəsaltenanboy.

22 Ama həysə vəx upsunez çuresa ki, ef ük'ə buz k'inək' efanan! Yax hik'k'al tene bakal, k'ə bakalesa saycə gəminə bakale.

23 Me üşə bezi bul k'os'bi İzi əyiten tağala Buxaçuğoy angelaz ak'e. Şo bez t'öğöl hari

24 metərə pi: "Q'ımaba, P'avel, hun hələ

imp'erat'ori bəş c'eğalnu! Buxaçuğon İzi xeyirxaxluğa ak'est'i vaxun sagala me gəminə bakalt'oğoy elmoğoval tene laft'al".

²⁵ Şot'o görəz nexə ki, ük'lü bakanan! Buxaçuğon pit'oğoy sayco t'öğx nu bist'una vəzu, hetər penesa hat'etərəl bakale!

²⁶ İsə ak'alnan, muşen yax taşeri mayanesa sa q'ariluğa bosale».

Amdarxoy taşi q'ariluğa c'eysun

²⁷ Bip'es's'e giney ki, muşen beşi gəminə iz bəş badi Adreat'ik' dənizen sa haq'i tanesay, maya taşt'ay yanal teyan avay. Hat'e gi şüne qıyo c'ovaki vədinə gəmic'idaxon q'amişt'unbaki ki, q'ariluğaçyan taysa.

²⁸ Eçeri xene bəğəloyluğa usk'at'an bət'unği ki, otuz üç met'ire. Samal taşit'uxun oşa saal ust'unki, bət'unği saq'o vüğ met'ire.

²⁹ Gəmic'idaxon "metər tağayin taşi jəna laft'i şareğalyan" pi, gəmin qoşin tərəf bakala bİhi zincirxoy bip'arayıt'ayal sa bula şadbi bot'unşi xene boş. Me zincirxon gəminə yavaşbalt'unıy. İsə tək afırıpı kəybaksuna yaq' bəğsune manst'ay.

³⁰ Ama gəmic'idaxoy yaq'bəğala fikir tene buy, gəmin bəşin tərəf bakala bİhi zincirxo şadbi xena bost'uni s'iyen burt'unqi lodk'ina şadbi şivksa.

³¹ T'e vədə P'avelen əsk'ərxo q'a içoğoy loxol kalaluğbalt'u pine: «Me amdarxo həysə gəminəxun şiri tağayt'un, çətin dirist' mandalan».

³² Me əyitəxun oşa əsk'ərən lodd'ina efala kəndürxo k'as'p'i bot'unseri, şoval bafedi xene boş.

³³ Kəybaksa burqat'an P'avelen bitot'u şum uksa k'alpi pine: «Bip'es's'e ğine ki, beşi nə ukalt'uyan ava, nə üğəlt'u.

³⁴ Ama mone, vən həysə şum kəyinan buq'on ki, çark'eşesal bakanan. Efi belxun sa popal tene bital».

³⁵ Metər piyal şuma ext'i Buxaçuğ o şükürbit'uxun oşa şot'o cöybi uksane burqi.

³⁶ Amdarxoy ük' samal iz gala hare, şot'o bəği burt'unqi içanal uksa.

³⁷ Gəminə isə bito sagala p'əbaç yetmiş üq tan amdare buy.

³⁸ Bitot'in kəyi boşit'uxun oşa, gəminə samalal suuk'bseynak' k'ə arum buneysa ext'i boyanseri dənizə.

³⁹ Kəybaki işiğ bitit'uxun oşa gəmic'idaxon bət'unği ki, həgigiyal içoğoy nu çalxala sa oçalat'un işalayınşaksa. Xene bərinə q'umla ak'iyal fikirt'unbi ki, gəminə miya badi efes bat'unkon.

⁴⁰ Metər luğen, eçeri gəminə yavaşbala t'e bihi zincirxo dirist' şadbı bot'unseri, ene oşa sal exaltet'undi, hat'ıya manedi şorox xene boş. Gəminə c'idi taşes bakala rolal əslə badit'uxun oşa içoğ o lazım bakala muşal biq'i burt'unqi içoğoy ak'ala t'e qarılugaç taysa.

⁴¹ Ama xe çoğoloyey pi, hələ taşı p'ap'amin gəmin bəşin tərəf q'ume boş t'əq'əsi manedi. Gəmin baç'ana isə ləpoğon duği şareney.

⁴² Rimlu əsk'ərxon q'it'unbi ki, içoğə tapşurbi biq'əsiyoroq q'ariluğal şirik' üzmişi oşal c'eri t'it'at'un, şot'o görəl şot'oğə bitova bespsunt'un çureşi.

⁴³ Ama əsk'ərxoy kalat'in P'aveli bisuna tene çuresay, şot'o görəl əsk'ərxo izi əyitel bask'est'i me əşlə biq'sunaxun qoşebi. Metərluğen, əsk'ərxoy kalat'ay əmiren üzmişes bakalo iç üzmişi tağaley q'ariluğal şirik',

⁴⁴ nu bakalo isə gəminəxun çukeşi biti daxt'ak'i nəəl q'erəz het'ayesa loxol üzmişi tağaley. Hametərəl bito taşi dim-dirist' t'e bel c'ert'un.

28

P'avel Malt'ina

¹ Hari miya c'erit'uxun oşa avayanbaki ki, izi bip' t'öğəl dəniz bakala me oçali s'i Malt'ane.

² Miyanin amdarxon beş loxol saat't'un bəği. Hava miney hamal ağılane eysay pi, aruxp'i yaxal k'alt'unpi ki, gameğen.

³ P'avelenal taşi çirpine girbi eçeri ki, aruğə bak'ale. Bürdən çirpiğoy q'atexun sa gürzə dizik' c'eri şot'ay kiyexun ləçəq'əsi. Dizik'ə aruğoy gamene duği c'evk'ey.

⁴ Amdarxon P'aveli kiyelxun suruk' dizik'ə ak'at'an burt'unqi içoğoy arane metər upsa: «Amdarbesp'ale mo! Tenan aksa, tufanaxun iz elmoğə çark'est'iyal bakayın, beşi "Həyif haq'ala çuux-buxaçuğoy" biin extenest'a izi dirist' manst'una».

⁵ Ama P'avelen dizik'ə iz kiyexun şapedi aruğoy boş, içuval hik'k'al tene baki.

⁶ Amdarxo hələ vėteney, fikirt'unbsay ki, həysə dirist' bəxale nəəl bürdən biti biyale. Sa heq'ədər yaq'bəğit'uxun oşa bət'unği ki şot'ost'a hik'k'al butene, burt'unqi metər upsa: «Mo amdar tene, mo sa buxaçuxə».

⁷ Samal t'ağay kala məələlə sa k'oje buy. Me k'oj P'ubliusi k'oje, amdar içal miyanin kaloney. Şot'in yax iz k'oya q'onağebi, "bezi çomo vəynak' həmişə qaye" piyal yax xib ği iz k'oya enefi.

⁸ Hame vədine izi baval k'oya azari bask'eney, işq'arast'a boş't'an taysun q'a q'ızdırmane buy. P'avelen azarın t'öğöl başı afırinepi, izi kula şot'ay bel laxiyal q'olayebi.

⁹ Me əsləxun oşa me oçala k'ə azari bunesa bito P'aveli t'öğölt'un eysa burqi, hariyal q'olayt'unbaksay.

¹⁰ Amdarxon yax best'at'un arşevksay, gəminə arşi memiin c'eğala ğineyal yax kulams'i tet'un yaq'abadi, k'ə lazımeysa eçeri tat'undi.

P'aveli hari Rima p'ap'sun

¹¹ İjenin xib xaşa miya c'ovakest'it'uxun oşa p'urum gəminə arşi yaq'ayan baft'i. Aleksandriinaxun eğat'an ijenina bafst'una görə havoğoy saat' baksuna miya çurpi yaq'bəğala sa gəmine buy, şot'oyan arşi. Gəmin s'i "Diask'uroox"ey, şot'o görə ki, izi bəşin tərəfə "Diask'uroox" uk'ala əkiz binik' buxaçuxxoy bulurxo k'inək't'un kişp'i düzbey.

¹² Hari Sirak'uza şəhərə p'ap'i xib ğiyal t'iyayan çurpi.

¹³ Memiinal arşi beşi tağala yaq'axun teyan c'eri, düz Regiumal şirik' tayanşi. Əyc'indəri

güney tərəfəxun eğala muşene duğsa burqi, hariyal sa ğiin P'ut'eolina p'ayanp'i.

¹⁴ Miya İsusı laxı yaq'en tağala viçi-xunçimuxe buy, taşı şot'oğö lafyandı, şot'oğönal yax sa şamat' içöğoy t'öğöl et'unfi.

Metərluğen, axırı ki hari Rima p'ayanp'i.

¹⁵ Rima bakala viçi-xunçimoğon beşi eysuna ibakat'an bəş c'eyseynak' hayzeri "Ap'p'i Bazar" uk'ala ganul şirik' haret'unıy, bəzit'oğö isə taşı "Q'onağ mandala xib k'oj" uk'ala galayan ak'i. Pavelen şot'oğö ak'at'an iz ük' iz galane hari, mot'o görəl Buxaçuğö şükürebi.

¹⁶ Hari Rima p'ap'it'uxun oşa P'avela bart'unti ki, cöy k'oj kirəbi arşeq'an. İz t'öğöl şot'ay q'aroola zap'k'ala sa əsk'ərəl efet'unıy.

P'aveli Rima Müq Xavara karoozbsun

¹⁷ Harit'ay xibimci ğine P'avelen Rima bakala iudeyxoy kalat'oğö iz bel girbi pine: «Bez viçimux, nə beşi azuk'axun bakalt'oğöne bezi pisluğ laft'ey, nəəl beşi bavoğoxun mandi ədətxoxunez c'erey zu. Za hik'k'ali loxol Yerusallima biq'i rimluğoy kiyelt'un tadey.

¹⁸ Şot'oğönal bezi əşlə bəği ak'at'an ki, bezi t'etər sa taxsır tene bu ki, mot'o görə amdar biq'i besp'at'un, za tərbsunt'un çureşi.

¹⁹ Ama iudeyxon hələl za bespsuni fikirəxun kul tet'un haq'say pi, bezi əşlə imp'erat'oren bəğsunaz çureşi. Ma fikirbanan ki, mot'o beşi azuk'a taxsırkər c'evkseynak'ez be, təə!

²⁰ Vəxal həysə miya kot'aynak'ez girbe. Gir-bezu ki, suna ak'i exlətp'es baken. Axırı beşi bitot'ay çureğalo sa şeye: Buxaçuğon yax əyit

tadit'oğoy hari bex p'ap'suna ak'es baksun. Bezi biq'esunal hamot'ay loxole bake, q'erəz hik'k'al».

²¹ P'avelen əyitp'i çark'it'uxun oşa giresit'oğon metərt'un pi: «Nə İudeya bölginəxun beş loxol namak' tene hare, nəəl t'iya bakala viçimoğoxun miya hari vi pisa əyitk'al tene bake.

²² Ama isə ki exlət qayeşi, yax sa vi muzin q'andırışa bəyn, mo k'ə upsune? Şot'o görə ki, me vi uk'ala yaq'en tağalt'oğoy barada hələki saat' əyit uk'al tene bake».

²³ Metərluğen, şot'oğon əyitə sat'unbi ki, sa ği gireşi eğalt'un, P'avelenal şot'oğoynak' me "Yaq'e" k'ə baksunaxun exlətp'ale. İçoğoy pi ğine samalal gele amdare gireşi, P'avelenal savxt'inaxun biyəsəl şirik' şot'oğoynak' Buxaçuğoy Padçağluğaxun q'a İsusı şu baksunaxune exlətp'i. İzi uk'alt'oğoy düz baksuna isə Moiseyi laxi k'anuni q'a xavareçalxoy şampi girke boş't'an k'alpine ak'est'ay.

²⁴ Şot'ay uk'alt'oğoy düz baksuna ak'i İsusa q'abulbaloroxal buney, şot'ay əyitmoğoxun hik'k'al nu ext'alaroxal.

²⁵ Suna baft'i hər soğo iz k'oya taysa burqat'anal P'avelen pine: «İvel Urufen İsayə xavareçala saat'e pest'e efi bavoğo:

²⁶ "Taki me azuk'a mot'o p'ap'esp'a:

İbakalnan, ama tenan q'amışakal,

Bəğalnan, ama tenan ak'al.

²⁷ Şot'aynak' ki, me azuk'a hik'k'al t'əq'tenesa:

Ŭmüxxo biq', pulmuxal q'ic'e şot'oğoy.

Tene, pul bakalt'in anek'oy,
 Ŭmŭx bakalt'in inebakoy,
 Ŭk' bakalt'inal q'amişebakoy.
 T'e vədə Bez t'öğölt'un eğoy,
 Zuval şot'oğö q'olayezboy". *

²⁸ Düzəl pene: Buxaçuğon İz c'ək'p'i azuk'eynak' həzirbi çark'esun İçu nu çalxalt'oğone q'ismatbaki, şot'oğonal ibaki q'abulbalt'un me Mŭq Xavara».

²⁹ †

³⁰ P'avel düz p'ə usen Rima kirəbi k'oya areşi. Me p'ə usenast'al içü ŭmŭxlaxsun çureğalt'oğö iz k'oya girbi

³¹ şot'oğöynak' Buxaçuğoy Padçağluğaxun q'a Q'onçux İsus Xrist'osi şu baksunaxune exlətpsay. P'avelen qay karoozebsay, hik'k'alaxunal zap'tenesay.

* **28:27 28:26-27** İsa. 6:9-10; Mat'. 13:14-15; Mrk'. 4:12; Luk'. 8:10; İoan. 12:39-40 † **28:29 28:29** Bəzi kiinşamurxost'a miya me əyitmuxal bune: *P'aveli me əyitmoğoxun oşa iudeyxo lap içöğoxun c'ert'un, sunaxun davabsunal c'eri hər soğö iz k'oyane taşi.*

cxl

Udi Bible

Udi Scripture translation

copyright © 2020 Translation Services International Ltd. and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Udi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

174556f0-71b4-5f1c-b512-2117b07ebbf0